Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

18. detsember 2025 *

[26. märtsi 2026. aasta kohtumäärusega parandatud tekst]

Sisukord

Õiguslik raamistik 4

Direktiiv 91/414/EMÜ 4

Määrus nr 1107/2009 4

Rakendusmäärus (EL) nr 540/2011 10

Rakendusmäärus (EL) nr 844/2012 11

Määrus (EL) nr 283/2013 13

Århusi määrus 13

Rakendusmäärus 2021/2049 13

Vaidluse taust 14

Hagi Üldkohtule ja vaidlustatud kohtuotsus 16

Poolte nõuded 17

Apellatsioonkaebus 17

Esimene väide, et ei ole võetud arvesse kriitilisi probleemseid valdkondi, mille EFSA oli kindlaks teinud 18

Esimese väite esimene osa, mille kohaselt on rikutud õigusnormi, põhjendamiskohustust ja moonutatud tõendeid seoses Üldkohtu hinnanguga kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on teabe puudumine kasutatud partiide tüüpilisuse kohta 18

– Poolte argumendid 18

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

– Euroopa Kohtu hinnang 20

Esimese väite teine osa, mille kohaselt on põhjendused vastuolulised ja Üldkohtu hinnangu puhul kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on suur oht veeorganismidele, on rikutud õigusnormi 27

– Poolte argumendid 27

– Euroopa Kohtu hinnang 28

Esimese väite kolmas osa, mille kohaselt on rikutud põhjendamiskohustust, põhjendused on vastuolulised, on rikutud õigusnormi ja on moonutatud tõendeid Üldkohtu hinnangu puhul kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on suur oht sihtliiki mittekuuluvatele lülijalgsetele 30

– Poolte argumendid 30

– Euroopa Kohtu hinnang 32

Teine väide ja neljanda väite teine osa, mille kohaselt on rikutud õigusnorme ja ettevaatuspõhimõtet seoses teabe puudumisega toimeaine endokriinseid häireid põhjustava toime kohta ja taotleja vajadusega esitada lisateavet niisuguse toime puudumise kohta 34

Poolte argumendid 34

Euroopa Kohtu hinnang 36

Neljanda väite esimene osa, mille kohaselt on teine kinnitava teabe päring isomeeride toksilisuse kohta kuritarvituslik 39

Poolte argumendid 39

Euroopa Kohtu hinnang 41

Kolmas väide, mille kohaselt ei võetud arvesse muid andmelünki, mille EFSA kindlaks tegi 42

Poolte argumendid 42

Euroopa Kohtu hinnang 43

Viies väide, et ei analüüsitud taotleja esitatud tüüpilise kasutusala pikaajalist toksilisust 44

Poolte argumendid 44

Euroopa Kohtu hinnang 49

Üldkohtule esitatud hagi 53

Hagi ainsa väite teise osa esimene etteheide, et puudus teave kasutatud pestitsiidipartiide tüüpilisuse kohta 53

Hagi ainsa väite teise osa kolmas etteheide, et ohtude puhul, mis ähvardavad väljaspool põllukultuuride viljeluspiirkondi sihtliiki mittekuuluvaid lülijalgseid, on riskivähendamismeetmed ebareaalsed 55

Hagi ainsa väite teise osa neljas etteheide, mille kohaselt on teine kinnitava teabe päring isomeeride toksilisuse kohta kuritarvituslik 56

Hagi ainsa väite teise osa seitsmes etteheide, et on jäetud analüüsimata, kas tsüpermetriini sisaldava taimekaitsevahendi tüüpiline kasutusala, mille sellele toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotlejad esitasid, on pikaajalises perspektiivis toksiline 56

Kohtukulud 57

Apellatsioonkaebus – Põllumajandus – Taimekaitsevahendid – Artikkel 4 – Määrus (EL) nr 1107/2009 – Rakendusmäärus (EL) 2021/2049 – Toimeaine tsüpermetriini heakskiidu pikendamine – Vaie – Määrus (EÜ) nr 1367/2006 – Artikli 10 lõige 1 – Taotluse rahuldamata jätmise otsus – Riskihindamine ja -juhtimine – Kriitiliste probleemsete valdkondade kindlakstegemine – Realistlikud kasutustingimused – Ettevaatuspõhimõte

Kohtuasjas C-316/24 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 29. aprillil 2024 esitatud apellatsioonkaebus,

Pesticide Action Network Europe (PAN Europe), asukoht Brüssel (Belgia), esindaja: *avocat* A. Bailleux,

apellant,

teine menetluspool:

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Becker, G. Gattinara ja M. ter Haar,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president I. Jarukaitis, Euroopa Kohtu president K. Lenaerts neljanda koja kohtuniku ülesannetes, kohtunikud M. Condinanzi (ettekandja), N. Jääskinen ja R. Frendo,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades menetluse kirjalikku osa,

arvestades 5. juuni 2025. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Pesticide Action Network Europe (PAN Europe) palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 21. veebruari 2024. aasta kohtuotsus PAN Europe *vs.* komisjon (T-536/22, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2024:98), millega Üldkohus jättis rahuldamata hagi, milles ta palus tühistada Euroopa Komisjoni 23. juuni 2022. aasta otsuse (edaspidi „vaidlusalune otsus“), millega komisjon jättis rahuldamata vaide, mille apellant oli esitanud komisjoni 24. novembri 2021. aasta rakendusmääruse (EL) 2021/2049 peale, millega pikendatakse asendust vajava toimeaine tsüpermetriini heakskiitu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta ning muudetakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa (ELT 2021, L 420, lk 6).

Õiguslik raamistik

Direktiiv 91/414/EMÜ

2 Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT 1991, L 230, lk 1; ELT eriväljaanne 03/11, lk 332) I lisa sisaldas taimekaitsevahendites kasutamiseks lubatud toimeainete loetelu. See direktiiv tunnistati alates 14. juunist 2011 kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2009, L 309, lk 1), milles on ette nähtud, et viiteid viimati nimetatud direktiivile tuleb mõiste viidetena määrusele nr 1107/2009.

Määrus nr 1107/2009

3 Määruse nr 1107/2009 põhjendus 12 on sõnastatud järgmiselt:

„Prognoositavuse, tõhususe ja ühtsuse huvides tuleks sätestada üksikasjalik menetlus hindamaks, kas toimeainet on võimalik heaks kiita. Tuleks kindlaks määrata andmed, mida huvitatud isikud peaksid aine heakskiitmiseks esitama. Arvestades heakskiitmise menetlusega seotud töö hulka, on asjakohane, et neid andmeid hindab liikmesriik, kes tegutseb ühenduse referentliikmesriigina. Hindamise ühtsuse tagamiseks peaks […] Euroopa Toiduohutusamet [EFSA] tegema sõltumatu teadusliku hindamise. Tuleks selgitada, et amet tegeleb riskihindamisega, samal ajal kui komisjon peaks tegelema riskijuhtimisega ning langetama toimeaine kohta lõpliku otsuse. Lisada tuleks sätted hindamisprotsessi läbipaistvuse tagamiseks.“

4 Määruse artikli 1 „Sisu ja eesmärk“ lõikes 2 on sätestatud, et määruses nähakse muu hulgas ette eeskirjad taimekaitsevahendites sisalduvate toimeainete heakskiitmise kohta. Selle artikli lõikes 3 on muu hulgas sätestatud, et määruse eesmärk on tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kõrgetasemeline kaitse. Sama artikli lõike 4 kohaselt põhinevad määruse sätted ettevaatuspõhimõttel tagamaks, et turule lastavad toimeained ja vahendid ei avalda inimese ja loomade tervisele ega keskkonnale kahjulikku mõju.

5 Määruse II peatükk sisaldab I jagu „Toimeained“, mis koosneb kolmest alajaost, millest esimene käsitleb „[h]eakskiitmise nõudeid ja tingimusi“.

6 Määruse artiklis 4 „Toimeainete heakskiitmise kriteeriumid“, mis paikneb selle 1. alajaos, on ette nähtud:

„1. Vastavalt II lisale kiidetakse toimeaine heaks, kui olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades võib eeldada, et nimetatud lisa punktides 2 ja 3 esitatud heakskiitmise kriteeriume arvestades vastavad seda toimeainet sisaldavad taimekaitsevahendid lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele.

Toimeaine hindamisel määratakse esmalt kindlaks, kas II lisa punktides 3.6.2–3.6.4 ja punktis 3.7 esitatud heakskiitmise kriteeriumid on täidetud. Kui need kriteeriumid on täidetud, hinnatakse järgmisena, kas on täidetud II lisa punktides 2 ja 3 sätestatud muud heakskiitmise kriteeriumid.

2. Taimekaitsevahendite jäägid, mis tulenevad hea taimekaitsetava kohasest kasutamisest realistlikke kasutustingimusi arvestades, vastavad järgmistele nõuetele:

a) neil ei ole mingit kahjulikku mõju inimeste, sealhulgas haavatavate elanikkonnarühmade ega loomade tervisele […] ega põhjaveele;

b) neil ei ole mingit lubamatut mõju keskkonnale.

[…]

3. Hea taimekaitsetava kohaselt kasutatav taimekaitsevahend vastab realistlikke kasutustingimusi arvestades järgmistele nõuetele:

a) see on piisavalt tõhus;

b) sellel ei ole kohest või hilisemat kahjulikku mõju põhjaveele ega inimeste, kaasa arvatud haavatavate elanikkonnarühmade või loomade tervisele, seda nii otseselt kui ka joogivee (võttes arvesse joogivee töötlemisel moodustuvate saadustega), toidu, sööda või õhu, töökohal tekkivate tagajärgede või muude kaudsete mõjude kaudu, võttes arvesse teadaolevaid kumulatiivseid ja koostoimelisi mõjusid, kui on olemas [EFSA] poolt aktsepteeritud teaduslikud meetodid selliste mõjude hindamiseks;

c) sellel ei ole lubamatut mõju taimedele või taimsetele saadustele;

d) see ei põhjusta tarbetuid kannatusi ega piinu tõrjutavatele selgroogsetele;

e) sellel ei ole lubamatut mõju keskkonnale […]

[…]

5. Toimeaine heakskiitmiseks peetakse lõigetes 1, 2 ja 3 esitatud tingimusi täidetuks, kui see on kinnitust leidnud vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi ühe või mitme esitatud kasutusala puhul.

[…]“.

7 Määruse nr 1107/2009 artiklis 6 „Tingimused ja piirangud“ on nähtud ette:

„Heakskiidu andmine võib sõltuda mitmetest tingimustest ja piirangutest, mis hõlmavad järgmist:

a) toimeaine minimaalne puhtusaste;

b) teatavate lisandite laad ja maksimaalne sisaldus;

c) artiklis 8 osutatud teabe hindamisest tulenevad piirangud, mille puhul võetakse arvesse asjaomaseid põllumajandus-, taimetervise- ja keskkonnatingimusi, sealhulgas kliimatingimusi;

d) valmistise liik;

e) kasutamise viis ja tingimused;

f) täiendava kinnitava teabe esitamine liikmesriikidele, komisjonile ja [EFSA-le], kui hindamisprotsessi käigus või uute teaduslike ja tehniliste teadmiste tulemusena kehtestatakse uusi nõudeid;

g) kasutajarühmade, nt professionaalsete ja mitteprofessionaalsete kasutajate kindlaksmääramine;

h) selliste piirkondade määramine, kus võib seda toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite, sealhulgas mulla töötlemise vahendite kasutamist mitte lubada või kus kasutamine võib olla lubatud eritingimustel;

i) vajadus rakendada riskide vähendamise meetmeid ja kasutusjärgne seire;

j) mis tahes muud eritingimused, mis tulenevad käesoleva määruse raames kättesaadavaks tehtud teabe hindamisest.“

8 Määruse II peatüki 1. jao 2. alajagu „Heakskiitmise kord“ sisaldab selle määruse artikleid 7–13.

9 Määruse artikli 7 „Taotlus“ lõikes 1 on nähtud ette:

„Toimeaine heakskiitmiseks või heakskiitmise tingimuste muutmiseks esitab toimeaine tootja liikmesriigile (edaspidi „referentliikmesriik“) taotluse koos artikli 8 lõigete 1 ja 2 kohase kokkuvõtliku ja täieliku toimikuga või koos teaduslikult põhjendatud selgitusega selle kohta, miks teatavaid osi nendest toimikutest ei esitata, tõendades toimeaine vastavust artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumidele.

[…]“.

10 Määruse nr 1107/2009 artikli 11 „Esialgne hindamisaruanne“ lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. 12 kuu jooksul pärast artikli 9 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud teatise kuupäeva koostab referentliikmesriik aruande (edaspidi „esialgne hindamisaruanne“), milles hindab, kas kõnealune toimeaine võib eeldatavalt vastata artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumidele; referentliikmesriik esitab selle aruande komisjonile ja aruande koopia [EFSA-le].

2. […]

Referentliikmesriik koostab olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades sõltumatu, objektiivse ja läbipaistva hinnangu.

[…]“.

11 Määruse artikli 12 „[EFSA] järeldus“ lõigetes 1 ja 2 on nähtud ette:

„1. [EFSA] edastab referentliikmesriigilt saadud esialgse hindamisaruande taotlejale ja teistele liikmesriikidele hiljemalt 30 päeva jooksul pärast selle kättesaamist. […]

[EFSA] teeb esialgse hindamisaruande avalikkusele kättesaadavaks, olles eelnevalt andnud taotlejale kaks nädalat, et esitada vastavalt artiklile 63 taotlus esialgse hindamisaruande teatavate osade konfidentsiaalsena hoidmise kohta.

[EFSA] lubab 60 päeva jooksul esitada kirjalikke märkusi.

2. Vajaduse korral korraldab [EFSA] konsulteerimise ekspertidega, sealhulgas referentliikmesriigi ekspertidega.

120 päeva jooksul pärast kirjalike märkuste esitamiseks ette nähtud ajavahemiku lõppu võtab [EFSA] taotluse esitamise ajal olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi arvestades vastu järelduse selle kohta, kas toimeaine võib eeldatavalt vastata artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumidele, ning edastab selle järelduse taotlejale, liikmesriikidele ja komisjonile ning teeb selle avalikkusele kättesaadavaks. Käesolevas lõigus nimetatud konsulteerimise korral pikendatakse 120päevalist tähtaega 30 päeva võrra.

[…]“.

12 Määruse artikli 13 „Heakskiitmismäärus“ lõikes 1 on sätestatud:

„Kuue kuu jooksul pärast [EFSA-lt] järelduse saamist esitab komisjon artikli 79 lõikes 1 osutatud komiteele aruande (edaspidi „läbivaatusaruanne“) ja määruse eelnõu, võttes arvesse referentliikmesriigi esialgset hindamisaruannet ning [EFSA] järeldust.

[…]“.

13 Määruse artiklis 14 „Heakskiidu pikendamine“ on nähtud ette:

„1. Taotluse korral pikendatakse toimeainele antud heakskiitu, kui on kindlaks tehtud, et artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumid on täidetud.

Artiklis 4 osutatud kriteeriume peetakse täidetuks, kui see on kinnitust leidnud vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi ühe või mitme esitatud kasutusala puhul.

Heakskiidu selline pikendamine võib hõlmata artiklis 6 osutatud tingimusi ja piiranguid.

2. Heakskiitu pikendatakse kuni viieteistkümneks aastaks. […]“.

14 Määruse nr 1107/2009 artikli 20 „Pikendamismäärus“ lõikes 1 on sätestatud:

„Vastavalt artikli 79 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele võetakse vastu määrus, milles sätestatakse, et

a) toimeaine heakskiitu pikendatakse, võttes vajaduse korral arvesse tingimusi ja piiranguid, või

b) toimeaine heakskiitu ei pikendata.“

15 Määruse artikli 24 „Asendust vajavad ained“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Artiklis 4 sätestatud kriteeriumidele vastav toimeaine kiidetakse asendust vajava ainena heaks maksimaalselt seitsmeaastaseks ajavahemikuks, kui see vastab ühele või mitmele II lisa punktis 4 sätestatud täiendavale kriteeriumile. Erandina artikli 14 lõikest 2 võib heakskiitu pikendada ühe korra või mitu korda kuni seitsmeaastaseks ajavahemikuks.“

16 Määruse III peatükk „Taimekaitsevahendid“ sisaldab 1. jagu „Luba“, mis on jagatud kuueks alajaoks. Artiklite hulgas, mis moodustavad määruse 1. alajao „Nõuded ja sisu“, on artikkel 29 „Turule lubamise nõuded“, milles on ette nähtud:

„1. Ilma et see piiraks artikli 50 kohaldamist, antakse taimekaitsevahendile luba ainult juhul, kui see lähtuvalt lõikes 6 osutatud ühtsetest põhimõtetest vastab järgmistele nõuetele:

a) selles sisalduvad toimeained, taimekaitseained ja sünergistid on heaks kiidetud;

[…]

e) olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades vastab see artikli 4 lõikes 3 sätestatud nõuetele;

[…]

6. Taimekaitsevahendite hindamise ja lubade andmise ühtsed põhimõtted sisaldavad direktiivi 91/414/EMÜ VI lisas esitatud nõudeid ning need määratakse kindlaks vastavalt artikli 79 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele vastu võetud määrustes ilma oluliste muudatusteta. Kõnealuste määruste hilisemad muudatused võetakse vastu vastavalt artikli 78 lõike 1 punktile c.

[…]“.

17 Määruse nr 1107/2009 II lisa punkt 2.2 „Täiendava teabe esitamine“ on sõnastatud järgmiselt:

„Põhimõtteliselt kiidetakse toimeaine, taimekaitseaine või sünergist heaks ainult siis, kui esitatud on täielik toimik.

Erandjuhtudel võib toimeaine […] heaks kiita ka siis, kui teatav teave on veel esitamata, juhul kui:

a) andmenõudeid on pärast toimiku esitamist muudetud või täpsustatud või

b) selle teabe laadi peetakse kinnitavaks, nagu on vajalik otsuse usaldusväärsuse suurendamiseks.“

18 II lisa punktis 2.3 „Heakskiidu piirangud“ on märgitud:

„Vajaduse korral kohaldatakse heakskiidu suhtes artiklis 6 osutatud tingimusi ja piiranguid.

Kui referentliikmesriik leiab, et esitatud toimikust puudub teatav teave, mistõttu toimeainet on võimalik heaks kiita üksnes piirangutega, võtab ta taotlejaga varakult ühendust, et saada täiendavat teavet, mille põhjal võib osutuda võimalikuks nende piirangute kõrvaldamine.“

19 II lisa punkti 3 „Kriteeriumid toimeainete heakskiitmiseks“ alapunktis 3.1 on ette nähtud teave, mida määruse nr 1107/2009 artikli 7 lõike 1 kohaselt esitatud toimikud sisaldavad.

20 II lisa punktis 3.6.2 on märgitud:

„Toimeaine, taimekaitseaine või sünergist kiidetakse heaks ainult juhul, kui toimeainete, taimekaitseainete või sünergistide andmenõuete ja muude kättesaadavate andmete või teabe, sealhulgas [EFSA] läbi vaadatud teaduskirjanduse ülevaate kohaselt tehtud kõrgema tasandi genotoksilisuse katsete hindamise põhjal ei klassifitseerita seda ega ole klassifitseeritud [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta] määruse (EÜ) nr 1272/2008[, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT 2008, L 353, lk 1),] sätete kohaselt 1A või 1B kategooria mutageenseks aineks.“

21 Määruse nr 1107/2009 II lisa punktis 3.6.4 on ette nähtud:

„Toimeaine, taimekaitseaine või sünergist kiidetakse heaks ainult juhul, kui toimeainete, taimekaitseainete või sünergistide andmenõuete ja muude kättesaadavate andmete ja teabe, sealhulgas [EFSA] läbi vaadatud teaduskirjanduse ülevaate kohaselt tehtud reproduktiivtoksilisuse katsete hindamise põhjal ei klassifitseerita seda ega tuleks seda klassifitseerida vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008 sätetele 1A või 1B kategooria reproduktiivtoksiliseks aineks, välja arvatud juhul, kui inimeste kokkupuude selle taimekaitsevahendis sisalduva toimeaine, taimekaitseaine või sünergistiga kavandatavates realistlikes kasutustingimustes on väheoluline […]“.

22 II lisa punktis 3.6.5 on ette nähtud:

„Toimeaine, taimekaitseaine või sünergist kiidetakse heaks ainult juhul, kui ühenduse või rahvusvaheliselt kokku lepitud katsejuhendite hindamise või muude kättesaadavate andmete ja teabe, sealhulgas [EFSA] läbi vaadatud teaduskirjanduse ülevaate kohaselt tehtud hindamise põhjal ei leita sellel olevat endokriinseid häireid põhjustavaid omadusi, mis võivad avaldada inimestele kahjulikku mõju, välja arvatud juhul, kui inimeste kokkupuude selle taimekaitsevahendis sisalduva toimeaine, taimekaitseaine või sünergistiga kavandatavates realistlikes kasutustingimustes on väheoluline […].

Hiljemalt 14. detsembril 2013 esitab komisjon [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT 2002, L 31, lk 1; ELT eriväljaanne 15/06, lk 463), artikliga 58 asutatud]

alalisele toiduahela ja loomatervishoiu komiteele meetmete projekti seoses konkreetsete teaduslike kriteeriumidega endokriinseid häireid põhjustavate omaduste määratlemiseks, mis võetakse vastu artikli 79 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

[…]“.

23 Komisjoni 19. aprilli 2018. aasta määrusega (EL) 2018/605, millega muudetakse määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa ja sätestatakse teaduslikud kriteeriumid endokriinsüsteemi häireid põhjustavate omaduste kindlakstegemiseks (ELT 2018, L 101, lk 33, ja parandus ELT 2018, L 111, lk 10), mida kohaldatakse alates 10. novembrist 2018, lisati sellesse punkti 3.6.5 viies lõik, milles on ette nähtud:

„Alates 10. novembrist 2018 käsitatakse toimeainet, taimekaitseainet või sünergisti endokriinsüsteemi häireid põhjustavate omadustega ainena, millel võib olla kahjulik toime inimestele, kui kuuenda lõigu punktide 1–4 alusel vastab aine kõikidele järgmistele kriteeriumidele, välja arvatud juhul, kui on olemas tõendusmaterjal, millest nähtub, et kindlaks tehtud kahjulik toime ei ole inimeste puhul oluline:

1) sellel on normaalse tervisega organismile või selle järglaskonnale kahjulik toime, mis avaldub organismi, süsteemi või (sub)populatsiooni morfoloogia, füsioloogia, kasvu, arengu, reproduktsiooni või eluea muutusena, mis põhjustab talitluse halvenemist või täiendava stressi kompenseerimise võime vähenemist või suurendab vastuvõtlikkust muule mõjule;

2) sellel on endokriinne toimemehhanism, st see muudab endokriinsüsteemi talitlust;

3) selle kahjulik toime on tingitud endokriinsest toimemehhanismist.“

24 Määruse 2018/605 artiklis 2 on ette nähtud, et määruse nr 1107/2009 II lisa punkte 3.6.5 ja 3.8.2, mida on muudetud määrusega 2018/605, kohaldatakse alates 10. novembrist 2018, välja arvatud menetluste puhul, millega seoses on [määruse nr 178/2002, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrusega (EL) nr 652/2014 (ELT 2014, L 189, lk 1), artikliga 58 asutatud alalisele toiduahela ja loomatervishoiu komitees (edaspidi „alaline komitee“)] asjaomase määruse eelnõu üle hääletatud hiljemalt 10. novembriks 2018.

25 Määrusega 2018/605 muudetud määruse nr 1107/2009 punkti 3.8 „Ökotoksilisus“ alapunktis 3.8.2 on loetletud kriteeriumid, mille põhjal leitakse, et toimeainel, taimekaitseainel või sünergistil on endokriinseid häireid põhjustavad omadused.

26 Määruse nr 1107/2009 II lisa punktis 4 „Asendust vajav aine“ on ette nähtud tingimused, mille põhjal „[kiidetakse] toimeaine […] artikli 24 kohaselt heaks asendust vajava ainena“. Nende tingimuste hulgas on selle punkti 4 neljandas taandes nimetatud tingimus, et toimeaine peab sisaldama „suurel määral mitteaktiivseid isomeere“.

Rakendusmäärus (EL) nr 540/2011

27 Komisjoni 25. mai 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 540/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses heakskiidetud toimeainete loeteluga (ELT 2011, L 153, lk 1) (muudetud komisjoni 20. novembri 2015. aasta rakendusmäärusega

(EL) 2015/2105 (ELT 2015, L 305, lk 31)), artiklis 1 on ette nähtud, et „[m]ääruse (EÜ) nr 1107/2009 kohaselt heaks kiidetud asendamisele kuuluvad ained on sätestatud käesoleva määruse lisa E osas“.

Rakendusmäärus (EL) nr 844/2012

28 Komisjoni 18. septembri 2012. aasta rakendusmäärust (EL) nr 844/2012, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 (taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta) ette nähtud toimeainete heakskiidu pikendamise menetluse rakendamiseks vajalikud sätted (ELT 2012, L 252, lk 26), muudeti mitu korda enne, kui see tunnistati kehtetuks komisjoni 20. novembri 2020. aasta rakendusmäärusega (EL) 2020/1740, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 ette nähtud toimeainete heakskiidu pikendamise menetluse rakendamiseks vajalikud sätted ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 844/2012 (ELT 2020, L 392, lk 20). Rakendusmääruse 2020/1740 artiklis 17 oli siiski ette nähtud, et rakendusmäärust nr 844/2012 kohaldatakse siiski jätkuvalt niisuguste toimeainete heakskiidu pikendamise menetluste suhtes, mille heakskiidu kehtivusaeg lõpeb enne 27. märtsi 2024, nagu menetlus, millega on tegemist käsitletaval juhul.

29 Rakendusmääruse nr 844/2012 artikli 1 lõike 1 esimese lõigu kohaselt esitab toimeaine tootja toimeaine heakskiidu pikendamise taotluse referentliikmesriigile ja kaasreferentliikmesriigile, kes nimetatakse komisjoni 26. juuli 2012. aasta rakendusmääruse (EL) nr 686/2012, millega jaotatakse liikmesriikide vahel pikendamismenetluse eesmärgil hindamiseks toimeained, mille heakskiitmine aegub hiljemalt 31. detsembril 2018 (ELT 2012, L 200, lk 5), lisa kohaselt.

30 Rakendusmääruse nr 844/2012 artiklis 13 „[EFSA] järeldus“ on sätestatud:

„1. Viie kuu jooksul pärast artikli 12 lõikes 3 osutatud perioodi lõppu võtab [EFSA] olemasolevate teaduslike ja tehniliste teadmiste valguses ja täiendavate toimikute esitamise ajal kohaldatavaid juhenddokumente kasutades vastu järelduse selle kohta, kas toimeaine vastab eeldatavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud heakskiitmiskriteeriumidele. Vajaduse korral korraldab [EFSA] konsultatsiooni ekspertidega, sealhulgas referentliikmesriigi ja kaasreferentliikmesriigi ekspertidega. [EFSA] edastab oma arvamuse taotlejale, liikmesriikidele ja komisjonile.

Erandina esimesest lõigust võib komisjon viivitamata pärast artikli 12 lõikes 3 osutatud ajavahemiku lõppemist [EFSA-le] teatada, et järeldust ei ole vaja.

[…]

3. Kui [EFSA] leiab, et taotlejalt on vaja saada täiendavat teavet, määrab ta referentliikmesriigiga konsulteerides kõige rohkem ühe kuu pikkuse tähtaja, mille jooksul taotleja peab selle teabe esitama liikmesriikidele, komisjonile ja toiduohutusametile. 60 päeva jooksul pärast täiendava teabe kättesaamist annab referentliikmesriik saadud teabele hinnangu ja saadab selle hinnangu [EFSA-le].

[…]“.

31 Komisjoni 7. novembri 2018. aasta rakendusmäärusega (EL) 2018/1659 (ELT 2018, L 278, lk 3) muudetud määruse nr 844/2012 artikkel 13 sisaldab uut lõiget 3a, milles on sätestatud:

„Määruse (EÜ) nr 1107/2009 (muudetud komisjoni määrusega (EL) 2018/605) II lisa punktis 3.6.5 […] sätestatud heakskiitmiskriteeriumide hindamiseks taotluste puhul, mis on esitatud artikli 1 kohaselt enne 10. novembrit 2018 ja mille kohta on esitatud pikendamise hindamise aruande projekt, kuid mille puhul [EFSA] ei ole selleks kuupäevaks veel vastu võtnud järeldust, kui lisatoimikus esitatud andmed ei ole piisavad, et [EFSA] saaks hinnata, kas heakskiitmise kriteeriumid on täidetud, nõuab [EFSA] pärast liikmesriikidega konsulteerimist taotlejalt lisateavet, mis tuleb esitada referentliikmesriigile, teistele liikmesriikidele, komisjonile ja [EFSA-le] lisateavet sisaldava ajakohastatud täiendava toimiku kujul. [EFSA] määrab pärast referentliikmesriigiga ja taotlejaga konsulteerimist kõnealuse teabe esitamise tähtaja. See tähtaeg on vähemalt kolm kuud, ei tohi ületada 30 kuud ning seda tuleb põhjendada esitatava teabe liigiga.

[…]

Kui esimese […] lõigu kohaselt esitatakse selleks ettenähtud ajavahemiku jooksul lisateavet, hindab referentliikmesriik seda 90 päeva jooksul pärast kättesaamist ning saadab hinnangu pikendamise hindamise läbivaadatud aruande projekti vormis [EFSA-le]. [EFSA] viib kooskõlas artikliga 12 läbi kõikide liikmesriikide ja taotlejaga konsulteerimise pikendamise hindamise läbivaadatud aruande projekti üle. [EFSA] võtab lõikes 1 osutatud järelduse vastu 120 päeva jooksul pärast pikendamise hindamise läbivaadatud aruande projekti kättesaamist […]“.

32 Rakendusmääruse nr 844/2012 artikli 14 „Pikendamisaruanne ja pikendamismäärus“ lõikes 1, mida rakendusmäärusega 2018/1659 ei muudetud, on sätestatud:

„1. Komisjon esitab määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 79 lõikes 1 osutatud [alalisele] komiteele pikendamisaruande ja vastava määruse eelnõu kuue kuu jooksul alates [EFSA] järelduse kättesaamisest […].

Pikendamisaruandes ja määruse eelnõus võetakse arvesse referentliikmesriigi esitatud pikendamise hindamisaruande kavandit, käesoleva määruse artikli 12 lõikes 3 osutatud märkusi ja [EFSA] järeldust, kui selline järeldus on tehtud.

Taotlejale antakse võimalus esitada 14 päeva jooksul märkusi pikendamisaruande kohta.“

33 Rakendusmäärusega 2018/1659 lisati rakendusmääruse nr 844/2012 artiklisse 14 lõige 1a, mille esimene lõik on sõnastatud järgmiselt:

„Määruse (EÜ) nr 1107/2009 (muudetud komisjoni määrusega (EL) 2018/605) II lisa punktis 3.6.5 ja punktis 3.8.2 sätestatud heakskiitmiskriteeriumide hindamiseks taotluste korral, mille kohta on [EFSA] järeldus vastu võetud enne 10. novembrit 2018, kuid mille puhul määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 79 lõikes 1 osutatud komitee ei ole selleks kuupäevaks hääletanud kõnealuse toimeaine heakskiidu pikendamist või pikendama jätmist käsitleva määruse eelnõu üle, võib komisjon leida, et on vaja lisateavet, et hinnata, kas kõnealused kriteeriumid on täidetud. Sellistel juhtudel nõuab komisjon, et [EFSA] hindaks olemasolevat teavet uuesti mõistliku ajavahemiku jooksul, ja teavitab sellest taotlejat.“

Määrus (EL) nr 283/2013

34 Komisjoni 1. märtsi 2013. aasta määruse (EL) nr 283/2013, milles sätestatakse toimeainete andmenõuded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta (ELT 2013, L 93, lk 1) artikli 1 kohaselt on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 8 lõike 1 punktiga b ettenähtud toimeaine andmenõuded sätestatud määruse nr 283/2013 lisas.

35 Määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 „Toimeaine puhtuse spetsifikatsioon (g/kg)“ neljandas lõigus on ette nähtud, et „[k]ui toimeaine on isomeeride segu, tuleb märkida isomeeride suhe või suhtevahemik“ ja „[t]uleb märkida iga isomeeri suhteline bioloogiline aktiivsus niihästi tõhususe kui ka toksilisuse seisukohalt“.

Århusi määrus

36 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT 2006, L 264, lk 13) (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2021. aasta määrusega (EL) 2021/1767 (ELT 2021, L 356, lk 1) (edaspidi „Århusi määrus“)) artikli 2 lõike 1 punktis g on „haldusakt“ määratletud nii, et see on „liidu institutsiooni või organi vastu võetud muu kui seadusandlik akt, millel on õiguslik ja väline mõju ning mis sisaldab sätteid, mis võivad olla vastuolus keskkonnaõigusega […]“.

37 Århusi määruse artikli 10 „Haldusaktide vaidemenetlus“ lõikes 1 on sätestatud:

„Valitsusvälisel organisatsioonil või muudel üldsuse liikmetel, kes vastavad artikli 11 kriteeriumidele, on õigus esitada vaie liidu institutsioonile või organile, kes on haldusakti vastu võtnud […], tuginedes sellele, et haldusakt või halduslik tegevusetus on vastuolus keskkonnaõigusega […]“.

38 Määruse artikli 12 „Euroopa Kohtu menetlus“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Vastavalt artiklile 10 vaide esitanud valitsusväline organisatsioon võib algatada menetluse Euroopa Kohtus kooskõlas ELi toimimise lepingu asjakohaste sätetega.“

Rakendusmäärus 2021/2049

39 Rakendusmääruse 2021/2049 põhjendused 4, 9, 11, 13, 15 ja 16 on sõnastatud järgmiselt:

„(4) Komisjoni rakendusmääruse [nr 844/2012] artikli 1 kohaselt on kõnealuses artiklis sätestatud ajavahemiku jooksul esitatud taotlus toimeaine tsüpermetriini heakskiidu pikendamiseks.

[…]

(9) Seoses endokriinseid häireid põhjustavate omaduste kindlakstegemise kriteeriumidega, […] leiab komisjon [EFSA] järeldustes kokkuvõtlikult esitatud kättesaadavate teaduslike andmete põhjal, et tsüpermetriini ei saa pidada endokriinseid häireid põhjustavate omadustega aineks.

[…]

(11) Esitatud kasutusalad on pihustamised välitingimustes, mille puhul on täidetud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikliga 4 ette nähtud heakskiitmise kriteeriumid, tingimusel et võetakse asjakohased riskivähendamismeetmed, et tagada veeorganismide ja sihtliiki mittekuuluvate lülijalgsete, sealhulgas mesilaste nõutav kaitsetase. Seepärast on vähemalt ühe tsüpermetriini sisaldava taimekaitsevahendi ühe või mitme esitatud kasutusalaga seoses leidnud kinnitust, et määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikliga 4 ettenähtud heakskiitmise kriteeriumid on täidetud, kui kooskõlas määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikliga 6 on kehtestatud asjakohased tingimused ja piirangud.

[…]

(13) Komisjon on siiski seisukohal, et tsüpermetriin on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 24 kohane asendust vajav aine. Kuna tsüpermetriin on kaheksa isomeeri segu ja sisaldab suurel määral mitteaktiivseid isomeere, vastab see määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa punkti 4 neljandas taandes esitatud tingimusele.

[…]

(15) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 14 lõikele 1 koostoimes kõnealuse määruse artikliga 6 ning teaduse ja tehnika arengust lähtuvalt on siiski vaja ette näha teatavad tingimused ja piirangud. Eelkõige on asjakohane nõuda kinnitavat lisateavet.

(16) Selleks et suurendada selle järelduse usaldusväärsust, mille kohaselt tsüpermetriinil ei ole endokriinseid häireid põhjustavaid omadusi, peavad taotlejad esitama ajakohastatud hinnangu määruse (EÜ) nr 1107/2009 […] II lisa punktides 3.6.5 ja 3.8.2 esitatud kriteeriumide kohta kooskõlas määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa punkti 2.2 alapunktiga b […]“.

40 Rakendusmääruse 2021/2049 artikli 1 kohaselt „[pikendatakse t]oimeaine tsüpermetriini heakskiitu […] vastavalt I lisale“. Rakendusmääruse artikli 2 järgi muudetakse rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 (muudetud rakendusmäärusega 2015/2105) lisa vastavalt määruse 2021/2049 II lisale.

41 [26. märtsi 2026. aasta kohtumäärusega parandatud tekst] Selle määruse I lisas on ette nähtud, et tsüpermetriini sisaldavate taimekaitsevahendite lubamisel pihustamiseks välitingimustes on muude kui sihtorganismide, eelkõige veeorganismide ja sihtliiki mittekuuluvate lülijalgsete, sealhulgas mesilaste kaitse tagamiseks nõutavad riskimaandamismeetmed, et vähendada toimeaine hajumist kokkupuute tasemeni ≤ 5,8 mg toimeainet hektari kohta [väljaspool] põllukultuuride viljeluspiirkondi.

Vaidluse taust

42 Vaidluse tausta, mida on kirjeldatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 2–16, võib kokku võtta järgmiselt.

43 Tsüpermetriin on püretroidide perekonda kuuluv insektitsiid. Selle perekonna insektitsiide kasutatakse Euroopa Liidus laialdaselt põllukultuuride kahjurite vastu. Tsüpermetriin on putukatele väga mürgine.

44 Komisjon kandis 2005. aastal tsüpermetriini toimeainena direktiivi 91/414 I lisasse. Sellesse I lisasse kantud toimeaineid loetakse direktiivi nr 1107/2009 alusel heakskiidetuks ning need on loetletud rakendusmääruse nr 540/2011 lisa A osas.

45 Heakskiit pidi esialgu lõppema 28. veebruaril 2016. Oluliste viivituste tõttu ümberhindamise ja otsuste tegemise protsessis pikendati siiski seda heakskiitu komisjoni rakendusmäärustega ühe aasta võrra 2017., 2018., 2019., 2020. ja 2021. aastal.

46 Tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise menetluses koostas referentliikmesriik kaasreferentliikmesriigiga kooskõlastades pikendamise esialgse hindamisaruande ning esitas selle 8. mail 2017 EFSA-le ja komisjonile.

47 EFSA edastas pikendamise esialgse hindamisaruande taotlejatele ja teistele liikmesriikidele märkuste esitamiseks ning algatas selle kohta avaliku konsultatsiooni. Seejärel edastas ta saadud märkused komisjonile.

48 EFSA esitas 31. juulil 2018 teaduslikud järeldused „Peer Review of the pesticide risk assessment of the active substance cypermethrin“ (toimeaine tsüpermetriini pestitsiidina kasutamise riskihindamist käsitlev vastastikune eksperdihinnang) (edaspidi „EFSA 2018. aasta järeldus“). EFSA on selles kindlaks teinud neli kriitilist probleemset valdkonda.

49 Nagu EFSA järeldusest nähtub, teeb ta ühe või mitu kriitilist probleemset valdkonda kindlaks järgmistel juhtudel:

– kui on piisavalt teavet, et hinnata tüüpilisi kasutusalasid ühtsete põhimõtete alusel vastavalt määruse nr 1107/2009 artikli 29 lõikele 6 ja nagu on sätestatud komisjoni 10. juuni 2011. aasta määruses (EL) nr 546/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses taimekaitsevahendite hindamise ja lubade andmise ühtsete põhimõtetega (ELT 2011, L 155, lk 127), ning kui see hindamine ei võimalda järeldada, et vähemalt ühe tüüpilise kasutusala puhul on tõenäoline, et toimeainet sisaldav taimekaitsevahend ei avalda kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele, keskkonnale või põhjaveele ega avalda lubamatut mõju keskkonnale;

– kui teabe puudumise tõttu ei olnud võimalik kõrgematasemelist hindamist lõpule viia ja madalamal tasemel tehtud hindamise põhjal ei ole võimalik järeldada, et vähemalt ühe tüüpilise kasutusala puhul ei ole toimeainet sisaldaval taimekaitsevahendil tõenäoliselt kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele, keskkonnale või põhjaveele ega lubamatut mõju keskkonnale, ning

– kui taotluse esitamise ajal kättesaadavate juhenddokumentide põhjal ei vasta toimeaine praeguseid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi arvestades eeldatavalt määruse nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumidele.

50 Tsüpermetriini osas tegi EFSA kindlaks järgmised kriitilised probleemsed valdkonnad:

– suur oht veeorganismidele;

– suur oht meemesilastele;

– suur oht väljaspool töödeldud ala asuvatele sihtrühma mittekuuluvatele lülijalgsetele ning

– teabe puudumine heakskiidu taotlejate esitatud ökotoksilisuse uuringutes kasutatud pestitsiidipartiide koostise kohta, mille tõttu ei saanud EFSA veenduda, et need pestitsiidipartiid vastasid tõepoolest toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi tüüpilistele kasutusaladele määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõike 5 tähenduses.

51 Alalise komitee 2019. aasta jaanuari koosolekul esitas komisjon ettepaneku pikendada heakskiitu, piirates tsüpermetriini kasutamist ainult sügise- ja talvehooaegadele, et kaitsta mesilasi ja veekeskkonda, ning lisades riskivähendusmeetmed, mis vähendavad pestitsiidide toimeaine hajumist keskkonnas 95% võrra, et vältida nende kahjulikke mõjusid keskkonnale. Kuna enamik liikmesriike keeldus selliste piirangutega heakskiidu pikendamise ettepanekut toetamast, palus komisjon EFSA-l avaldada tsüpermetriini riskide vähendamise meetmete kohta avaldus.

52 EFSA võttis 16. septembril 2019 vastu avalduse tsüpermetriini ohtude vähendamise meetmete kohta (edaspidi „2019. aasta avaldus“). EFSA märkis selles, et ainult niisugune ohtude vähendamise meede, mis vähendab pestitsiidide toimeaine hajumist rohkem kui 95% võrra, võimaldab järeldada, et ohutase veeorganismidele on madal. Samale järeldusele jõuab ta ka sihtrühma mittekuuluvate lülijalgsete kohta. EFSA märkis samuti, et kättesaadavad uuringud ei hõlma tsüpermetriini kasutamist sügisel. EFSA leidis lisaks, et mesilaste kaitsmiseks piisab sellest, kui põllukultuuride vahel ei ole umbrohtu, õitsvaid põllukultuure on keelatud pritsida ja toimeaine hajumist vähendatakse 54% võrra, ning et on võimalik järeldada, et ohutase on madal.

53 Pärast alalise komitee arvukaid koosolekuid võttis komisjon 24. novembril 2021 vastu rakendusmääruse 2021/2049, millega pikendati toimeainele tsüpermetriin antud heakskiitu. Heakskiidu pikendamisele on siiski lisatud rida erisätteid, mis on sätestatud selle määruse I lisas.

54 Apellant esitas 20. jaanuaril 2022 Århusi määruse artikli 10 lõike 1 alusel komisjonile rakendusmääruse 2021/2049 peale vaide, et see tunnistataks kehtetuks või asendataks määrusega, millega jäetakse tsüpermetriini heakskiidu pikendamise taotlus rahuldamata. Vaides esitas hageja põhjused, miks ta leiab, et see rakendusmäärus on vastuolus ettevaatuspõhimõttega ja liidu kohustusega tagada inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse, nagu seda on taimekaitsevahendite osas täpsustatud määruses nr 1107/2009, eelkõige selle artiklis 4.

55 Komisjon palus 18. veebruaril 2022 EFSA-lt seoses vaides esitatud kõigi asjakohaste teaduslike andmetega tehnilist ja teaduslikku abi. Vastuseks sellele taotlusele avaldas EFSA 15. märtsil 2022 tehnilise aruande, milles analüüsiti ainult ühte apellandi esitatud väidet, mille kohaselt ei võetud tsüpermetriini endokriinsüsteemi häireid põhjustava omaduse hindamisel arvesse teatavaid sõltumatust kirjandusest pärinevaid uuringuid.

56 Komisjon edastas 18. juuli 2022. aasta e-kirjas apellandile vaidlustatud otsuse prantsuskeelse koopia, mille lisas olid esitatud vaide rahuldamata jätmise põhjused.

Hagi Üldkohtule ja vaidlustatud kohtuotsus

57 Apellant esitas Üldkohtu kantseleile 31. augustil 2022 esitatud hagiavaldusega vaidlusaluse otsuse peale tühistamishagi.

58 Apellant põhjendas oma hagi ainult ühe väitega, mis jagunes kaheks osaks, mille kohaselt oli rikutud ettevaatuspõhimõtet ning liidu kohustust tagada inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse, mis tuleneb ELTL artiklitest 9 ja 11, artikli 168 lõikest 1 ning artikli 191 lõikest 1, samuti Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitest 35 ja 37 ning mida on taimekaitsevahendite osas täpsustatud määruses nr 1107/2009, eelkõige selle artiklis 4.

59 Üldkohus lükkas selle ainsa väite need kaks väiteosa vaidlustatud kohtuotsusega tagasi ja jättis hagi tervikuna rahuldamata.

Poolte nõuded

60 Apellant palub Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

– teha asjas otsus, rahuldades apellandi esimeses kohtuastmes esitatud nõuded, tühistada vaidlusalune otsus

– ning

– mõista mõlema kohtuastme kohtukulud välja komisjonilt.

61 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja

– mõista kohtukulud välja apellandilt.

Apellatsioonkaebus

62 Apellant põhjendab oma apellatsioonkaebust viie väitega. Esimese väite kohaselt ei ole võetud arvesse kriitilisi probleemseid valdkondi, mille EFSA oli kindlaks teinud. Teise väite kohaselt on eiratud tsüpermetriini endokriinsüsteemi häireid põhjustavate omaduste kindlakstegemise teaduslikke kriteeriume. Kolmanda väite kohaselt ei ole võetud arvesse EFSA tuvastatud muid andmelünki. Neljanda väite kohaselt olid nõuded esitada kinnitavat teavet sõnastatud kuritarvituslikult, iseäranis teine ja kolmas nõue esitada kinnitavat teavet. Viimaks, viienda väite kohaselt ei ole uuritud taotleja esitatud tüüpilise kasutusala pikaajalist toksilisust.

63 Kõigepealt tuleb analüüsida apellatsioonkaebuse esimest väidet, seejärel teist väidet koostoimes neljanda väite teise osaga, sest mõlemad puudutavad Üldkohtu hinnangut analüüsile, et tsüpermetriinil ei ole endokriinseid häireid põhjustavaid omadusi. Seejärel tuleb analüüsida neljanda väite esimest osa, kolmandat väidet ja lõpuks viiendat väidet.

Esimene väide, et ei ole võetud arvesse kriitilisi probleemseid valdkondi, mille EFSA oli kindlaks teinud

64 Apellatsioonkaebuse esimene väide koosneb kolmest osast. Esimese väiteosa kohaselt on rikutud õigusnormi, põhjendamiskohustust ja moonutatud tõendeid seoses Üldkohtu hinnanguga kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on teabe puudumine kasutatud partiide tüüpilisuse kohta. Teise väiteosa kohaselt on põhjendused vastuolulised ja Üldkohtu hinnang kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on suur oht veeorganismidele, rikub õigusnormi. Kolmanda väiteosa kohaselt on lõpuks rikutud põhjendamiskohustust, põhjendused on vastuolulised, on rikutud õigusnormi ja moonutatud tõendeid Üldkohtu hinnangus kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on suur oht sihtrühma mittekuuluvatele lülijalgsetele.

Esimese väite esimene osa, mille kohaselt on rikutud õigusnormi, põhjendamiskohustust ja moonutatud tõendeid seoses Üldkohtu hinnanguga kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on teabe puudumine kasutatud partiide tüüpilisuse kohta

– *Poolte argumendid*

65 Kõigepealt tuletab apellant üldiselt meelde, et nagu ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse punktides 91–93 ja 104 esitatud Üldkohtu hinnangutest, tuleneb määruse nr 1107/2009 aluseks olevast ettevaatuspõhimõttest, et komisjon kui riskijuht ei saa pikendada niisugusele toimeainele antud heakskiitu, mille puhul on EFSA – nagu käsitletaval juhul – kindlaks teinud kriitilised probleemsed valdkonnad, v.a juhul kui riskivähendamismeetmed võimaldavad tegelikult, mitte teoreetiliselt, ja teaduslikult kinnitust leidnud viisil vähendada tuvastatud riski vastuvõetavale tasemele, mis võimaldab välistada kahjuliku mõju inimeste tervisele või lubamatu mõju keskkonnale.

66 Sellest järeldub apellandi arvates, et kui EFSA on teinud kindlaks kriitilise probleemse valdkonna, on komisjon kohustatud veenduma, et realistlikud ja teaduslikult põhjendatud riskivähendamismeetmed võimaldavad vähendada riskid vastuvõetavale tasemele.

67 Konkreetselt väidab apellant, et oma 2018. aasta järelduses tuvastas EFSA neli kriitilist probleemset valdkonda, sh teabe puudumine ökotoksilisuse uuringutes kasutatud partiide tüüpilisuse kohta, ning et komisjon leidis siiski, et see ei takista tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamist. Apellant väidab, et ehkki Üldkohus nimetas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 92, 93 ja 104 ära tingimused, mil toimeainet võib pikendada hoolimata sellest, et sellega seotud riskide hindamine võimaldas kindlaks teha mitu kriitilist probleemset valdkonda, ei kontrollinud ta selle kohtuotsuse punktides 129–188, kas põhjused, miks komisjon oli välistanud kahjuliku mõju inimtervisele või lubamatu mõju keskkonnale, võimaldavad vähendada tuvastatud riski vastuvõetavale tasemele.

68 Sellega seoses väidab apellant esiteks, et Üldkohus pööras tõendamiskohustuse vääralt ümber, märkides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 146, et seda, millised asjaolud võimaldasid akti andnud institutsiooni hinnangus kahelda, peab näitama vaide esitaja. Apellandi arvates pidi komisjon ise, mitte vaide esitaja, tõendama, et ta vastas rakendusmääruses 2021/2049 või hiljemalt vaidlusaluses otsuses EFSA kindlaks tehtud kriitilisele probleemsele valdkonnale niisuguste riskivähendamismeetmete võtmisega, mis on korraga nii tõhusad kui ka teaduslikku

kinnitust leidnud. Üldkohus lükkas argumendid, mille apellant esitas esimeses kohtuastmes, selle kohtuotsuse punktides 134, 147 ja 158 „kontekstuaalsete“, „ebamääraste“, „spekulatiivsete“ ja „tõendamata“ argumentidena tagasi niisiis vääralt ja tõendamiskohustust ümber pöörates.

69 Teiseks väidab apellant, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 147, 148 ja 154 ei selgita Üldkohus, mille poolest tuleb „ebamääraseks“ ja „spekulatiivseks“ pidada väidet, et ei ole tõenäoline, et referentliikmesriik kontrollis, kas ühelt poolt esimese heakskiitmise põhjendamiseks tehtud katsetes kasutatud tehniline varustus (st toimeaine ja selle lisandid) ja teiselt poolt praegune tehniline kirjeldus on samaväärsed, sest algse tehnilise varustuse täpne koostis ei ole teada. Põhjendamiskohustuse samasugune rikkumine ja tõendite moonutamine ilmneb tema hinnangul vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 148 ja 163–165 seoses lisandite laadi, vajalikkuse ja võimaliku genotoksilisusega. Lisaks ei vasta Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 157 apellandi argumendile, et neuro-, reproduktiiv- ja arengutoksilisuse katsete olemasolu ei puutu praeguse tehnilise kirjelduse võimaliku genotoksilisuse hindamisel asjasse. Samuti lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 160 ja 167–172 ekslikult tagasi apellandi argumendi, et referentliikmesriigi väide, mille komisjon üle võttis ja mille kohaselt saaks probleemi lahendada liikmesriikide tasandil müügilubade andmise hetkel või järgmise heakskiidu pikendamise menetluse ajal, on vastuolus määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõikega 5.

70 Apellant lisab oma repliigis, et referentliikmesriigi väited ei saa isegi siis, kui eeldada, et need on põhjendatud, kujutada endast riskivähendamismeetmeid ega viia selleni, et hinnang riskidele, mille annab EFSA, kes teeb lõpliku otsuse – määruse nr 1107/2009 artikli 12 ning ettevaatuspõhimõtte aluseks oleva tipptaseme ja teadusliku hindamise sõltumatuse põhimõtte kohaselt lõpliku hinnanguna selles küsimuses –, jäetakse kõrvale, seda enam, et referentliikmesriigi valib põhimõtteliselt heakskiidu pikendamise taotleja.

71 Kolmandaks leiab apellant, et see, mida Üldkohus tuvastas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 163–165, st et EFSA leidis pärast oma järeldust, et ühtki muud lisandit peale heksaani ei peeta toksikoloogilisest seisukohast oluliseks, põhineb tõendite moonutamisel, sest EFSA niisugust seisukohta ei ilmne toimikust kuidagi.

72 Komisjon vaidleb sellele argumendile vastu.

73 Ta rõhutab kõigepealt üldiselt, et see, kui EFSA teeb kindlaks ühe või mitu kriitilist probleemset valdkonda, ei tähenda tingimata, et toimeaine ei vasta määruse nr 1107/2009 artiklis 4 nimetatud heakskiitmise kriteeriumidele.

74 Seejärel täpsustab ta, et nagu on kirjeldatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 12, 96, 105, 112, 113, 193 ja 227, mida apellant ei ole kahtluse alla seadnud, tugines komisjon EFSA 2019. aasta avaldusele veendumaks, et kriitilised probleemsed valdkonnad ei takista tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamist. Niisiis veendus komisjon selles, et riskivähendamismeetmed on realistlikud ja põhjendatud, teaduslikku kinnitust leidnu põhjal.

75 Mis puudutab lõpuks kriitilist probleemset valdkonda, milleks on kasutatud partiide tüüpilisus, siis nagu ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 136–144 – mida apellant ei ole kahtluse alla seadnud – ja sama kohtuotsuse punktidest 168–172, tugines komisjon korraga nii referentliikmesriigi sõltumatule ja objektiivsele hinnangule kui ka muudele asjaoludele veendumaks, et tsüpermetriinile antud heakskiitu võib pikendada.

76 Esiteks on apellandi argument, millega kritiseeritakse vaidlustatud kohtuotsuse punkti 146, selle punkti väära tõlgendamise tulemus. Üldkohus ei pööranud tõendamiskohustust ümber. Ta tuvastas ainult, et kõik olulised faktilised või õiguslikud aspektid, mis võivad tekitada „põhjendatud kahtlusi“ hinnangu suhtes, mille Euroopa Liidu institutsioon on keskkonnaõiguse alusel vastu võetud vaidlustatud õigusaktis andnud, peab nimetama vaide esitaja.

77 Mis puudutab teiseks vaidlustatud kohtuotsuse punktides 134, 147 ja 158 esitatud põhjendusi, siis piirdub apellant ainult sellega, et kordab Euroopa Kohtus oma esimeses kohtuastmes esitatud väiteid.

78 Kolmandaks märgib komisjon ühelt poolt apellandi argumendi kohta, millega kritiseeritakse vaidlustatud kohtuotsuse punkte 164 ja 165, et Üldkohtu tuvastatu ei põhine mitte EFSA 2018. aasta järeldusel, vaid teabel, mis koguti EFSA ja referentliikmesriigiga riskijuhtimisprotsessi käigus suhtlemise tulemusena, st pärast seda järeldust.

79 Teiselt poolt märgib komisjon Üldkohtu hinnangute kohta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 160 ja 169–172, et Üldkohus ei lükanud apellandi argumenti tagasi üksnes seetõttu, et EFSA oli leidnud, et on ebatõenäoline, et tsüpermetriin on genotoksiline. Ta tugines ka selle kohtuotsuse punktis 170 esitatud põhjendusele – millele apellant ei ole vastu vaielnud –, et toodetud toimeaine genotoksilisust oli hinnatud selles mõttes, et materjali, mis koosnes toimeainest ja lisanditest, oli katsetatud ning lisaks oli analüüsitud iga lisandit, et teha kindlaks toksikoloogiline olulisus, võttes arvesse vajadust kindlaks määrata konkreetsed piirmäärad materjalis.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

80 Esiteks tuleb meenutada, et Århusi määruse artikli 10 lõike 1 kohaselt on mis tahes valitsusvälisel organisatsioonil, mis vastab artikli 11 nõuetele, õigus esitada vaie liidu institutsioonile või organile, kes on keskkonnaõiguse alusel vastu võtnud haldusakti. Määruse artikli 2 lõike 1 punktis g on „haldusakt“ määratletud nii, et see on liidu institutsiooni või organi vastu võetud muu kui seadusandlik akt, millel on õiguslik ja väline mõju ning mis sisaldab sätteid, mis võivad olla vastuolus keskkonnaõigusega. Kui õigusakt käsitleb – nagu käsitletaval juhul – toimeainele kui määruse nr 1107/2009 artikli 20 lõike 1 ja artikli 24 lõike 1 alusel asendust vajavale ainele antud heakskiidu pikendamist, puudutab vaie selle pikendamise uuesti hindamist (vt selle kohta 3. septembri 2020. aasta kohtuotsus Mellifera *vs.* komisjon, C-784/18 P, EU:C:2020:630, punkt 63 ja seal viidatud kohtupraktika).

81 Haldusakti peale esitatud vaide eesmärk on seega saavutada vaidlustatud haldusakti õigusvastasuse või põhjendamatuse tuvastamine (vt selle kohta 3. septembri 2020. aasta kohtuotsus Mellifera *vs.* komisjon, C-784/18 P, EU:C:2020:630, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).

82 Seega on vaidemenetlusele omane, et vaide esitaja esitab konkreetsed ja täpsed põhjendused, mis võivad haldusakti aluseks olevad hinnangud kahtluse alla seada. Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 42 ja 146 õigesti märkis, siis selleks, et täpsustada vaide põhjendusi piisaval määral, peab vaide esitaja esitama olulisi faktilisi asjaolusid või materiaalõiguslikke argumente, mis tekitavad „põhjendatud kahtlusi“ liidu institutsiooni või asutuse antud hinnangu kohta vaidlustatud haldusaktis (vt selle kohta 12. septembri 2019. aasta kohtuotsus TestBioTech jt *vs.* komisjon, C-82/17 P, EU:C:2019:719, punktid 68 ja 69, ning 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus ClientEarth *vs.* komisjon, C-458/19 P, EU:C:2021:802, punkt 60).

83 Juhul, kui liidu pädev institutsioon või organ jätab vaide rahuldamata – nagu käesoleval juhul –, võib vaide esitaja Århusi määruse artikli 12 alusel, tõlgendatuna koostoimes sama määruse artikliga 10, pöörduda liidu kohtusse, esitades pädevuse puudumise, olulise menetlusnormi rikkumise, aluslepingute või nende mis tahes rakendusnormi rikkumise või võimu kuritarvitamise alusel hagi otsuse peale, millega vaie jäeti põhjendamatuse tõttu rahuldamata (vt selle kohta 12. septembri 2019. aasta kohtuotsus TestBioTech jt *vs.* komisjon, C-82/17 P, EU:C:2019:719, punkt 38).

84 Hagi raames peab hageja esitama väited ja argumendid, mis tõendavad eelkõige õigusnormi rikkumist või hindamisviga, mille tõttu ei ole otsus, millega liidu institutsioon või organ selle vaide rahuldamata jättis, õiguspärane (vt selle kohta 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus ClientEarth *vs.* komisjon, C-458/19 P, EU:C:2021:802, punktid 49–51).

85 Võttes arvesse käesoleva otsuse punktides 83 ja 84 meelde tuletatud kohtupraktikat, tuleb tuvastada, et apellant on tõlgendanud valesti vaidlustatud kohtuotsuse punkte 134, 147 ja 158, milles Üldkohus hindas – võtmata seisukohta tõendamiskohustuse küsimuses – ainult selles kohtus esitatud argumente, nimetades teatavaid argumente „ebamääraseks“, „kontekstuaalseks“ või „spekulatiivseks“, ja lükkas need siis tulemusetuse või põhjendamatuse tõttu tagasi, juhul kui üks või mitu kriitilist probleemset valdkonda oli kindlaks tehtud. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 146 piirdus Üldkohus käesoleva kohtuotsuse punktis 82 viidatud Euroopa Kohtu praktika sedastamisega.

86 Teiseks tuleb analüüsida apellandi argumente, millega kritiseeritakse vaidlustatud kohtuotsuse punkte 147, 148, 154, 157, 160, 163–165 ja 172, milles Üldkohus kinnitas komisjoni hinnangut, et teabe puudumine ökotoksilisuse uuringutes kasutatud partiide tüüpilisuse kohta, mis tuvastati EFSA 2018. aasta järelduses kui kriitiline probleemne valdkond, ei takistanud selle kirjelduse geno- ja ökotoksilisuse potentsiaali välistamist, mille taotlejad tsüpermetriini heakskiidu pikendamise puhul välja pakkusid.

87 Esimesena tuleb tõdeda, et määruse nr 1107/2009 artikli 14 lõike 1 kohaselt pikendatakse taotluse korral toimeainele antud heakskiitu, kui määruse artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumid on täidetud.

88 Selle määruse artikli 4 lõike 1 järgi kiidetakse toimeaine vastavalt II lisale heaks, kui olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades võib eeldada, et nimetatud lisa punktides 2 ja 3 esitatud heakskiitmise kriteeriume arvestades vastavad seda toimeainet sisaldavad taimekaitsevahendid artikli 4 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele, nimelt kui nendel toodetel või nende jääkidel ei ole mingit kahjulikku mõju inimeste ega loomade tervisele ega mingit lubamatut mõju keskkonnale.

89 Määruse nr 1107/2009 artiklist 14 – tõlgendatuna koostoimes selle artikliga 4 ja II lisa „Menetlus ja kriteeriumid toimeainete, taimekaitseainete ja sünergistide heakskiitmiseks vastavalt II peatükile“ punktidega 2 ja 3 – ilmneb, et kui komisjon peab tegema otsuse toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotluse kohta, peab ta hindama riske, mille hulgas on selle II lisa punktide 3.6.2–3.6.4 kohaselt genotoksilisuse, kantserogeensuse või reproduktiivtoksilisuse katsed ning II lisa punktis 3.8 silmas peetud ökotoksilisuse katsed (vt selle kohta 22. juuni 2023. aasta kohtuotsus Arysta LifeScience Great Britain *vs.* komisjon, C-259/22 P, EU:C:2023:513, punkt 130).

90 Nagu tuleneb selle määruse sätetest, on liidu seadusandja otsustanud usaldada toimeaine riskide teadusliku hindamise korraga referentliikmesriigile ja EFSA-le.

91 Kõigepealt peab toimeaine heakskiitmise või toimeainele antud loa pikendamise taotlust menetlev liikmesriik määruse nr 1107/2009 artikli 11 lõigete 1 ja 2 kohaselt pikendamise esialgse hindamisaruande raames seda taotlust nimelt sõltumatult, objektiivselt ja läbipaistvalt hindama, arvestades olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi, et hinnata, kas toimeaine võib vastata määruse artiklis 4 silmas peetud heakskiitmise kriteeriumidele (vt selle kohta 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Blaise jt, C-616/17, EU:C:2019:800, punktid 66 ja 67).

92 Seejärel võtab EFSA määruse nr 1107/2009 artikli 12 lõike 2 kohaselt, tõlgendatuna lähtudes määruse põhjendusest 12, vastu oma järelduse selle toimeaine kohta olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades ning täpsustades, kas toimeaine võib vastata määruse artiklis 4 silmas peetud heakskiitmise kriteeriumidele.

93 Lõpuks esitab komisjon määruse nr 1107/2009 artikli 13 lõike 1 kohaselt läbivaatusaruande ja heakskiidumääruse eelnõu, „võttes arvesse“ referentliikmesriigi esialgset pikendamise hindamisaruannet ja EFSA järeldust.

94 Seega, vastupidi käesoleva kohtuotsuse punktis 70 toodud apellandi väidetele ei anna määrus nr 1107/2009 riskide hindamisel „lõpliku hinnangu“ õigust EFSA-le. Küll aga kohustab see komisjoni võtma arvesse EFSA järeldust samamoodi nagu referentliikmesriigi koostatud pikendamise esialgset hindamisaruannet. Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 90 seega õigesti, et komisjoni kohustust neid dokumente arvesse võtta ei saa tõlgendada selle institutsiooni kohustusena järgida kõigis küsimustes EFSA järeldust või referentliikmesriigi aruannet.

95 Teisena tuleb tõdeda, et määruses nr 1107/2009 ei ole täpsustatud, millise otsuse peab komisjon tegema siis, kui referentliikmesriigi ja EFSA hinnangud lahknevad.

96 Niisugusel juhul peab komisjon, kellel on ulatuslik kaalutlusruum, läbi viima keerukad teaduslikud ja tehnilised hindamised ning liidu kohtu kontroll peab siis piirduma menetlusnormide järgimise, faktiliste asjaolude õigsuse, ilmse hindamisvea või võimu kuritarvitamise puudumise või põhjendamiskohustuse rikkumise puudumise kontrollimisega (vt selle kohta 18. juuli 2007. aasta kohtuotsus Industrias Químicas del Vallés *vs.* komisjon, C-326/05 P, EU:C:2007:443, punkt 76, ning 9. detsembri 2021. aasta kohtuotsus Agrochem-Maks *vs.* komisjon, C-374/20 P, EU:C:2021:990, punktid 53 ja 54).

97 Sellega seoses on institutsioonide niisuguse kaalutlusõiguse korral nende tagatiste järgimisel, mis liidu õiguskorras on seotud haldusmenetluste läbiviimisega, iseäranis suur tähtsus. Nende tagatiste hulgas on muu hulgas pädeva institutsiooni kohustus analüüsida hoolikalt ja erapooletult käsitletava juhtumi kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid ning kohustus oma otsust piisavalt põhjendada. Üksnes nendel tingimustel võib liidu kohus kontrollida, kas faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, millest kaalutlusõiguse kasutamine sõltub, võeti nõuetekohaselt arvesse (vt selle kohta 21. novembri 1991. aasta kohtuotsus Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, punkt 14; 6. novembri 2008. aasta kohtuotsus Madalmaad *vs.* komisjon, C-405/07 P, EU:C:2008:613, punkt 56, ning 22. juuni 2023. aasta kohtuotsus Arysta LifeScience Great Britain *vs.* komisjon, C-259/22 P, EU:C:2023:513, punkt 46).

98 Selle kontrolli tegemise raames on Üldkohtul kohustus oma otsust põhjendada selliselt, et tema arutluskäik ilmneks selgelt ja ühemõtteliselt nii, et asjast huvitatud isikud võiksid teada tehtud otsuse põhjendusi ja Euroopa Kohus saaks teostada oma kohtulikku kontrolli (vt selle kohta 29. aprilli 2021. aasta kohtuotsus Achemos Grupė ja Achema *vs*. komisjon, C-847/19 P, EU:C:2021:343, punkt 60, ning 4. oktoobri 2024. aasta kohtuotsus UPL Europe ja Indofil Industries (Netherlands) *vs*. komisjon, C-262/23 P, EU:C:2024:862, punkt 132).

99 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 36 ja artikli 53 esimese lõigu alusel ei tähenda Üldkohtul lasuv kohustus oma otsused põhistada seda, et Üldkohus peab oma põhjendustes ammendavalt ja ükshaaval analüüsima vaidluse poolte kõiki argumente. Põhjendus võib väljakujunenud kohtupraktika kohaselt seega olla tuletatav, tingimusel et see võimaldab huvitatud isikutel mõista Üldkohtu otsuse põhjusi ja kui Euroopa Kohtul on piisavalt teavet kohtuliku kontrolli teostamiseks (4. oktoobri 2024. aasta kohtuotsus UPL Europe ja Indofil Industries (Netherlands) *vs*. komisjon, C-262/23 P, EU:C:2024:862, punkt 133 ning seal viidatud kohtupraktika).

100 Käsitletaval juhul märkis Üldkohus kõigepealt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 9, et EFSA 2018. aasta järeldusest ilmneb, et nelja „kriitilise probleemse valdkonna“ hulgas, mille see amet kindlaks tegi, puudutab üks valdkond teabe puudumist heakskiidu taotlejate esitatud ökotoksilisuse uuringutes kasutatud pestitsiidipartiide koostise kohta – lünk, mille tõttu ei saanud EFSA veenduda, et need pestitsiidipartiid vastasid tõepoolest toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi tüüpilistele kasutusaladele määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõike 5 tähenduses.

101 Nagu on juba märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 49 ja nagu ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse punktist 8, teeb EFSA kriitilise probleemse valdkonna kindlaks siis, kui olenevalt juhtumist ei ole asjaomase aine hindamise põhjal võimalik järeldada, et vähemalt ühe tüüpilise kasutusala puhul ei ole toimeainet sisaldaval taimekaitsevahendil tõenäoliselt kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele, keskkonnale või põhjaveele ega lubamatut mõju keskkonnale, või kui toimeaine ei vasta praegusi teaduslikke ja tehnilisi teadmisi arvestades juhenddokumentide põhjal eeldatavalt määruse nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumidele.

102 Seetõttu, nagu Üldkohus tuvastas sisuliselt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 92 ja 93, ei või komisjon siis, kui riskianalüüsi tulemusel tehakse kindlaks mitu kriitilist probleemset valdkonda, põhimõtteliselt sellise hindamise tulemustest kõrvale kalduda, sest vastasel juhul rikuks ta ettevaatuspõhimõtet, v.a juhul, kui on piisavalt tõendatud, et vaatamata kriitiliste probleemsete valdkondade tuvastamisele võimaldavad riskivähendamismeetmed järeldada, et määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 sätestatud kriteeriumid on täidetud.

103 Sellega seoses tuleneb vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 143, 147, 148 ja 154, et apellandi argumendi, mis rajanes EFSA kindlaks tehtud kriitilisel probleemsel valdkonnal ja mida on nimetatud käesoleva kohtuotsuse punktis 100, lükkas Üldkohus tagasi – nagu ka komisjon vaidlusaluses otsuses – asjaolu põhjal, et referentliikmesriik oli oma 2019. aasta e-kirjas kinnitanud, et hoolimata andmelüngast võimaldasid mitu pikendamise esialgse hindamisaruande raames tehtud samaväärsuse kontrolli tuvastada, et esimese heakskiitmise ajal kasutatud tehniline varustus ja pikendamismenetluse ajal kasutatud tehniline varustus on samaväärsed, ning et andmelünga võib korvata kas piirkondlikul või liikmesriigi tasandil või seoses järgmise pikendamisega.

104 Seda otsust tehes ei esitanud Üldkohus põhjuseid, miks peaks referentliikmesriigi seisukoht olema EFSA seisukoha suhtes ülimuslik, ehkki viimane oli teinud kindlaks kriitilise probleemse valdkonna, võttes arvesse referentliikmesriigi seisukohta partiide tüüpilisuse küsimuses

pikendamise esialgses hindamisaruandes, ega määranud kindlaks riskivähendamismeetmeid, mis oleksid võimaldanud komisjonil nõuete kohaselt, mida Üldkohus on nimetanud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 92 ja 93 ning mida on meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktis 102, kõrvale kalduda riskide hindamisest, milles on kindlaks tehtud kriitiline probleemne valdkond.

105 Pealegi ei võimalda vaidlustatud kohtuotsuse punktis 139 nimetatud põhjus, et määruse nr 1107/2009 eri sätted „väljendavad [liidu] seadusandja valikut anda mitmel puhul kaalu liikmesriikide ekspertide sõltumatule ja objektiivsele hinnangule“, korvata vaidlustatud kohtuotsuse punktide 147, 148 ja 154 põhjenduste ebapiisavust.

106 Peale selle, et Üldkohus ei nimeta selgelt määruse nr 1107/2009 sätteid, millele ta oma hinnangu rajab, põhineb punktides 148 ja 154 esitatud põhistus vaidlusaluse otsuse väljavõtetel, mis ei rajane mitte niivõrd liikmesriigi ekspertide hinnangul, vaid pikendamise esialgsel hindamisaruandel ja üksnes referentliikmesriigi saadetud e-kirjal. EFSA 2018. aasta järeldus põhineb samuti liikmesriikide ekspertide hinnangutel ja kujutab endast, nagu on täpsustatud käesoleva kohtuotsuse punktis 92, sõltumatut teaduslikku hinnangut riskidele. See on seega võrreldav referentliikmesriigi koostatud pikendamise esialgse hindamisaruandega, veelgi enam siis, kui selles on kindlaks tehtud üks või mitu kriitilist probleemset valdkonda nagu käsitletaval juhul.

107 Järelikult, nagu apellant õigesti märgib, tuleb asuda seisukohale, et vaidlustatud kohtuotsuse punktid 147, 148 ja 154 on ebapiisavalt põhjendatud.

108 Seejärel tuleb apellandi etteheidete kohta, et on rikutud põhjendamiskohustust ja moonutatud tõendeid – kriitika, mis puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 148 ja 163–165, mis käsitlevad toimeaines olevate lisandite laadi ja nende võimalikku genotoksilisust –, meelde tuletada, et selle kohtuotsuse punktis 148 nõustus Üldkohus komisjoni vaidlusaluses otsuses esitatud seisukohaga, et toimeaine minimaalse lisandite taseme suurendamine uue kindlaksmääratud kirjelduse kohaselt (920 g/kg väärtuse 900 g/kg asemel esialgses võrdlusspetsifikatsioonis) tähendaks iseenesest väiksemaid lisandite tasemeid võrreldes toimeaine esimese heakskiitmise hetkel valitsenud olukorraga. Lisaks leidis Üldkohus sisuliselt selle kohtuotsuse punktides 164 ja 165, viidates selle punktidele 142 ja 143, et komisjonil oli õigus, kui ta leidis – EFSA ja referentliikmesriigiga suhtlemise järel, st pärast EFSA 2018. aasta järeldust, ja selleks et saada täiendav kinnitus –, et ühtki muud lisandit peale heksaani ei peeta toksikoloogilisest seisukohast oluliseks.

109 Üldkohtu väite kohta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 164 ja 165, mille kohaselt sai komisjon täiendava kinnituse referentliikmesriigiga suhtlemise järel, mis toimus pärast EFSA 2018. aasta järeldust, milles täpsustati, et ühtki muud lisandit peale heksaani ei peeta toksikoloogilisest seisukohast oluliseks, tuleb esiteks tuvastada, et kuigi selle kohtuotsuse punktis 143 on mainitud referentliikmesriigi 2019. aasta e-kirja, mis on EFSA järeldusest hilisem, ei tee referentliikmesriik muud, kui selgitab ainult, nagu Üldkohus on selle kohtuotsuse punktis 142 märkinud, pikendamise esialgses hindamisaruandes esitatud omaenese hinnangut, mis oli EFSA järeldusest varasem. Igal juhul ei ilmne selle e-kirja sõnastusest – mida on tsiteeritud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 143 –, et referentliikmesriik esitas oma seisukoha muude lisandite kui heksaani toksikoloogilise olulisuse kohta, sest selles e-kirjas oli mainitud ainult „üldist hinnangut lisanditele“.

110 Mis puudutab teiseks vaidlustatud kohtuotsuse punktis 164 mainitud „[komisjoni] suhtlemist EFSAga“, siis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 142 ega 143 ei ole mainitud niisugust „suhtlemist EFSAga“ pärast EFSA järeldusi seoses toimeaines olevate muude lisanditega peale heksaani. Üldkohus ei ole muide kuidagi selgitanud, mis vormis toimus komisjoni ja EFSA selline suhtlemine, mida on mainitud vaidlusaluses otsuses, pärast neid järeldusi.

111 Kuigi komisjon märkis vaidlusaluses otsuses tõesti – nagu sellele on juhtinud tähelepanu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 165 –, et EFSA oli „kinnitanud“, et ühtki muud lisandit peale heksaani ei peeta toksikoloogilisest seisukohast oluliseks, piisab tuvastamisest, et Üldkohus ei ole isegi mitte kokkuvõtlikult täpsustanud, millisele EFSA uuringule või dokumendile komisjon tugines.

112 Vaidlusalusest otsusest tuleneb aga, nagu märkis kohtujurist sisuliselt oma ettepaneku punktides 190 ja 204, et kriitilise probleemse valdkonna kindlakstegemine EFSA 2018. aasta järelduses seoses kasutatud partiide tüüpilisusega ei põhine asjaolul, et uue tehnilist kirjelduse puhul ei ole muud lisandid peale heksaani olulised. Küll aga tuleneb see otsesõnu asjaolust, et teiste lisandite puhul esitati koguselise struktuuri-aktiivsuse suhte analüüsid, ilma et nendest piisaks siiski selleks, et välistada vähemalt genotoksiline potentsiaal (andmelünk), ning et seega ei saanud läbi viia nende lisandite toksikoloogilise olulisuse hindamist, eriti mis puudutab toksilisust imetajatele ja keskkonnale.

113 Üldkohus pidi seega kontrollima, kas komisjon täitis oma kohustuse analüüsida hoolikalt ja erapooletult käsitletava juhtumi asjaolusid ja kas toimik võimaldas tal tõendada väidet, et EFSA oli „kinnitanud“, et ühtki muud lisandit peale heksaani ei peeta toksikoloogilisest seisukohast oluliseks, tuginedes vähemalt EFSA koostatud täpsele uuringule või dokumendile, mida saab kohtulikult kontrollida.

114 Järelikult nagu apellant õigesti väitis, tuleb Üldkohtu vaidlustatud kohtuotsuse punktides 164 ja 165 esitatud hinnangu puhul nii pidada põhistust ebapiisavaks kui ka nõustuda, et on moonutatud tõendeid täiendava kinnituse kohta, mille komisjon sai muude lisandite kui heksaani toksikoloogilise olulisuse kohta.

115 Nii on see ka Üldkohtu hinnanguga vaidlustatud kohtuotsuse punktis 172, milles on identsel viisil korratud selle kohtuotsuse punktides 164 ja 165 tehtud vigu.

116 Tuleb lisada, et EFSA 2018. aasta järelduses tuvastatuni, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 112, viis eelkõige vaidlusaluses otsuses mainitud asjaolu, et toimeaine pikendamise taotlejate kasutatud pestitsiidipartiid sisaldasid „uusi lisandeid“ võrreldes esimese heakskiitmise põhjendamiseks kasutatud võrdlusmaterjaliga.

117 Nagu aga apellant väitis, ei oleks Üldkohus tohtinud piirduda sellega, et võtab üle komisjoni vaidlusaluses otsuses esitatud ja vaidlustatud kohtuotsuse punktis 148 viidatud hinnangu, mille kohaselt „on tõendatud, et uus varustus oli puhtam, mis näitab iseenesest väiksemaid lisandite tasemeid võrreldes eelneva olukorraga“.

118 Esiteks tuleneb EFSA 2018. aasta järeldusest, et ta tuvastas, et nende uute lisandite kohta, v.a heksaan, puudub teave, mille tõttu ei olnud võimalik hinnata nende toksilisust ja seega nende kahjulikkuse astet.

119 Teiseks olgu märgitud, et peale viite referentliikmesriigi e-kirjale, mille kohta on käesoleva kohtuotsuse punktis 109 täpsustatud, et see ei võimalda kindlaks teha, kas referentliikmesriik on võtnud seisukoha muude lisandite kui heksaani toksikoloogilise olulisuse kohta, ei ole Üldkohus kontrollinud ega esile toonud teaduslikke hinnanguid riskidele, millel rajanes vaidlustatud kohtuotsuse punktis 148 toodud komisjoni väide.

120 Eelnevast järeldub, et punkti 148, milles on piirdutud vaidlusaluse otsuse sõnastuse ülevõtmisega, on põhistatud ebapiisavalt.

121 Lõpuks heidab apellant argumendiga, millega ta kritiseerib vaidlustatud kohtuotsuse punkti 157, Üldkohtule ette, et viimane eiras oma põhjendamiskohustust, kui tugines vaidlusaluses otsuses esitatud põhjendustele, mille kohaselt „tuleb tsüpermetriini genotoksilisust pidada vähe tõenäoliseks“, kuigi need põhjendused ei vasta argumentidele, mille ta oma tühistamishagis Üldkohtule esitas. Ta väitis tookord, et vaidlusaluses otsuses ei ole selgitatud, kuidas sai neurotoksilisuse ning arengu- ja reproduktiivtoksilisuse katsetes, mis puudutasid toimeaine ajakohastatud spetsifikatsiooni, võtta arvesse EFSA kindlaks tehtud probleemseid valdkondi seoses võimatusega välistada andmelünga tõttu vähemalt lisandite võimalik genotoksilisus.

122 Nagu märkis sisuliselt kohtujurist oma ettepaneku punktis 205, puudutas EFSA 2018. aasta järelduses kindlaks tehtud kriitiline probleemne valdkond teabe puudumist mitte toimeaine kui niisuguse genotoksiliste omaduste kohta, vaid vähemalt lisandite võimaliku genotoksilisuse kohta.

123 Järelikult, tuginedes vaidlustatud kohtuotsuse punktis 157 asjaolule, et selles järelduses leiti, et tsüpermetriini genotoksilisus on vähe tõenäoline, ei vastanud Üldkohus õiguslikult piisavalt apellandi argumendile, mis puudutas lisandite võimalikku genotoksilisust.

124 Üldkohus ei ole esitanud nimelt põhjuseid, miks võivad reproduktiiv- ja arengutoksilisuse ning neurotoksilisuse uuringud olla lahenduseks probleemses valdkonnas, mille on kindlaks teinud EFSA, kelle hinnangu kohaselt ei võimalda teabe puudumine lisandite kohta välistada vähemalt võimalikku genotoksilisust.

125 Niisugune selgitus oleks aga olnud seda vajalikum, kui arvestada, et toksilisuse ja genotoksilisuse hindamised ja nende tulemused ei ole üks ja sama asi ega ole omavahel asendatavad. Määruse nr 1107/2009 II lisas on nimelt nende kriteeriumide hindamisel, millele toimeaine peab heakskiitmiseks või heakskiidu pikendamiseks määruse artikli 4 kohaselt vastama, üheselt mõistatavalt eristatud ühelt poolt genotoksilisuse katsete hindamist selle II lisa punkti 3.6.2 tähenduses, kusjuures need katsed peavad võimaldama välistada, et seda ainet ei liigitata või ei tule liigitada 1A- või 1B-kategooria mutageeniks määruse nr 1272/2008 kohaselt, ning teiselt poolt reproduktiivtoksilisuse katsete hindamist selle II lisa punkti 3.6.4 tähenduses, kusjuures need katsed peavad võimaldama välistada, et ainet ei liigitata või ei tule liigitada 1A- või 1B-kategooria reproduktiivtoksiliseks aineks määruse nr 1272/2008 kohaselt.

126 Sellest järeldub, et nagu apellant õigesti väitis, on vaidlustatud kohtuotsuse punkt 157 ebapiisavalt põhjendatud.

127 Samamoodi on vaidlustatud kohtuotsuse punktiga 160, milles Üldkohus leidis, võttes üle EFSA 2018. aasta järelduse selles küsimuses, et „võib seega asuda seisukohale, et ei ole eriti tõenäoline, et tsüpermetriin on olemasolevate uuringute põhjal genotoksiline“, samas kui apellant oli väitnud – nagu on märgitud selle kohtuotsuse punktis 159 –, et määruse nr 1107/2009 artikli 4

lõike 5 kohaselt saab toimeaine heaks kiita ainult siis, kui tüüpiline kasutusala, sh seega lisanditega, mida see sisaldab, leitakse olevat kooskõlas artiklis 4 sätestatud nõuetega, ja et andmelünka ei saanud korvata piirkonna või riigisisesel tasandil või uue pikendamise puhul.

128 Võttes arvesse eelnevaid kaalutlusi, millest ilmneb, et Üldkohtu hinnang teabe puudumisele materjali lisandite kohta ja nende võimaliku genotoksilisuse kohta on ebapiisavalt põhjendatud ja selle puhul on moonutatud tõendeid, on Üldkohtu hinnang, mis sisaldub vaidlustatud kohtuotsuse punktis 170 ja mille kohaselt „katsetatakse materjali, mille toimeaine ja lisandid moodustavad“, seega põhjendamata.

129 Põhjendamata on ka põhjendused, mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 175–187 ja puudutavad peamiselt komisjoni üldist hinnangut riskidele proportsionaalsuse põhimõttest lähtudes.

130 Nagu ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse artiklist 176, jättis komisjon EFSA 2018. aasta järelduses kindlaks tehtud probleemsed valdkonnad kõrvale, võttes arvesse „referentliikmesriigi antud kinnitusi“ ja heksaani kvalifitseerimist „ainsaks toksikoloogilisest seisukohast oluliseks lisandiks“, et õigustada riskivähendamismeetmete võtmist.

131 Et Üldkohus põhjendas ebapiisavalt, miks ta lükkas tagasi apellandi argumendi, mille eesmärk oli seada kahtluse alla komisjon analüüs, mis käsitles EFSA kindlaks tehtud kriitilist probleemset valdkonda, milleks oli teabe puudumine pestitsiidipartiide koostise kohta, on tema hinnang küsimuses, kas komisjoni võetud riskivähendamismeetmed on proportsionaalsed, paratamatult põhjendamata. Viimati nimetatud hinnang on vastuolus ka vaidlustatud kohtuotsuse punktiga 92, milles ta otsustas õigesti, et kui riskianalüüsi tulemusel tehakse kindlaks mitu kriitilist probleemset valdkonda, ei või komisjon põhimõtteliselt sellise hindamise tulemustest kõrvale kalduda, sest vastasel juhul rikuks ta ettevaatuspõhimõtet.

132 Sellest järeldub, et apellatsioonkaebuse esimese väite esimese osaga tuleb nõustuda.

Esimese väite teine osa, mille kohaselt on põhjendused vastuolulised ja Üldkohtu hinnangu puhul kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on suur oht veeorganismidele, on rikutud õigusnormi

– *Poolte argumendid*

133 Apellant meenutab kõigepealt, et EFSA 2019. aasta avalduses leiti, et EFSA 2018. aasta järelduses kindlaks tehtud ohtu veeorganismidele saab vähendada vastuvõetavale tasemele ainult siis, kui on täidetud kaks tingimust. Esiteks tuli arvesse võtta nende organismide taastumisvõimet pärast pestitsiidimürgitust (meetod, mis rajaneb ökoloogilise taastumise võimalusel; edaspidi „ökoloogilise taastumise võimaluse meetod“). Apellant rõhutab, et EFSA märkis, et ökoloogilise taastumise võimaluse meetod ei sobi kasutamiseks sügisel, sest selle kohta puuduvad andmed, mistõttu on tarvis välistada pihustamine sel aastaajal. Teiseks märkis EFSA, et tuleb veenduda, et pestitsiidide toimeaine hajumine, st kandumine väljapoole töödeldavat ala pihustamisel või pärast seda, eriti voolava veega, väheneb 98,7% või isegi 99,5% võrra. Apellant märgib, et EFSA oli meenutanud, et niisugune meede eeldab toimeaine hajumise vähenemise määra, mis ei ole üksnes teoreetiline, vaid ületab ka selles valdkonnas järgitavates juhenddokumentides kindlaks määratud 95-protsendist ülemmäära.

134 Seejärel väidab apellant, et Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 196 ja 200 tagasi argumendi, mille ta oli välja toonud oma vaidlusaluse otsuse peale esitatud hagis ja mis rajanes asjaolul, et rakendusmäärus 2021/2049 ei keela liikmesriikidel lubada tsüpermetriini kasutamist sügisel, nagu selles ei ole ka kindlaks määratud maksimaalset kontsentratsioonitaset vees, ning seda arutluskäigu tulemusena, mis on vastuolus selle kohtuotsuse punktides 92, 93 ja 104 esitatud põhjendustega. Apellandi arvates leidis Üldkohus, et komisjon võib kalduda kõrvale EFSA selgest ja ühemõttelisest järeldusest, et ühtegi realistlikku ja teaduslikult põhjendatud riskivähendamismeedet ei ole EFSA poolt kindlaks tehtud ega rakendusmääruses 2021/2049 kindlaks määratud. Selle arutluskäiguga on eiratud ka määruse nr 1107/2009 artiklit 4, mille kohaselt sõltub toimeaine heakskiitmine selle tõendamisest, et puudub lubamatu mõju keskkonnale, ja see kujutab endast õigusnormi rikkumist ettevaatuspõhimõtte kohaldamisel. Lisaks väidab apellant Üldkohtu hinnangu kohta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 200 – mille kohaselt ähvardaks liikmesriike kaebus riigisisesel tasandil, kui nad annaksid müügilubasid toimeainet sisaldavatele taimekaitsevahenditele, eirates rakendusmääruses 2021/2049 ette nähtud tingimusi –, et komisjoni pikendamise aruandes esitatu on liiga ebamäärane ja üldine, et anda alust kaebuseks riigisisesel tasandil niisuguste lubade peale.

135 Lõpuks väidab apellant, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kui lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 210–217 tagasi tema argumendid, millega ta kritiseeris seda, et komisjon kasutas ökoloogilise taastumise võimaluse meetodit EFSA juhendi „Guidance on tiered risk assessment for plant protection products for aquatic organisms in edge-of-field surface waters“ („Juhend hindamaks mitmel tasandil taimekaitsevahenditega seotud ohte veeorganismidele pinnavees põldude ääres“, „edaspidi EFSA juhend“) alusel – dokument, mis oli apellandi hinnangul mitmes mõttes piiratud.

136 Esiteks heidab apellant Üldkohtule ette, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 216 tunnistas viimane vastuvõetamatuks tema argumendi, et on tarvis, et ökoloogilise taastumise võimaluse meetod järgiks liidu vett käsitlevaid õigusakte, põhjendusel, et argumenti ei esitatud vaide etapis. Apellant väidab aga, et seda asjaolu oli mainitud tema Üldkohtule esitatud hagiavalduses, et vaidlustada komisjoni esimest korda vaidlusaluses otsuses esitatud väide, et kontsentratsiooni ülempiiri kindlaksmääramine ökoloogilise taastumise võimaluse meetodi alusel on kooskõlas EFSA juhendiga. Sellel argumendil oli apellandi arvates seega piisavalt tihe seos esialgu esitatud väidete ja kriitikaga, et seda võinuks pidada vaidluse loomuliku käigu osaks kohtumenetluse jooksul.

137 Teiseks kinnitab apellant, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 217 esitatud põhjendus, mille kohaselt püüdis ta seada ebamääraselt ja üldiselt kahtluse alla EFSA teaduslikke uuringuid – mis väljub Üldkohtu kontrollipädevuse alt vaidlusaluse otsuse peale esitatud hagi raames –, on vastuolus 9. märtsi 2023. aasta kohtuotsuse PlasticsEurope *vs.* ECHA (C-119/21 P, EU:C:2023:180) punktiga 47, mille kohaselt peab komisjoni teadusasutuse hinnangul rajaneva akti õiguspärasuse kontroll viima selle hinnangu enda kontrollini, olgu see kas või piiratud ilmse hindamisveaga.

138 Komisjon väidab, et esimese väite teine osa ei ole põhjendatud.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

139 Et esimese väite teise osaga seab apellant kahtluse alla Üldkohtu hinnangud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 196 ja 200, tuleb tuvastada esiteks ühelt poolt, et apellandi argumendid põhinevad faktiliste asjaolude vääral tõlgendusel, sest ta väidab, et EFSA pidas vajalikuks välistada

tsüpermetriini igasugune kasutamine sügisel. Vaidlustatud kohtuotsuse punktist 196 ilmneb nimelt sõnaselgelt, et EFSA ei „kehtestanud“ niisugust piirangut, vaid tuvastas ainult teabe puudumise sügisel kasutamise kohta, eelkõige seoses veeorganismidega. Apellant püüab oma argumentidega seega seada kahtluse alla Üldkohtu hinnangut faktilistele asjaoludele ja tõenditele.

140 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et ELTL artikli 256 lõike 1 ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimese lõigu kohaselt tuleb apellatsioonkaebuses piirduda õigusküsimustega. Üldkohtul on ainupädevus tuvastada ja hinnata asjasse puutuvaid faktilisi asjaolusid ning hinnata tõendeid. Seega ei ole faktide ja tõendite hindamine – välja arvatud juhul, kui tõendeid on moonutatud – õiguslik küsimus, mis alluks Euroopa Kohtu kontrollile apellatsioonimenetluses (4. oktoobri 2024. aasta kohtuotsus UPL Europe ja Indofil Industries (Netherlands) *vs.* komisjon, C-262/23 P, EU:C:2024:862, punkt 148 ja seal viidatud kohtupraktika).

141 Kuna apellant ei väida, et tehes niisuguse otsuse vaidlustatud kohtuotsuse artiklis 196, moonutas Üldkohus faktilisi asjaolusid ja tõendeid, tuleb tema etteheide selles küsimuses tunnistada vastuvõetamatuks.

142 Teiselt poolt, kuigi apellant seab kahtluse alla vaidlustatud kohtuotsuse punkti 200 teises lauses toodud hinnangu, mis käsitleb võimalust esitada kaebusi liikmesriigi kohtutele, kui liikmesriigid rikuvad kohustust järgida rakendusmääruses 2021/2049 ette nähtud kasutamistingimusi, tuleb märkida, et ta ei vaidle vastu sellele, mida on põhimõtteliselt tuvastatud punkti 200 esimeses lauses, st et liikmesriigid ei tohi kiita tsüpermetriini kasutamist heaks väljaspool rakendusmääruses ette nähtud kasutustingimusi.

143 Kuna selle punkti 200 teise lause juhatab aga sisse väljend „eeldusel, et“, puudutab apellandi argument vaidlustatud kohtuotsuse täiendavat väidet, mis ei saa väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuua kaasa vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist ja mille saab tulemusetuna üksnes tagasi lükata (vt selle kohta 10. novembri 2022. aasta kohtuotsus Laboratoire Pareva *vs.* komisjon, C-702/21 P, EU:C:2022:870, punktid 52 ja 58 ning seal viidatud kohtupraktika).

144 Järelikult tuleb apellandi argumendid, millega kritiseeritakse vaidlustatud kohtuotsuse punkte 196 ja 200, tagasi lükata, sest need on osaliselt vastuvõetamatud ja osaliselt tulemusetud.

145 Teiseks tuleb apellandi etteheidete puhul, mis puudutavad vaidlustatud kohtuotsuse punkte 216 ja 217, asuda seisukohale, et need ei ole põhjendatud.

146 Esiteks leidis Üldkohus 12. septembri 2019. aasta kohtuotsuse TestBioTech jt *vs.* komisjon (C-82/17 P, EU:C:2019:719, punkt 39) kohaselt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 216 õigesti, et apellandi argument, et komisjon rikkus vett käsitlevates õigusaktides, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivis 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT 2000, L 327, lk 1; ELT eriväljaanne 15/05, lk 275), kindlaks määratud piirväärtusi, on vastuvõetamatu seepärast, et sellele argumendile tugineti esimest korda Üldkohtule esitatud hagis.

147 Seejärel tuleb märkida, et apellant ei väida, et Üldkohus on rikkunud õigusnormi või et ta on moonutanud faktilisi asjaolusid või tõendeid sellega, et otsustas, et apellant ei saa esitada vett käsitlevatest õigusaktidest tulenevaid argumente, sest vaidlusaluses otsuses ei ole üldse viidatud nendele õigusaktidele.

148 Mis puudutab lõpuks apellandi argumenti, et vaides EFSA juhendile tuginemisel oli piisavalt tihe seos sellega, et komisjon rikkus vett käsitlevates õigusaktides kindlaks määratud piirväärtusi, siis tuleb märkida, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 217 nõustus Üldkohus, et selles juhendis on nendele õigusaktidele viidatud. Apellant ei ole siiski tõendanud, kuidas oleks tuginemine sellele juhendile – mille kohta märkis Üldkohus, et EFSA oli oma järelduses leidnud, et samas juhendis kindlaks määratud ökoloogilise taastumise võimaluse meetodi kasutamise tingimused olid täidetud – pidanud viima seisukohale, et niisugune seos on olemas, ning seega selle rikkumist käsitleva argumendi vastuvõetavuse tuvastamiseni.

149 Teiseks on apellandi argument, millega ta kritiseerib sisuliselt vaidlustatud kohtuotsuse punkti 217 kaht viimast lauset, milles Üldkohus otsustas tema arvates ekslikult, et EFSA teaduslikud hinnangud jäävad väljapoole tema kontrollipädevust seetõttu, et tühistamishagi oli esitatud vaidlusaluse otsuse peale, nende lausete eksliku tõlgendamise tulemus. Nagu komisjon õigesti märkis, piirdus Üldkohus ainult seisukohaga, et argument kujutab endast EFSA teaduslike hinnangute „ebamäärast ja üldist kahtluse alla panemist“, sest need ei vasta tipptaseme ja sõltumatuse kriteeriumidele, ning et niisugust etteheidet ei saanud vaidlusaluse otsuse peale esitatud tühistamishagi raames analüüsida. Seda tehes ei eiranud Üldkohus selle kohtuliku kontrolli ulatust, mida ta peab teostama teaduslike hinnangute üle, mis põhjendavad komisjoni otsuseid küsimuses, kas toimeaine heaks kiita või heakskiitu pikendada.

150 Sellest järeldub, et esimese väite teine osa tuleb tagasi lükata.

Esimese väite kolmas osa, mille kohaselt on rikutud põhjendamiskohustust, põhjendused on vastuolulised, on rikutud õigusnormi ja on moonutatud tõendeid Üldkohtu hinnangu puhul kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on suur oht sihtliiki mittekuuluvatele lülijalgsetele

– *Poolte argumendid*

151 Esimese väite kolmanda osaga seab apellant kahtluse alla Üldkohtu hinnangud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 235 ja 236.

152 Esiteks juhib ta tähelepanu sellele, et suure ohu kohta, mida tsüpermetriini kasutamine kujutab endast sihtliiki mittekuuluvatele lülijalgsetele, märkis EFSA oma 2019. aasta avalduses, et riski vähendamise määra, mille ta eesmärgiks seadis, saab saavutada ainult „teoreetilises stsenaariumis“ ja et see on „raskesti saavutatav praktikas“, sest selleks on vaja vähendada toimeaine hajumist enam kui 95% võrra või isegi rohkem kui 99% võrra teraviljade ja kartulite puhul. Ta väidab, et nii vaidlusaluses otsuses kui ka Üldkohtule esitatud menetlusdokumentides kinnitas komisjon alalises komitees toimunud aruteludele tuginedes, et on leitud „ohutu“ kasutusala, mis võimaldab vähendada toimeaine hajumist soovitud tasemeni, st üle 95%.

153 Kinnitades niisugust lähenemist vaidlustatud kohtuotsuse punktis 235, ei kontrollinud Üldkohus apellandi hinnangul aga – vastupidi analüüsikriteeriumile, mille ta valis selle kohtuotsuse punktis 104 –, kas on realistlik ja teaduslikult põhjendatud asuda seisukohale, et on võimalik saavutada toimeaine hajumise vähendamine ligi 99%. Lisaks sellele, et põhjendused on vastuolulised, rajanevad need tõendite moonutamisel, sest komisjon ei suutnud tõendada, et alalises komitees toimunud arutelude käigus oli vähemalt üks liikmesriik tõendanud, et riskivähendamismeetmed mida EFSA teoreetiliselt mainib, on tema territooriumil realistlikud.

154 Teiseks väidab apellant, et Üldkohus, kes otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 236, et toimeaine hajumise vähendamise meetmete teostatavust praktikas analüüsivad taimekaitsevahenditele loa andmisel viimase instantsina liikmesriigid oma riigisisestes menetlustes tingimustel, mille nad määravad kindlaks oma riigisisesel tasandil, võttis vastuolulise seisukoha ja eiras määruse nr 1107/2009 artiklit 4.

155 Esiteks on apellandi arvates niisugune hinnang vastuolus vaidlustatud kohtuotsuse punktiga 104, milles Üldkohus leidis, et komisjon ei saa „tuvastada „ohutut“ kasutamist, ilma et ta tagaks, et selleks valitud riskivähendusmeetmed võimaldavad tegelikult, mitte teoreetiliselt vähendada tuvastatud riski vastuvõetavale tasemele“. Üldkohus eiras nii kontrollikriteeriumi, mille ta ise seoses niisuguste meetmete realistlikkuse kontrollimisega kindlaks määras.

156 Teiseks väidab apellant, et Üldkohtu selle hinnanguga on rikutud määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõikeid 3 ja 5, millest ilmneb, et toimeaine saab heaks kiita ainult siis, kui on tõendatud, et seda ainet sisaldava taimekaitsevahendi vähemalt üks tüüpiline kasutamine ei avalda kahjulikku mõju tervisele ega lubamatut mõju keskkonnale realistlikes kasutustingimustes. Kuna selle tõendamine on asjaomase toimeaine heakskiidu pikendamiseks nõutav, ei tohi komisjon piirduda sellega, et jätab riskivähendamismeetmete realistlikkuse ja teadusliku põhjendatuse kontrollimise liikmesriikide hooleks hilisemas, turule laskmise lubade väljaandmise etapis.

157 Komisjon leiab, et esimese väite kolmas osa on põhjendamatu.

158 Esiteks tuleb komisjoni hinnangul vaidlustatud kohtuotsuse punkti 235 tõlgendada, võttes arvesse selle kohtuotsuse punkti 144, mida apellant ei ole kahtluse alla seadnud ja milles Üldkohus märkis, et apellant ei ole välja toonud sätet, mis keelab komisjonil paluda referentliikmesriigi ja teiste liikmesriikide abi pärast EFSA järelduse avaldamist, eelkõige alalises komitees toimuvate arutelude raames.

159 Lisaks ei ole Üldkohus komisjoni hinnangul ilmselgelt ületanud tõendite mõistliku hindamise piire seoses seisukohaga, mida väljendasid liikmesriikide eksperdid selles komitees. Ühelt poolt väidab komisjon, et määruse nr 1107/2009 artiklite 4 ja 13 koostoimes tõlgendamise tulemusel peab siis, kui alaline komitee esitab toimeaine heakskiidu pikendamist pooldava arvamuse, selles arvamuses tingimata olema esitatud vähemalt üks ohutu kasutusala. Teiselt poolt märgib komisjon, et selle alalise komitee 2021. aasta oktoobris toimunud koosoleku protokollist, mis on vabalt kättesaadav, ilmneb sõnaselgelt, et üks liikmesriik, käsitletaval juhul Saksamaa Liitvabariik, teatas, et ei ole nõus, et toimeaine hajumise vähendamise meetmed on realistlikud ja teaduslikult põhjendatud. Ta järeldab sellest, et Üldkohus võis asuda seisukohale, et teiste liikmesriikide eksperdid olid leidnud vastupidi, et need meetmed on realistlikud ja teaduslikult põhjendatud. Kuigi komisjon nõustub lõpuks oma vasturepliigis, et niisugune põhjendus ei ilmne sõnaselgelt vaidlustatud kohtuotsuse punktist 235, väidab ta, et see tuleneb kaudselt, kuid kindlalt selle punktidest 223, 227, 232 ja 235.

160 Teiseks põhinevad vaidlustatud kohtuotsuse punkti 236 puudutavad väited tema arvates viimati nimetatud punkti ja Euroopa Kohtu praktika, konkreetselt 25. aprilli 2024. aasta kohtuotsuse PAN Europe (endokriinseid häired põhjustavate omaduste kindlaksmääramine) (C-309/22 ja C-310/22, EU:C:2024:356) punkti 83 ekslikul tõlgendusel.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

161 Kõigepealt tuleb meelde tuletada, et nagu ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 9 ja 227, toob tsüpermetriini kasutamine EFSA 2018. aasta järelduse kohaselt kaasa suure ohu sihtliiki mittekuuluvatele lülijalgsetele väljaspool töödeldavat ala, isegi võttes arvesse toimeaine hajumise 95% võrra vähendamise meetmeid, mida on kirjeldatud Working Group on Landscape and Mitigation Factors in Ecological Risk Assessmenti (maastiku ja ökoloogiliste ohtude hindamises vähendamismeetmete kasutamise töörühm) suunistes. EFSA leidis seega, et see suur oht kujutab endast kriitilist probleemset valdkonda.

162 Nagu on aga täpsustatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 12 ja 227, märkis EFSA 2019. aasta avalduses, et juba ainult üks riskivähendamismeede, mis toob kaasa toimeaine hajumise vähendamise enam kui 95% võrra, võimaldab asuda seisukohale, et oht sihtliiki mittekuuluvatele lülijalgsetele on väike, st kui kokkupuudet väljapool põlde jäävatel aladel vähendatakse tasemeteni, mis ei ületa 5,8 mg/ha põllu ääres.

163 Nagu ilmneb sisuliselt rakendusmääruse 2021/2049 I lisast – mille sõnastust on korratud käesoleva kohtuotsuse punktis 41 –, siis kui tsüpermetriini sisaldavaid taimekaitsevahendeid on lubatud kasutada neid välitingimustes pihustades, tuleb võtta riskivähendamismeetmed, et vähendada toimeaine hajumist nii, et kokkupuutumine toimeainega on kuni 5,8 mg/ha väljaspool põllukultuuride viljeluspiirkondi.

164 Üldkohtus väitis apellant muu hulgas, et komisjon ei ole tõendanud, et need riskivähendamismeetmed on realistlikud, tuginedes ainult teatavate liikmesriikide kinnitustele.

165 Üldkohus lükkas selle väite vaidlustatud kohtuotsuse punktides 235 ja 236 tagasi. Ta leidis esiteks selle kohtuotsuse punktis 235, et „komisjon ei usaldanud pimesi käputäie liikmesriikide ütlusi“, kuid täpsustas, et „alalises komitees tehti kindlaks ohutu kasutusala, mis puudutab tsüpermetriini heakskiidu pikendamist“. Teiseks leidis ta selle kohtuotsuse punktis 236, et „niisuguste meetmete teostatavust praktikas analüüsivad taimekaitsevahenditele loa andmisel viimase instantsina liikmesriigid oma riigisisestes menetlustes tingimustel, mille nad määravad kindlaks oma riigisisesel tasandil“. Selles punktis 236 lisas ta, et „kui need meetmed on vajalikud, aga ilmneb, et praktikas ei saa neid rakendada või et need ei võimalda saavutada teatava toote, kasutusala või konkreetse kultuuri puhul nõutavat tulemust, ei saa tsüpermetriini sisaldavale tootele riigisisesel tasandil lihtsalt luba anda“.

166 Nagu on meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktis 88, kiidetakse toimeaine määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõike 1 järgi vastavalt II lisale heaks, kui olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades võib eeldada, et nimetatud lisa punktides 2 ja 3 esitatud heakskiitmise kriteeriume arvestades vastavad seda toimeainet sisaldavad taimekaitsevahendid artikli 4 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele.

167 Määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetest 2 ja 3 ilmneb, et heakskiitmiseks tuleb eelkõige välistada, et seda ainet sisaldavatel taimekaitsevahenditel või niisuguse toote jääkidel, mis tulenevad hea taimekaitsetava kohasest kasutamisest realistlikke kasutustingimusi arvestades, ei ole mingit kahjulikku mõju inimeste ega loomade tervisele ega mingit lubamatut mõju keskkonnale.

168 Lisaks peetakse selle määruse artikli 4 lõike 5 kohaselt artikli 4 lõigetes 1–3 esitatud toimeaine heakskiitmise tingimusi täidetuks, kui see on kinnitust leidnud vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi ühe või mitme esitatud kasutusala puhul.

169 Määruse artikli 14 lõikes 1 on ka ette nähtud, et toimeainele antud heakskiitu pikendatakse, kui on kindlaks tehtud, et artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumid on täidetud. Artiklis 4 osutatud kriteeriume peetakse täidetuks, kui see on kinnitust leidnud vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi ühe või mitme esitatud kasutusala puhul.

170 Sellest järeldub, et toimeaine võib heaks kiita või sellele antud heakskiitu pikendada ainult siis, kui vähemalt ühe tüüpilise kasutusala puhul ei avalda toimeainet sisaldav taimekaitsevahend realistlikke kasutustingimusi arvestades kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele ega lubamatut mõju keskkonnale.

171 Samamoodi on siis, kui määruse nr 1107/2009 artikli 6 kohaselt, tõlgendatuna koostoimes selle artikli 20 lõike 1 punktiga a, sõltub toimeaine heakskiidu pikendamine tingimustest või piirangutest, või ka siis, kui see toimeaine kavatsetakse määruse artikli 24 alusel asendada, nagu käsitletaval juhul.

172 See ongi muu hulgas põhjus, miks – nagu komisjon vaidlustatud kohtuotsuse punktis 104 õigesti otsustas – ei saa komisjon kui riskijuht asuda seisukohale, et määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 sätestatud kriteeriumid on täidetud, kui selline järeldus põhineb niisuguste riskivähendamismeetmete kehtestamisel, mis ei võimalda välistada kahjulikku mõju inimeste ja loomade tervisele ega lubamatut mõju keskkonnale, eelkõige juhul, kui sellised meetmed on ebarealistlikud. Üldkohtul oli samuti õigus, kui ta lisas punktis 104, et komisjon ei saa tuvastada „ohutu“ kasutusala olemasolu, ilma et ta veenduks, et selleks valitud riskivähendamismeetmed võimaldavad tegelikult, mitte üksnes teoreetiliselt vähendada tuvastatud riski vastuvõetavale tasemele.

173 Nagu aga apellant õigesti väidab – ehkki Üldkohus tuletas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 104 meelde, et toimeaine heakskiitmine sõltub sellest, et komisjon kontrollib, et seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi vähemalt ühte tüüpilist kasutusala võib pidada „ohutuks“ –, ei ilmne selle kohtuotsuse punktidest 235 ja 236, et Üldkohus oleks tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamisega seoses kontrollinud, et komisjon veendus tõesti, et niisugust kasutusala tõendati realistlikke kasutustingimusi arvestades nõnda, et sihtliiki mittekuuluvate lülijalgsete puhul saavutatakse nõutav riskide vähendamise tase.

174 Vastupidi, vaidlustatud kohtuotsuse punktist 235 ilmneb, et komisjon piirdus märkusega, et alalises komitees tuvastati „ohutu“ kasutusala. Sellega seoses ei saa – vastupidi komisjoni väitele – asjaolust, et üks liikmesriik on märkinud, et riskivähendamismeetmed on ebarealistlikud, järeldada, et taimekaitsevahendi „ohutu“ kasutusala olemasolu realistlikke kasutustingimusi arvestades on vastupidi tõendatud ühes või mitmes liikmesriigis, võttes arvesse alalise komitee pooldavat arvamust heakskiidu pikendamise küsimuses.

175 Vaidlustatud kohtuotsuse punktist 236 nähtub ka, et Üldkohus järgis komisjoni seisukohta, et seda, kas tema valitud riskivähendamismeetmed on realistlikud ja kasutatavad, peavad viimase instantsina kontrollima liikmesriigid tsüpermetriini sisaldavatele taimekaitsevahenditele luba andes.

176 Määrust nr 1107/2009 vastu võttes soovis liidu seadusandja küll eristada toimeainete heakskiitmise menetlust, mida reguleerib määruse II peatükk, toimeainetele loa andmise menetlusest, mis on ette nähtud III peatükis.

177 Lisaks võivad liikmesriigid määruse nr 1107/2009 artikli 29 lõike 1 punkti e kohaselt teatavat toimeainet sisaldavale taimekaitsevahendile loa anda ainult juhul, kui see vastab määruse artikli 4 lõikes 3 ette nähtud nõuetele.

178 Liikmesriikidele taimekaitsevahenditele loa andmise etapis antud pädevus ei saa siiski vabastada komisjoni toimeainele heakskiidu andmisel või heakskiidu pikendamisel kontrollimisest, et ühe toote vähemalt üks tüüpiline kasutusala vastab realistlikke kasutustingimusi arvestades määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele.

179 Seega ei tohi komisjon – nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 104 sisuliselt otsustas – jätta siis, kui riskijuhtimise raames on väidetud, et on tuvastatud ühe asjaomast toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi „ohutu“ kasutusala, mis võimaldab saavutada riskide vähendamise soovitud taseme, kontrollimata, kas see kasutusala vastab realistlikult määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 nimetatud kriteeriumidele.

180 Sellega seoses on aga EFSA 2019. aasta avalduses – nagu on märkinud apellant ja ka kohutujurist oma ettepaneku punktis 225 – rõhutatud, et toimeaine hajumist üle 95% võrra vähendava meetme tegelik rakendamine kujutab endast praktikas suurt väljakutset (*challenging in practice*), eelkõige tuule toime ja põllumajanduskõlvikute ebatasase maastiku tõttu.

181 Kuna Üldkohus lükkas ekslikult tagasi apellandi argumendi, mille eesmärk oli seada kahtluse alla komisjoni tuvastatud asjaolu, et alalises komitees tõdeti „ohutu“ kasutusala olemasolu, on ta oma kohtuotsuses rikkunud õigusnormi. Seepärast tuleb esimese väite kolmanda osaga nõustuda.

182 Eelnevatest põhjendustest lähtudes tuleb esimese väite esimese ja kolmanda osaga nõustuda ning selle teine osa tagasi lükata.

Teine väide ja neljanda väite teine osa, mille kohaselt on rikutud õigusnorme ja ettevaatuspõhimõtet seoses teabe puudumisega toimeaine endokriinseid häireid põhjustava toime kohta ja taotleja vajadusega esitada lisateavet niisuguse toime puudumise kohta

Poolte argumendid

183 Apellatsioonkaebuse teises väites tuletab apellant kõigepealt meelde, et määruse nr 1107/2009 II lisa punkti 3.6.5 kohaselt ei tohi endokriinseid häireid põhjustavate omadustega toimeainet heaks kiita. See nn välistamiskriteerium tähendab, et ükski riskijuhtimismeede ei saa muuta vastuvõetavaks riski, mis niisuguse ainega kaasneb. Ta väidab, et EFSA nõustus oma 2018. aasta järelduses, et tsüpermetriinil on endokriinne toime, märkides samas, et teabe puudumise tõttu ei saa ta võtta seisukohta selle endokriinsete häirete põhjustamise potentsiaali kohta. Apellant kinnitab ka, et Üldkohtus väitis ta, et komisjon ei tohi niisuguses olukorras asjaomasele toimeainele antud heakskiitu pikendada, seda enam, et paljudes sõltumatutes teadusuuringutes, mida riskide hindamisel arvesse ei võetud, on mainitud endokriinseid häireid põhjustavaid omadusi.

184 Lükates selle argumendi vaidlustatud kohtuotsuse punktides 272, 273, 275 ja 276 tagasi, rikkus Üldkohus apellandi hinnangul mitut õigusnormi, määruse nr 1107/2009 artiklit 4 ning ettevaatuspõhimõtet.

185 Esiteks vaidleb apellant vastu Üldkohtu hinnangule vaidlustatud kohtuotsuse punktis 272, mille kohaselt ei näita teabepuudus tingimata, et selle määruse artiklis 4 sätestatud kriteeriumid ei ole täidetud. Ta väidab, et ettevaatuspõhimõtte kohaselt ei tohi kahtlust ühelgi juhul tõlgendada toimeaine kasuks. Kui ei ole tõendeid, et see vastab määruse artiklis 4 ette nähtud tingimustele, tuleb selle heakskiitmisest keelduda, veelgi enam juhul, kui teadmatus puudutab – nagu käsitletaval juhul – määruse II lisa punktis 3 silmas peetud välistamiskriteeriumi. Üldkohtu hinnanguga on seega eiratud 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsuse Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800) punkti 95.

186 Teiseks väidab apellant, et Üldkohtu väitega vaidlustatud kohtuotsuse punktis 273, mille kohaselt leidis komisjon, et määruse nr 1107/2009 II lisa punkti 3.6.5 viiendas lõigus sätestatud kriteerium on täidetud, sest on „on vähe tõenäoline, et tsüpermetriin põhjustab endokriinseid häireid“, on eiratud pädevuste jaotust EFSA-le usaldatud riskide teadusliku hindamise ja komisjoni pädevusse kuuluva riskijuhtimise vahel. Kuna EFSA ei ole kunagi öelnud, et on „vähe tõenäoline“, et tsüpermetriinil on niisugused omadused, ei oleks komisjon tohtinud teha sellist järeldust ilma üksikasjaliku põhistuseta ja seda järeldust põhjendava eraldi teadusliku ekspertiisita. Üldkohus eksis seega ka siis, kui leidis vaidlustatud kohtuotsus punktis 276, et komisjonil oli riskijuhina ulatuslik kaalutlusruum.

187 Kolmandaks seab apellant kahtluse alla vaidlustatud kohtuotsuse punktis 275 esitatud hinnangu, milles Üldkohus leidis, et apellant ei ole tõendanud, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, leides, et määrusega 2018/605 muudetud määruse nr 1107/2009 II lisa punkti 3.6.5 viiendas lõigus silmas peetud kriteeriumid ei ole „ilmselgelt“ täidetud. Ta väidab kõigepealt, et niisugusele hinnangule ei eelnenud tema esitatud tõendite mingit analüüsi. Seejärel lisab ta, et kuigi Üldkohus analüüsis neid asjaolusid vaidlustatud kohtuotsuse järgmistes punktides, jagas ta need kunstlikult osadeks oma arutluskäigu eri osade vahel. Apellandi arvates pidi Üldkohus vastupidi analüüsima vaidlusalust otsust toimiku kõiki materjale arvesse võttes. Analüüsides iga argumenti eraldi, jättis Üldkohus tegelikult teostamata, kas või piiratud ulatuses, oma kontrolli komisjoni ja EFSA teadusliku hinnangu üle riskile – mis on vastuolus sellega, mida on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 56 põhimõtteliselt märgitud.

188 Apellant väidab, et Üldkohtu ülesanne on seega kontrollida ühelt poolt, kas EFSA ja komisjon analüüsisid hoolikalt ja erapooletult kõiki asjakohaseid asjaolusid, pidamata toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotleja esitatud uuringuid ülekaalukaks ja võttes nõuetekohaselt arvesse sõltumatus teaduskirjanduses avaldatut, mille hulgas on tühistamishagi punktis 75 viidatud umbes 30 uuringut, kooskõlas 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsuse Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800) punktidega 93 ja 94. Teiselt poolt väidab ta, et neid uuringuid arvestades peab Üldkohus ühtlasi hindama, kas komisjon sai „põhjendatult“ järeldada, et on tõendatud, et tsüpermetriinil ei ole mingit kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele.

189 Neljanda väite teise osa raames märgib apellant, et ta väitis, et komisjon pidi niipea, kui jõustusid määrusega 2018/605, millega muudeti määruse nr 1107/2009 II lisa punkti 3.6.5, kehtestatud uued endokriinseid häireid puudutavad kriteeriumid, küsima heakskiidu pikendamise taotlejalt lisateavet. Niisugune käitumine oleks võimaldanud vältida heakskiidu pikendamist, võttes arvesse täheldatud andmelünka, ja tagada 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsuse Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800) järgimise.

190 Apellant väidab, et selle argumendi tagasi lükkamisega rikkus Üldkohus ettevaatuspõhimõtet ja hoolsusnõuet, millele Euroopa Kohus 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsuse Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800) punktis 92 osutas.

191 Esiteks rikkus Üldkohus apellandi arvates seda põhimõtet siis, kui otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 357–359, et erinevalt kohtuasjast, milles tehti 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800), järeldas komisjon käsitletaval juhul, et tsüpermetriinil ei ole kahjulikku mõju, mitte seetõttu, et teavet on ebapiisavalt, vaid vastupidi sellepärast, et on vähe tõenäoline, et toimeaine põhjustab endokriinseid häireid. Apellandi arvates tuvastati EFSA 2018. aasta järelduses aga siiski, et olemasolevast teabest ei piisa, ilma et komisjon oleks esitanud teaduslikke asjaolusid, mis võimaldanuks selles järelduses kahelda. Seega nõudis ettevaatuspõhimõte kas seda, et heakskiit jäetakse pikendamata, või seda, et saadakse lisateavet enne, kui järeldatakse, et endokriinsete häiretega seotud uusi kriteeriume on järgitud.

192 Teiseks leiab apellant, et lükates tema argumendi vaidlustatud kohtuotsuse punktides 361 ja 363 tagasi, on Üldkohus seda moonutanud. Vastupidi sellele, mida Üldkohus otsustas, ei ole apellant kunagi väitnud, et uued nõuded endokriinsete häirete alal ei kujuta endast uusi nõudeid määruse nr 1107/2009 artikli 6 punkti f tähenduses, ega ka seda, et 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800) hõlmab kõiki olukordi, kus võib esitada kinnitava lisateabe päringu. Ta väitis üksnes, et kuna need ühte välistamiskriteeriumi puudutavad uued nõuded olid teada alates 2018. aastast, oleksid pädevad asutused pidanud taotlema viivitamatult lisateavet määruse nr 1107/2009 nende sätete alusel, millele on 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsuse Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800) punktis 92 viidatud, selle asemel, et oodata kinnitava teabe päringu tegemisega taotlejale kolm aastat pärast tsüpermetriini heakskiidu pikendamist.

193 Komisjon vaidleb sellele argumendile vastu ning palub lükata teine väide ja neljanda väite teine osa põhjendamatuse tõttu tagasi.

Euroopa Kohtu hinnang

194 Kõigepealt tuleb meelde tuletada, et tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise taotluse kuupäeval olid määruse nr 1107/2009 II lisa punktis 3.6.5 ette nähtud ainult toimeaine endokriinseid häireid põhjustava mõju hindamise esialgsed kriteeriumid. Määrusega 2018/605 kehtestati siiski uued kriteeriumid, mida kohaldatakse alates 10. novembrist 2018 ja mida komisjon pidi kohaldama iga toimeainele antud heakskiidu pikendamise menetluse suhtes, tingimusel et 10. novembri 2018. aasta seisuga ei olnud alaline komitee veel pikendamismääruse eelnõud hääletusele pannud.

195 Käsitletaval juhul on selge, et komisjon oli kohustatud neid uusi kriteeriume kohaldama, sest selle kuupäeva seisuga ei olnud alalisele komiteele edastatud ühtegi pikendamismääruse eelnõud. Üldkohus tuvastas muide vaidlustatud kohtuotsuse punktides 258–262 – kusjuures apellant ei ole sellele vastu vaielnud –, et komisjon oli tõesti neid uusi kriteeriume rakendusmääruse 2021/2049 andmisel arvesse võtnud.

196 Üldkohtus väitis apellant siiski, et kuna määruse nr 1107/2009 II lisa punktis 3.6.5 sätestatud kriteeriumid on „välistamiskriteeriumid“, saab toimeaine heaks kiita ainult siis, kui sellel ei arvata olevat endokriinseid häireid põhjustavaid omadusi. Seega olukorras, kus teavet nappis, nagu märkis EFSA oma 2018. aasta järelduses, ei tohtinud komisjon tsüpermetriinile antud heakskiitu pikendada, küsimata eelnevalt pikendamise taotlejalt lisateavet kuupäeval, mil kohaldati endokriinsete häirete hindamise uusi kriteeriume. Apellant märgib ka, et asjaolu, et komisjon nägi rakendusmääruses 2021/2049 sellele toimeainele antud heakskiidu säilitamise tingimusena ette, et kahe aasta jooksul alates rakendusmääruse vastuvõtmisest esitab taotleja „kinnitava teabe“, näitab, et viimane ei olnud esitanud endokriinsete häirete riskide täielikuks hindamiseks vajalikku teavet.

Lähtudes ettevaatuspõhimõttest ja 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsusest Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800), väitis apellant, et komisjon oleks pidanud kas nõudma enne heakskiidu pikendamist seda teavet või selle pikendamisest keelduma.

197 Kuna Üldkohus lükkas selle argumendi tagasi, seab apellant kahtluse alla vaidlustatud kohtuotsuse punkti 272 teises lauses toodud hinnangu, et komisjon leidis õigesti, et andmelünk ei tähenda tingimata, et määruse nr 1107/2009 artiklis 4 ette nähtud tingimused ei ole täidetud. Apellant arvab, et kui andmelünk ja seega teaduslik teadmatus puudutab määruse II lisa punktis 3.6.5 sätestatud välistamiskriteeriume, ei tohi kahtlus viia selleni, et toimeaine pikendamine kiidetakse heaks.

198 Esiteks on vaidlustatud kohtuotsuse punkti 272 teises lauses esitatud põhjendus – nagu väidab sisuliselt apellant – tõesti mitmeti mõistetav. Märkides, et andmelünk ei tähenda „tingimata“, et määruse nr 1107/2009 artiklis 4 ette nähtud tingimused ei ole täidetud, vihjas Üldkohus sellele, et võib esineda olukordi, kus niisugune andmelünk viib vastupidise järelduseni, täpsustamata siiski, milliseid. Nagu märkis kohtujurist sisuliselt oma ettepaneku punktides 105–107, ei võimalda viide vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 69–97, mille Üldkohus teeb selle punkti 272 esimeses lauses, järeldada, et ta tuvastas midagi viisi kohta, kuidas komisjon peab hindama andmelünka, sh käesoleva kohtuasja asjaoludel.

199 Igal juhul tuleb meenutada, et määruse nr 1107/2009 artikli 4 kohaselt võib toimeaine heaks kiita ainult muu hulgas juhul, kui selle artikli 4 lõike 3 punkti b järgi ei ole ühel seda toimeainet sisaldaval taimekaitsevahendil kahjulikku mõju inimeste tervisele. Määruse artikli 7 lõike 1 kohaselt peab seda, et nimetatud tingimus on täidetud, tõendama heakskiidu või heakskiidu pikendamise taotleja (vt selle kohta 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Blaise jt, C-616/17, EU:C:2019:800, punktid 78 ja 114). Sellest tuleneb, et Üldkohus oleks pidanud täpsustama, millist õiguslikku mõju avaldab teabe puudumine määruse artiklis 4 ette nähtud heakskiitmise tingimuste hindamisele.

200 Nendel asjaoludel on vaidlustatud kohtuotsuse punkti 272 teine lause ebapiisavalt põhjendatud, sest Üldkohus ei ole esitanud selgelt ja ühemõtteliselt oma arutluskäiku, et asjast huvitatud isikud võiksid mõista tema otsuse põhjendusi ja Euroopa Kohus saaks tagada kohtuliku kontrolli (vt selle kohta 4. oktoobri 2024. aasta kohtuotsus UPL Europe ja Indofil Industries (Netherlands) *vs.* komisjon, C-262/23 P, EU:C:2024:862, punkt 132 ja seal viidatud kohtupraktika).

201 Tuleb siiski tõdeda, et kui Üldkohtu otsuse põhjendustest ilmneb liidu õiguse rikkumine, kuid otsuse resolutsioon on muude õiguslike asjaoludega põhjendatud, siis ei saa selline rikkumine kaasa tuua kõnealuse otsuse tühistamist ja otsuse põhjendused tuleb asendada (11. novembri 2021. aasta kohtuotsus Autostrada Wielkopolska *vs.* komisjon ja Poola, C-933/19 P, EU:C:2021:905, punkt 58 ning seal viidatud kohtupraktika).

202 Käsitletaval juhul on see nii.

203 Kõigepealt ei vaidle apellant – nagu komisjon õigesti märkis – vastu vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 101, 249, 274 ja 292. Konkreetselt ei väida ta, et Üldkohus oleks moonutanud tõendeid või rikkunud õigusnormi, kui leidis sisuliselt, et komisjon võis riskijuhina põhjendatult järeldada EFSA 2018. aasta järelduse ja referentliikmesriigi koostatud pikendamise esialgse hindamisaruande põhjal, millele on vaidlustatud kohtuotsuse punkti 249 kuuendas lõigus ja punktis 274 sõnaselgelt viidatud, et ehkki tsüpermetriin võib avaldada toimet endokriinsele talitusele, ei olnud üks määrusega 2018/605 muudetud määruse nr 1107/2009 II lisa punkti 3.6.5

viiendas lõigus nimetatud kumulatiivsetest kriteeriumidest – st kriteerium, et puudub kahjulik mõju inimeste tervisele – täidetud ja seega on vähe tõenäoline, et tsüpermetriin põhjustab endokriinseid häireid.

204 Seejärel tuleb tõdeda, et Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 100, punkti 276 esimeses lauses ja punktis 359 õigesti, et määruse nr 1107/2009 II lisa punktis 3.6.5 nimetatud kriteeriumid on välistamiskriteeriumid, sest toimeaine kiidetakse heaks, kui seda ei peeta aineks, millel on endokriinseid häireid põhjustavad omadused, mis võivad avaldada inimestele kahjulikku mõju.

205 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 111–117 ja 140 sisuliselt märkis, ei sõltu niisuguse toimeaine heakskiitmine mitte endokriinseid häireid põhjustavate omaduste puudumise tõendamisest, vaid – määrusega 2018/605 muudetud selle määruse II lisa punkti 3.6.5 viiendas ja kuuendas lõigus nimetatud kriteeriumide kohaselt – seevastu võimalusest tõendada, kas sellel ainel on endokriinseid häireid põhjustavad omadused, mis võivad tuua kaasa soovimatu mõju inimesele, võttes arvesse olemasolevaid teaduslikke andmeid selle kohta. Niisuguses olukorras ja lähtudes käesoleva kohtuotsuse punktis 203 meenutatud asjaoludest, ei takista see, et olemasolevates teaduslikes andmetes, mida on saadud teaduslikult hinnata, on lünki, mis ei võimalda tuvastada, et toimeainel on niisugune mõju, sellele antud heakskiitu pikendada, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 276 sisuliselt otsustas.

206 Lõpuks tuleb märkida, et vaidlustatud kohtuotsuse punkti 309 teises lauses täiendas Üldkohus selle punkti esimeses lauses esitatud põhistust, mis on identne selle kohtuotsuse punkti 272 teises lauses esitatud põhistusega, mida on vaja tõlgendada kohtuotsuse punkti 309 teist lauset arvesse võttes. Sellega seoses tuleb tuvastada, et apellant ei sea kahtluse alla selle punkti 309 teises lauses toodud hinnangut, mille kohaselt leidis komisjon vaidlusaluses otsuses õigesti, et andmelünga eset, ulatust ja olulisust peab riskijuht hindama nende hindajate üldisi järeldusi arvesse võttes, kes võtavad lõpliku seisukoha küsimuses, kas niisugune andmelünk võib seada kahtluse alla järeldused võimaliku „ohutu“ tüüpilise kasutusala kohta määruse nr 1107/2009 artikli 4 tähenduses.

207 Igal juhul ei saa ettevaatuspõhimõtet andmelünga korral ühelgi juhul tõlgendada nii, et see võtab riskijuhilt igasuguse kaalutlusruumi määruse nr 1107/2009 artiklis 4 ette nähtud kriteeriumide kohaldamisel, sest ta peab meetmeid, mis võivad vähendada riski vastuvõetavale tasemele, hindama proportsionaalsuse põhimõtet järgides.

208 Teiseks ja võttes arvesse eelnevaid kaalutlusi, tuleb apellandi etteheited vaidlustatud kohtuotsuse punktide 273, 357 ja 358 kohta tulemusetuse tõttu tagasi lükata, sest põhjendused, mida need puudutavad, rajanevad kohtuotsuse punktides 101 ja 274 esitatud põhjendustel, mida apellant ei ole kritiseerinud. Argument, millega kritiseeritakse selle kohtuotsuse punkti 359, tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

209 Kolmandaks tuleb samuti tagasi lükata apellandi väited, millega ta kritiseerib vaidlustatud kohtuotsuse punkte 361 ja 363 ning mille kohaselt oleks Üldkohus pidanud tuvastama, et komisjon pidi paluma tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise taotlejal esitada enne rakendusmääruse 2021/2049 vastuvõtmist lisateave selle aine endokriinse toime kohta, selle asemel, et pidada nõuetekohaseks otsust küsida pärast selle määruse vastuvõtmist ja kuni 15. detsembrini 2023 kinnitavat lisateavet selle toime kohta, et mitte võtta seisukohta ilma piisava teadusliku teabeta ja et järgida ettevaatuspõhimõtet.

210 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 256, 257 ja 364 õigesti märkis, ilma et apellant oleks talle vastu vaielnud, tuleneb rakendusmäärusega 2018/1659 muudetud rakendusmääruse nr 844/2012 artikli 14 lõikest 1a, et komisjon ei ole kohustatud küsima lisateavet, et kontrollida, kas määruse nr 1107/2009 II lisa punktis 3.6.5 nimetatud uued kriteeriumid on täidetud, vaid tal on ainult võimalus seda teha.

211 Sellest järeldub, et teine väide ja neljanda väite teine osa tuleb osaliselt tulemusetuse ja osaliselt põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Neljanda väite esimene osa, mille kohaselt on teine kinnitava teabe päring isomeeride toksilisuse kohta kuritarvituslik

Poolte argumendid

212 Neljanda väite esimese osaga seab apellant kahtluse alla Üldkohtu hinnangud, mis puudutavad teist kinnitava teabe päringut tsüpermetriini eri isomeeride toksilisuse kohta – päring, mille komisjon saatis sellele toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotlejale.

213 Apellant leiab, et määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljandas lõigus on selgelt ette nähtud, et „[k]ui toimeaine on isomeeride segu, tuleb märkida isomeeride suhe või suhtevahemik“ ja „[t]uleb märkida iga isomeeri suhteline bioloogiline aktiivsus niihästi tõhususe kui ka toksilisuse seisukohalt“. Sellest tuleneb, et olukorras, kus puudub teave tsüpermetriini eri isomeeride toksilisuse kohta, oli heakskiidu pikendamise taotlemise toimik ebatäielik. Apellant märgib, et EFSA juhtis pealegi sellele andmelüngale oma järelduses tähelepanu, märkides, et „eri isomeeride toksilisust ei ole esitatud, ehkki see oli nõutav (andmelünk)“. Määruse nr 1107/2009 II lisa punkti 2.2 kohaselt saab toimeaine heaks kiita või sellele antud heakskiitu pikendada aga ainult täieliku toimiku põhjal, v.a erandjuhtudel, kui puuduva teabe laadi peetakse kinnitavaks ning see on vajalik otsuse usaldusväärsuse suurendamiseks.

214 Apellant väidab, et Üldkohus on rikkunud mitut õigusnormi, lükates tema etteheited tagasi.

215 Esiteks on apellandi arvates vaidlustatud kohtuotsuse punktides 342 ja 347 esitatud hinnanguga, mille kohaselt võis määruse nr 1107/2009 artikli 6 lõike f alusel küsida kinnitavat teavet, rikutud kolme õigusnormi. Kõigepealt ei puuduta see säte lisateabe päringuid andmete kohta, mis tuleb heakskiidutoimikus määruse nr 283/2013 alusel esitada. Teiste sõnadega ei kohaldata seda olukordade suhtes, milles toimik on ebatäielik ja mis kuuluvad määruse nr 1107/2009 II lisa punkti 2.2 kohaldamisalasse. Seejärel, isegi eeldusel, et selle määruse artikli 6 punkt f on kohaldatav, ei selgita Üldkohus, mille poolest kujutab EFSA 2019. aastal avaldatud juhenddokument, mida on esitletud lihtsalt abimaterjalina heakskiidu taotlejatele, endast uut nõuet selle artikli 6 punkti f tähenduses. Lõpuks piiras Üldkohus oma kontrolli ekslikult komisjoni ilmse hindamisvea puudumisega, ehkki küsimuse all oli selle artikli 6 punkti f tõlgendamine.

216 Teiseks väidab apellant, et Üldkohus moonutas kohtutoimiku materjale, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 343, et EFSA tuvastatud asjaolu, et oleks tulnud edastada lisateavet, ei ole vastuolus komisjoni seisukohaga vaidlusaluses otsuses, mille kohaselt on toimik täielik. Ta väidab, et kohaldatavate õigusaktide kohaselt nõutava teabe puudumine toimikus välistab tingimata, et seda võiks käsitada täielikuna, ja on väär väita – nagu leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 346 –, et EFSA piirdus konkreetsema teabe küsimisega.

217 Kolmandaks moonutas Üldkohus ka apellandi argumente, pidades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 345 liiga hilja esitamise tõttu vastuvõetamatuks argumenti, et on rikutud määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljandat lõiku, ehkki selle argumendi esitas ta oma vaides ja võttis üle tühistamishagi punkti 89.

218 Komisjon vaidleb nendele argumentidele vastu.

219 Ta leiab esimese võimalusena, et apellandi kriitika on vastuvõetamatu, sest see põhineb eeldusel, et apellant väitis esimeses kohtuastmes, et taotleja ei olnud maininud iga isomeeri bioloogilist aktiivsust, nagu on ette nähtud määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljandas lõigus. Apellant ei vaielnud aga vastu sellele, et see argument esitati alles repliigi etapis. Komisjon nõustub oma vasturepliigis siiski, et tühistamishagi punktis 89 väideti juba, et taotleja ei maininud iga isomeeri bioloogilist aktiivsust, nagu on ette nähtud määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljandas lõigus. Ta väidab siiski, et vastupidi sellele, mida leidis Üldkohus, viidates vaidlustatud kohtuotsuse punktile 337, ei ole apellant tõendanud piisavat tihedat seost selle argumendi ja vaides esitatud väidete vahel. Komisjon palub Euroopa Kohtul seega asendada vaidlustatud kohtuotsuse punkti 345 põhjendused, kusjuures apellandi argument on vastuvõetamatu muul õiguslikul põhjusel, sest see esitati liiga hilja ega põhine asjaoludel, mis on tulnud ilmsiks menetluse käigus Üldkohtu kodukorras artikli 84 lõike 1 tähenduses.

220 Komisjon leiab igal juhul, et apellandi argument ei ole põhjendatud.

221 Määruse nr 1107/2009 artikli 6 lõike f tõlgendamise küsimuses möönab komisjon esiteks, et see õigusnorm ei puuduta täiendavaid päringuid, milles palutakse esitada teave, mis peab olema heakskiidutoimikus. Komisjoni arvates ei ole see asjaolu – nagu märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 343 – siiski vastuolus vaidlusaluses otsuses väljendatud seisukohaga, et toimik edastati täielikuna. Ühelt poolt võimaldab määruse nr 1107/2009 artikli 6 punkt f komisjonil küsida kinnitavat lisateavet, kui hindamisprotsessi käigus kehtestatakse uusi nõudeid. Teiselt poolt ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 341 ja 346, et toimiku esitamise hetkel ei olnud üheski suunises täpsustatud viisi, kuidas tuleb isomeere hinnata ja arvesse võtta, sest andmelünk tuli ilmsiks alles pärast seda, kui EFSA võttis vastu 2019. aasta juhendid. Sellest järeldub, et heakskiidutoimiku edastamise hetkel oli taotleja tõepoolest esitanud kogu nõutava teabe isomeeride kohta.

222 Lisaks väidab komisjon, tuginedes 6. mai 2021. aasta kohtuotsuse Bayer CropScience ja Bayer *vs.* komisjon (C-499/18 P, EU:C:2021:367) punktile 69, et EFSA uued juhendid kujutavad endast tingimata uusi tehnilisi teadmisi määruse nr 1107/2009 artikli 6 punkti f tähenduses, olenemata nende päritolust või dokumendist, millesse need on kirja pandud.

223 Pealegi, nagu ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse punktist 342, ei piirdunud Üldkohus vastupidi apellandi väitele komisjoni ilmse hindamisvea puudumise tuvastamisega. Ta kontrollis ka, ega komisjon ei ole rikkunud kohaldatavaid menetlusnorme.

224 Teise võimalusena märgib komisjon, et vaidlustatud kohtuotsuse punkti 343 kriitikasse on peamiselt üle võetud kriitika, mis oli suunatud juba selle kohtuotsuse punktide 341 ja 346 vastu, ning tuleb samadel põhjustel tagasi lükata. Ta lisab, et apellant ei esita ühtegi asjaolu, mis võiks tõendada tema muid väiteid.

Euroopa Kohtu hinnang

225 Apellandi argumendi kohta, millega kritiseeritakse vaidlustatud kohtuotsuse punkti 345, millega Üldkohus tunnistas vastuvõetamatuks apellandi argumendi, et on rikutud määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 seetõttu, et see argument esitati alles repliigi etapis, tuleb sedastada, et kui apellant väidab, et tema argumente on moonutatud, peab ta ELTL artikli 256, Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimese lõigu ja Euroopa Kohtu kodukorra artikli 168 lõike 1 punkti d kohaselt täpselt viitama asjaoludele, mida Üldkohus on moonutanud, ja analüüsivigadele, mis tema hinnangul on moonutamise põhjustanud (vt selle kohta 13. juuli 2023. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* CK Telecoms UK Investments, C-376/20 P, EU:C:2023:561, punkt 212 ja seal viidatud kohtupraktika).

226 Käsitletaval juhul on see nii.

227 Nagu on väitnud apellant ja märkinud kohtujurist oma ettepaneku punktis 80, ilmneb vaide punktist 44 ja tühistamishagi punktist 89 väga hästi, et apellant väitis sõnaselgelt, et teise kinnitava teabe päringuga, mis puudutas tsüpermetriini eri isomeeride toksilisust, eirati määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljandas lõigus sätestatud nõuet.

228 Sellest järeldub, et tunnistades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 345 vastuvõetamatuks apellandi argumendi, et on rikutud määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljandat lõiku seetõttu, et see esitati alles repliigi etapis, on Üldkohus moonutanud apellandi argumenti.

229 Sellest moonutamisest üksi ei piisa siiski, et tuua kaasa vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist, sest Üldkohus on siiski analüüsinud seda argumenti sisuliselt ja lükanud selle tagasi põhjendusel, et nagu ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse punktist 346, võeti isomeere küll arvesse, kuid EFSA oli pidanud vajalikuks täpsemat teavet ja tuvastanud andmelünga.

230 Kuigi Üldkohus analüüsis selle argumendi sisu, ei võimalda põhjendused, mille ta on esitanud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 346, siiski mõista, millele ta selles tegelikult vastas.

231 Tuleb meenutada, et määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljandas lõigus, milles on kehtestatud nõuded toimeainete suhtes kohaldatavate andmete kohta, mis peavad olema heakskiidu- või heakskiidu pikendamise toimikutes esitatud, on ette nähtud, et „[k]ui toimeaine on isomeeride segu, tuleb märkida isomeeride suhe või suhtevahemik. Tuleb märkida iga isomeeri suhteline bioloogiline aktiivsus niihästi tõhususe kui ka toksilisuse seisukohalt“.

232 Nagu ilmneb eelkõige rakendusmääruse 2021/2049 põhjendusest 13, on tsüpermetriin kaheksa isomeeri segu. Seega pidid sellele antud heakskiidu pikendamise taotlejate esitatud toimikud sisaldama määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljandas lõigus ette nähtud teavet.

233 Järelikult ei saa ainuüksi asjaolu, et isomeere on – nagu Üldkohus tuvastas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 346 – „arvesse võetud“, ükskõik missugune on ülejäänud osas selle väljendi täpne ulatus, nagu rõhutas kohtujurist oma ettepaneku punktides 94 ja 95, tähendada ei seda, et tsüpermetriini heakskiidu pikendamise taotlejad näitasid isomeerisisalduse suhet või suhtevahemikku, ega seda, et nad mainisid pikendamistoimikutes iga isomeeri bioloogilist aktiivsust nii selle toimeaine tõhususe kui ka toksilisuse seisukohast.

234 Niisugune hinnang on seda enam põhjendatud, et ühelt poolt – nagu Üldkohus ise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 343 nentis – oli EFSA 2018. aasta järelduses märgitud, et eri isomeeride puhul ei olnud esitatud mingit konkreetset toksikoloogilist uuringut ja seega ei olnud võimalik teha järeldust nende suhtelise toksilisuse kohta.

235 Teiselt poolt – nagu komisjon vaidlusaluses otsuses sisuliselt tõdes – puudutas teine „kinnitava teabe“ päring, milles küsiti teavet, mille toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotlejad pidid komisjonile, liikmesriikidele ja EFSA-le esitama hiljemalt 15. detsembril 2023 ning mis on esitatud rakendusmääruse 2021/2049 I lisas, „tsüpermetriini isomeeride, eriti enantiomeeri (1S-cis-αR) suhtelist toksilisust“. See päring sai tunnistust anda ainult sellest, et teavet nende eri isomeeride suhtelise toksilisuse kohta ei olnud veel toimikutes, mille sellele toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotlejad esitasid, nagu oli märkinud EFSA oma 2018. aasta järelduses.

236 Kuigi heakskiidu pikendamise taotluse esitamise hetkel ei olnud EFSA tõesti veel avaldanud juhendeid teabe kindlakstegemise kohta, tuleb märkida – nagu tegi ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 83 –, et määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljandast lõigust tuleneva kohustusega ei kaasne mingit edasilükkavat tingimust, eelkõige mis puudutab niisuguste juhendite eelnevat vastuvõtmist.

237 Kuna ei olnud tõendatud, et teave tsüpermetriini eri isomeeride suhtelise toksilisuse kohta, mis oli määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljanda lõigu kohaselt siiski nõutav, oli tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise taotlejate esitatud toimikutes olemas, otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 342 ja 347 ekslikult, et komisjonil oli alust pidada seda teavet lihtsalt „täiendavaks kinnitavaks teabeks“ määruse nr 1107/2009 artikli 6 lõike f tähenduses. Nimelt, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 88, ei saa teavet, mis tuleb esitada juba koos toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotlusega, selle alla liigitada.

238 Sellest järeldub, et neljanda väite esimese osaga tuleb nõustuda.

Kolmas väide, mille kohaselt ei võetud arvesse muid andmelünki, mille EFSA kindlaks tegi

Poolte argumendid

239 Kolmanda väitega seab apellant kahtluse alla hinnangud, mille Üldkohus esitas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 309, 310, 312 ja 313.

240 Apellant väidab kõigepealt, et Üldkohus on õigusnormi rikkunud sellega, et otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 309, et andmelünk ei näita tingimata, et määruse nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud kriteeriumid ei ole täidetud. Et EFSA tegi kindlaks 24 mitmesugust andmelünka, millele apellant oma tühistamishagis spetsiaalselt tähelepanu juhtis, on niisugune hinnang vastuolus ettevaatuspõhimõttega, mis on selle määruse aluseks, ja selles ette nähtud tõendamiskoormise jaotusega. Võttes arvesse andmelünkade arvu ja laadi, kujutab tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamine ilma lisateavet saamata endast ilmset hindamisviga.

241 Seejärel väidab apellant, et Üldkohus mõistis tema argumenti valesti, kinnitades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 310, et apellant ajas segi referentliikmesriigile esitatud toimiku täielikkuse faktilisest seisukohast ja andmelüngad, millele EFSA võib oma riskide hindamisel tähelepanu

juhtida. Apellandi hinnangul ei võimalda see, kui heakskiidu pikendamise taotluse toimikust puudub teave, mille taotleja peab esitama, hinnata asjaomast toimeainet täielikult, ning takistab niisiis komisjonil heakskiitu pikendada.

242 Lõpuks väidab apellant, et kui Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 312, et apellant ei ole näidanud, kuidas oleks need arvukad andmelüngad pidanud tingimata viima komisjoni selleni, et ta tuvastab, et määruse nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud kriteeriumid ei ole täidetud, ja keeldub tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamisest, siis pööras Üldkohus tõendamiskohustuse ümber, mis on vastuolus selle määruse ülesehitusega. Apellandi arvates eeldas Üldkohus, et need kriteeriumid on täidetud, pannes talle nii koormise tõendada vastupidist. Niisugune lähenemine tähendab siiski, et apellandilt nõutakse tõendite esitamist faktiliste asjaolude kohta, mida tal on eeldatavalt võimatu tõendada, sest andmelünk viitab teadusliku teadmatuse olukorrale, mis takistab üldse hinnata, kas need kriteeriumid on täidetud. Apellant väidab, et tõendas menetluse käigus vastupidi, et need andmelüngad õigusnormides ette nähtud kohustuslike andmete osas muudavad *a priori* võimatuks igasuguse positiivse järelduse, et need kriteeriumid on täidetud, tekitades tõsise kahtluse, kas rakendusmäärus 2021/2049 on õiguspärane. Sel põhjusel leiab apellant samuti, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 313 viidatud kohtupraktika, mille kohaselt ei tohi ennetav meede põhineda puhtalt hüpoteetilisel lähenemisel riskile, ei saa olla tulemuslik, sest kui puudub teave, mida liidu seadusandja peab siiski vajalikuks, ei ole küsimus riski „hüpoteetilisuses“, vaid selle kindlakstegemise ja seega juhtimise võimaluses endas.

243 Komisjon palub lükata kolmas väide osaliselt tulemusetuse ja osaliselt põhjendamatuse tõttu tagasi.

Euroopa Kohtu hinnang

244 Hageja etteheite kohta, millega kritiseeritakse Üldkohtu hinnangut vaidlustatud kohtuotsuse punktis 309, tuleb märkida, et punkti 309 esimene lause, mis on identne selle kohtuotsuse punkti 272 teise lausega, kätkeb endas sama mitmetimõistetavust, millele on juhitud tähelepanu käesoleva kohtuotsuse punktis 198. Sellest järeldub, et samadel põhjustel on see hinnang ebapiisavalt põhjendatud.

245 Nagu on aga juba rõhutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 206, täiendas Üldkohus siiski selle kohtuotsuse punkti 309 esimeses lauses esitatud põhjendust, märkides selle punkti teises lauses konkreetselt, et komisjon oli leidnud vaidlusaluses otsuses õigesti, et andmelünga eset, ulatust ja olulisust peab hindama riskijuht, lähtudes hindajate üldistest järeldustest, kusjuures viimased võtavad lõpliku seisukoha küsimuses, kas need andmelüngad seavad kahtluse alla järeldused võimaliku ohutu tüüpilise kasutusala kohta määruse nr 1107/2009 artikli 4 tähenduses.

246 Apellant ei vaidlegi aga vastu põhjendustele vaidlustatud kohtuotsuse punkti 309 teises lauses.

247 Ka ei esita ta ühtegi täpset väidet, millega ta kritiseeriks vaidlustatud kohtuotsuse punkti 314, milles Üldkohus leidis, et asjaolu, et on „palju andmelünki“, ei võimalda iseenesest üksi järeldada, et määruse nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud kriteeriumid ei olnud täidetud, sest komisjon võib riskijuhina hinnata igal üksikul juhul eraldi ettevaatuspõhimõtet järgides, kas need kriteeriumid võivad olla teatava toimeaine puhul täidetud, olenemata võimalikest andmelünkadest.

248 Nagu on aga märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 207, ei saa ettevaatuspõhimõtet andmelünga korral ühelgi juhul tõlgendada nii, et see võtab riskijuhilt igasuguse kaalutlusruumi määruse nr 1107/2009 artiklis 4 ette nähtud kriteeriumide kohaldamisel, sest ta peab hindama meetmeid, mis võivad vähendada riski vastuvõetavale tasemele, järgides proportsionaalsuse põhimõtet.

249 Nii on see seda enam, et EFSA ei leidnud oma hinnangus riskide kohta, et need andmelüngad kujutaksid endast kriitilisi probleemseid valdkondi ega – nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 67 – asjaolu, mis takistaks tuvastada, et kõnesolev toimeaine on ohutu.

250 Nendel asjaoludel pidi apellant käesoleva kohtuotsuse punktis 82 viidatud kohtupraktika kohaselt ja nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 312 õigesti otsustas, tõendama, kuidas oleksid need „paljud andmelüngad“, millele ta tugineb, pidanud tingimata viima komisjoni selleni, et ta tuvastab, et määruse nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud kriteeriumid ei ole täidetud, ja keeldub tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamisest.

251 Sellest järeldub, et apellatsioonkaebuse kolmas väide tuleb tagasi lükata.

Viies väide, et ei analüüsitud taotleja esitatud tüüpilise kasutusala pikaajalist toksilisust

Poolte argumendid

252 Oma viienda väitega kinnitab apellant, et Üldkohus on rikkunud mitut õigusnormi määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigete 3 ja 5 tõlgendamisel, lükates tagasi tema argumendi, et tsüpermetriini tohtis heaks kiita ainult tingimusel, et hinnati seda toimeainet sisaldava ühe taimekaitsevahendi ühe tüüpilise kasutusala pikaajalist toksilisust.

253 Esiteks heidab apellant Üldkohtule ette, et viimane valis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 418 selle määruse artikli 4 lõike 5 eksliku tõlgenduse, otsustades, et viimati viidatud õigusnormiga ei laiendata selle artikli 4 lõigetes 1–3 kindlaks määratud nõudeid taimekaitsevahenditele nende ühe või mitme tüüpilise kasutusala puhul. Ta väidab, et määruse artikli 4 lõikes 5 on vastupidi nõutud, et toimeainet sisaldava ühe taimekaitsevahendi vähemalt üks tüüpiline kasutusala oleks määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 sätestatud kriteeriumidega kooskõlas, et seda ainet võiks pidada aineks, mille puhul on need nõuded täidetud. Ta lisab, et need kriteeriumid puudutavad taimekaitsevahendeid endid, mitte ainult toimeainet. Järelikult, kuna nendes on konkretiseeritud ja ellu viidud määruse artikli 4 lõigetes 1–3 sätestatud kriteeriumid, kohaldatakse tüüpilise kasutusala suhtes ka määruse II lisa punktis 3 nimetatud kriteeriume. Komisjon peab seega enne toimeaine heakskiidu pikendamist veenduma, et tüüpiline kasutusala ei avalda ei otsekohe ega hiljem kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele.

254 Teiseks leiab apellant, et seda, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 418 esitatud hinnangut ei saa mõista nii, et see lubab komisjonil pikendada heakskiitu, mis on antud toimeainele, mille ainus katsetatud taimekaitsevahend on pikaajalises perspektiivis toksiline, otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 421 ja 424 vastuolulise ja lünkliku arutluskäigu teel, sest liidu seadusandja nägi ette, et taimekaitsevahendi koostisosade kumulatiivset mõju tuleb arvesse võtta nii toimeainetele antud heakskiidu pikendamisel kui ka taimekaitsevahenditele loa andmisel. Ta väidab, et Üldkohus ei ole täpsustanud, kuidas sai komisjon veenduda, et tüüpiline kasutusala ei ole pikaajalises perspektiivis toksiline, kui selle suhtes ei kohaldata määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 ega selle II lisa punktis 3 nimetatud kriteeriume.

255 Kolmandaks väidab apellant, et Üldkohus on rikkunud õigusnormi ja eiranud tõendamiskoormise jaotust, otsustades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 427, et apellant ei ole esitanud midagi, mis võiks tekitada „põhjendatud kahtlusi“, kas komisjoni vaidlusaluses otsuses antud hinnang, mille kohaselt ei ole tsüpermetriinil ühe selle tüüpilise kasutusala puhul mitte ühtegi kantserogeensuse või pikaajalise toksilisuse vormi, on õiguspärane.

256 Ühelt poolt viitab Üldkohus apellandi hinnangul ekslikult ainsa toimeaine pikaajalise toksilisuse või kantserogeensuse puudumisele, ehkki küsimus puudutas heakskiidu pikendamise taotluse raames kasutatud sõnastust, milleks on toimeaine „tsüpermetriin 500 EC“, mis sisaldab teisi koostisosi peale ainsa toimeaine ja mille puhul tuli kontrollida, ega need ei ole pikaajalises perspektiivis toksilised.

257 Teiselt poolt väidab apellant, et Üldkohus pööras ümber tõendamiskoromise, eirates nõnda määruse nr 1107/2009 ülesehitust ja selle aluseks olevat ettevaatuspõhimõtet. Tema arvates ei olnud tema ülesanne tõendada, et tüüpiline kasutusala ei ole pikaajalises perspektiivis toksiline. Küll aga pidi seda tõendama heakskiidu pikendamise taotleja. Niisuguse hindamise puudumisest piisab apellandi arvates, et tekitada tõsiseid kahtlusi, kas selles tüüpilises kasutusalas sisalduvale toimeainele antud heakskiidu pikendamise otsus on õiguspärane. Komisjon pidi niisiis tõendama, et hindamine viidi tõesti läbi, mida ta vaidlusaluses otsuses ei teinud. Apellant leiab seega, et eeldades, et tüüpiline kasutusala ei ole pikaajalises perspektiivis toksiline, nõudis Üldkohus temalt, et ta tõendaks vastupidist, kuigi tootega Cyperméthrine 500 EC ei tehtud mingit pikaajalise toksilisuse katset, mistõttu kohustatakse teda esitama võimatut tõendit.

258 Neljandaks väidab apellant, et Üldkohus on rikkunud mitut õigusnormi, korrates vaidlustatud kohtuotsuse punktides 428–433 komisjoni argumenti, et toote Cyperméthrine 500 EC toksilisust pikaajalises perspektiivis ei olnud vaja hinnata, sest kõikide selle toimeainete kohta olid esitatud ohutuskaardid, mida hinnati pikendamise esialgse hindamisaruande konfidentsiaalses osas, ja ei referentliikmesriik, EFSA ega ka avalikkus ei tõstatanud mingit probleemi, mis puudutaks selle toote pikaajalist toksilisust.

259 Esiteks leiab apellant, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 428 esitatud hinnang, et komisjon võis asuda seisukohale, et toote Cyperméthrine 500 EC pikaajaline toksilisus ei ole „probleem“, sest referentliikmesriik ja EFSA ei ole väljendanud muret, põhineb korraga tõendamiskoormise ümberpööramisel ja ekslikul seisukohal, et pikaajalise toksilisuse puudumine on seotud ainult toimeainega. Ta väidab, et niisugust nõuet kohaldatakse ka tüüpilise kasutusala suhtes. Ta viitab sellele, et EFSA märkis oma 2018. aasta järelduses esimese kriitilise probleemse valdkonna kohta, et tsüpermetriini tehnilise spetsifikatsiooni – st toimeaine ja selle toimeaine aluseks olevates toodetes leiduvate tootmismeetodist tulenevate lisandite – genotoksilisust ei saa välistada, mis puudutab otseselt tüüpilise kasutusala pikaajalist toksilisust.

260 Teiseks väidab apellant, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 429 esitatud hinnang, mille kohaselt ei olnud komisjon kohustatud läbi viima omaenda täiendavat hindamist seepärast, et ühelt poolt oli toode Cyperméthrine 500 EC juba turule laskmise loa saanud ja teiselt poolt ei olnud ei liikmesriigid ega EFSA andnud teada võimalikust probleemist, rajaneb mitmel veal ja viib ebaloogiliste tagajärgedeni. Ta kinnitab konkreetselt, et varasemate riigisisesel tasandil antud lubade olemasolu ei saa vabastada komisjoni kohustusest kontrollida ise, kas toode on määruses nr 1107/2009 sätestatud nõuetega kooskõlas.

261 Kõigepealt ei vabasta apellandi arvates see, et hindamisasutused või -organid ei ole andnud teada probleemist, komisjoni tema kohustusest kontrollida ise, kas eksisteerib probleem, eriti kui probleemi puudumine on selle tulemus, et ei ole tehtud uuringuid, mis võimaldaksid tuvastada potentsiaalse ohu. Seejärel on argument, et liikmesriigid kontrollisid tingimata, ega kõnesolev toode ei ole pikaajalises perspektiivis toksiline, apellandi hinnangul vastuvõetamatu seepärast, et komisjon esitas selle liiga hilja, vasturepliigi etapis. Igal juhul tundub niisugune argument asjassepuutumatu, sest vajadus teha see kontroll tuvastati selgelt alles 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsuse Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800) tulemusel, kusjuures see nõue on suuresti liikmesriikide tasandil täitmata. Lõpuks lisab apellant, et kui toote Cyperméthrine 500 EC niisugused katsed oleks tehtud ja edastatud liikmesriikidele, oleks need edastatud ka referentliikmesriigile ja EFSA-le toimeainele antud heakskiidu pikendamise raames, aga seda ei tehtud.

262 Lisaks väidab apellant, et Üldkohtu arutluskäik viib ebaloogiliste tagajärgedeni. See viib nimelt selleni, et komisjonil lubatakse eeldada, et tüüpiline kasutusala vastab kõikidele määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 nimetatud kriteeriumidele, kui ükski liikmesriik ei avaldanud identse koostisega taimekaitsevahendile loa andmise ajal kahtlust. Niisugune eeldus tähendaks, et toimeainele antud heakskiidu pikendamise ajal peeti ainet selle artikli 4 lõike 5 alusel samadele kriteeriumidele vastavaks. Järelikult on liikmesriigid siis kohustatud andma turule laskmise loa igale taimekaitsevahendile, mis on selle tüüpilise kasutusalaga identne, sest viimase leidis komisjon juba olevat artiklis 4 sätestatud nõuetega kooskõlas. Niisugune samasse punkti tagasi viiv arutluskäik võtaks määruses ette nähtud toimeainete põhjalikult perioodiliselt uuesti hindamiselt selle ulatuse.

263 Kolmandaks vaidleb apellant vastu vaidlustatud kohtuotsuse punktides 431 ja 432 esitatud hinnangutele, millega Üldkohus lükkas „lihtsalt spekulatsioonidena“ tagasi tema väite, et tüüpilise kasutusala pikaajalist toksilisust ei hinnatud. Üldkohus leidis, et asjaolu, et niisugusele hindamisele ei ole viidatud EFSA 2018. aasta järelduses ega referentliikmesriigi koostatud pikendamise esialgses hindamisaruandes, ei võimaldanud järeldada, et niisugust hindamist ei toimunud, lisades, et referentliikmesriigi selle projekti konfidentsiaalne osa sisaldab teavet, millel see hindamine rajaneb.

264 Apellant väidab, et niisugune arutluskäik viib selleni, et teda kohustatakse tõendama negatiivset asjaolu, mis kujutab endast *probatio diabolica*'t, seda enam, et toimiku mõned osad on konfidentsiaalsed. Tema väitel pidi komisjon tõendama, et selline hindamine viidi tõesti läbi, ja Üldkohus pidi nõudma, et ta esitaks hinnangu, et saaks kontrollida selle sisu. Seevastu ei oleks Üldkohus tohtinud viidata asjaolule, et referentliikmesriigi koostatud pikendamise esialgse hindamisaruande see osa on konfidentsiaalne, ega eeldada ümberlükkamatult, et kõnesolev hindamine tõesti tehti.

265 Lõpuks seab apellant neljandaks kahtluse alla vaidlustatud kohtuotsuse punktis 433 esitatud Üldkohtu hinnangu, millega Üldkohus kiitis heaks komisjoni lähenemise, mille kohaselt piisab selleks, et teha kindlaks tüüpilise kasutusala pikaajaline toksilisus, selle kasutusala iga koostisosa kohta loodud ohutuskaartidest, mis on koostatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni

direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT 2006, L 396, lk 1; parandus ELT 2007, L 136, lk 3) (edaspidi „REACH-määrus“), ning määruse nr 1272/2008 alusel. Apellant väidab, et valitud põhjendus on korraga ebapiisav ja õiguslikult väär.

266 Esiteks ei ole Üldkohus piisavalt põhjendanud oma hinnangut, et REACH-määruses ja määruses nr 1272/2008 ette nähtud segude klassifitseerimise meetodeid kohaldatakse ka taimekaitsevahendite suhtes. Apellandi väitel ja 4. oktoobri 2023. aasta kohtuotsuse Ascenza Agro ja Industrias Afrasa *vs.* komisjon (T-77/20, EU:T:2023:602, punktid 463–467) kohaselt kujutab määrus nr 1107/2009 endast *lex specialis*'t, millega on kehtestatud rangem õiguslik raamistik kui nende määrustega, mistõttu ei saa nende kontekstis kasutatud meetodeid tingimata taimekaitsevahenditele üle kanda. Teiseks ei vastanud Üldkohus apellandi tühistamishagi punktis 115 esitatud argumentidele, mille kohaselt on REACH-määruses ja määruses nr 1272/2008 andmete kohta ette nähtud nõuded piiratud ja ebapiisavad ning arvesse ei ole võetud kumulatiivset või sünergilist toimet – nn kokteiltoimet –, mis tekib taimekaitsevahendi eri koostisosade vastastikusel koostoimel. Sellega seoses väidab apellant, et Üldkohus on eiranud nõudeid, mis tulenevad 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsuse Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800) punktidest 68 ja 69.

267 Komisjon leiab, et viies väide on põhjendamata.

268 Ta väidab esiteks, et nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 418 ja 419 otsustas, ei kohaldata määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõikeid 1 ja 3 mitte heakskiidetud toimeaineid sisaldavate taimekaitsevahendite, vaid ainult nende toimeainete endi suhtes.

269 Mis puudutab teiseks apellandi kriitikat vaidlustatud kohtuotsuse punktide 421 ja 424 kohta, siis komisjon väidab, et Üldkohus on oma hinnangut piisavalt põhjendanud. Ta rõhutab, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 422, 423, 425 ja 426 toodud põhjendustega, millele apellant ei ole pealegi oma apellatsioonkaebuses vastu vaielnud, on esimeses kohtuastmes esitatud argumentidele piisaval määral vastatud.

270 Kolmandaks kinnitab komisjon kõigepealt vaidlustatud kohtuotsuse punkti 427 käsitlevate väidete kohta, et apellant tõlgendab seda punkti valesti. Vastupidi apellandi väitele pidas Üldkohus silmas seda, et tsüpermetriin ei ole pikaajalises perspektiivis toksiline ega kantserogeenne toimeainena, vaid ainult „ühe selle kasutusala“ korral. Seejärel väidab komisjon argumendi kohta, et tõendamiskoormis pöörati ümber, et kohaldatavat kohtupraktikat ja vaidlustatud kohtuotsuse punkti 427 on valesti tõlgendatud. Üldkohus piirdus nimelt sellega, et pani apellandile tõendamiskoormise, mis lasub igal vaide esitajal. Mis puudutab lõpuks apellandi argumenti, et komisjon ei ole tõendanud, et toote Cyperméthrine 500 EC pikaajalist toksilisust hinnati, siis viitab see institutsioon oma seisukohtadele, mille ta esitas vastuseks apellandi etteheidetele, millega viimane kritiseerib vaidlustatud kohtuotsuse punkte 428–433 – seisukohad, mis on esitatud käesoleva kohtuotsuse punktides 271–274.

271 Neljandaks väidab komisjon, et apellant tõlgendab vaidlustatud kohtuotsuse punkti 428 valesti. Üldkohus ei otsustanud, et pikaajalise toksilisuse puudumist võib abstraktselt järeldada ainuüksi asjaolust, et pädevad asutused ei ole väljendanud mingit muret, sest uuring selles küsimuses puudub. Üldkohus tuvastas ainult, et käsitletaval juhul näitas see, et riskide hindamise ajal ei olnud väljendatud muret tsüpermetriini toksilisuse pärast, et tootel ei ole selle ühe või mitme kasutusala puhul problemaatilisi aspekte, st et see ei ole pikaajalises perspektiivis toksiline. Lisaks ei ole apellant kuidagi tõendanud oma väidet, mis puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkti 430.

272 Viiendaks väidab komisjon kõigepealt, et vaidlustatud kohtuotsuse punkti 429 vastu suunatud kriitikasse on osaliselt üle võetud selle punkti 428 vastu suunatud kriitika, ja sellele tuleb seepärast vastata samamoodi. Ta lisab, et argument, mille ta esitas ja millega Üldkohus selles punktis 429 põhjendatult nõustus, oli vastuvõetav, sest sellega vastati esimeses kohtuastmes esitatud repliigile, mille kohta sai apellant kohtuistungil seisukohti esitada. Seejärel märgib ta, et apellandi väited, et 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsusest Blaise jt (C-616/17, EU:C:2019:800) tulenevad nõuded jäävad liikmesriikide tasandil suuresti kohaldamata ja kohaldamatuks, on vastuvõetamatud, sest neid ei esitatud Üldkohtus ja igal juhul ei tõendatud. Lõpuks rõhutab komisjon ebaloogiliste tagajärgede kohta, milleni Üldkohtu arutluskäik viib, et selle eesmärk oli ainult kindlaks teha, kas komisjon – mitte liikmesriigid – pidi läbi viima omaenda täiendava hindamise olukorras, kus liikmesriigid ega EFSA ei olnud võimalikust probleemist teada andnud. Ta lisab, et apellandi argumendile, et liikmesriik on kohustatud andma müügiloa taimekaitsevahendile, mille toimeaine on heaks kiidetud, kõneleb vastu 25. aprilli 2024. aasta kohtuotsus PAN Europe (endokriinseid häireid põhjustavate omaduste kindlaksmääramine) (C-309/22 ja C-310/22, EU:C:2024:356, punkt 83).

273 Mis puudutab kuuendaks apellandi vaidlustatud kohtuotsuse punkte 431 ja 432 käsitlevat väidet, mille kohaselt pani Üldkohus talle võimatu tõendamiskoormise, siis viitab komisjon seisukohtadele, mille ta esitas juba selle kohtuotsuse punkti 427 vastu suunatud kriitika kohta, ning meenutab, et punktis 432 on viidatud selle kohtuotsuse punktile 42 ja Euroopa Kohtu praktikale.

274 Mis puudutab lõpuks ja seitsmendaks vaidlustatud kohtuotsuse punktis 433 esitatud hinnanguid käsitlevaid väiteid, siis märgib komisjon kõigepealt, et Üldkohus ei olnud kohustatud põhjendama seisukohta, et REACH-määruse ja määruse nr 1272/2008 raames kohaldatavaid meetodeid kohaldatakse ka taimekaitsevahendite suhtes, sest apellant ei olnud esitanud niisugust argumenti esimeses kohtuastmes. Seejärel leiab komisjon, et apellant tõlgendab 4. oktoobri 2023. aasta kohtuotsuse Ascenza Agro ja Industrias Afrasa *vs*. komisjon (T-77/20, EU:T:2023:602) punkte 463–467 valesti. Selle kohtuotsusega ei tunnistatud määrust nr 1107/2009 *lex specialis*'eks võrreldes REACH-määruse ja määrusega nr 1272/2008. Üldkohus märkis ainult, et komisjonil ei ole mingit kohustust kohaldada määruse nr 1107/2009 raames REACH-määruse lähenemisviisi. Miski ei takistanud siiski EFSAt kasutada omapoolsel riskide hindamisel sellest viimasest määrusest või määrusest nr 1272/2008 tulenevat meetodit, kui see vastab olemasolevatele teaduslikele ja tehnilistele teadmistele määruse nr 1107/2009 artikli 12 lõike 2 ja rakendusmääruse nr 844/2012 artikli 13 lõike 1 esimese lõigu tähenduses. Peale selle väidab komisjon, et vastupidi apellandi väitele ei ole määruses nr 1107/2009 kindlaks määratud rangemat raamistikku kui REACH-määruses ja määruses nr 1272/2008, mis rajanevad samuti sõnaselgelt ettevaatuspõhimõttel, nagu kinnitavad 9. novembri 2023. aasta kohtuotsus Chemours Netherlands *vs*. ECHA (C-293/22 P, EU:C:2023:847, punkt 60) ja 21. juuli 2011. aasta kohtuotsus Etimine (C-15/10, EU:C:2011:504, punkt 129). Viimaseks väidab komisjon, et Üldkohus vastas siiski argumentidele, mille apellant esitas oma tühistamishagi punktis 115, ning märgib, et ta nõustub Üldkohtu analüüsiga vaidlustatud kohtuotsuse punktis 433.

275 Oma repliigis kinnitab apellant uuesti esiteks, et näitas oma tühistamishagi punktis 115 üksikasjalikult ära põhjused, miks ei ole REACH-määruses ja määruses nr 1272/2008 ette nähtud segude klassifitseerimise meetodid määruse nr 1107/2009 konteksti üle kantavad. Teiseks täpsustab ta, et määrus nr 1107/2009 rajaneb põhimõttel, mille kohaselt on taimekaitsevahendit keelatud turule viia, v.a juhul, kui selle ohutust on eelnevalt tõendatud, samas kui REACH-määruses on juhindutud vastupidisest põhimõttest, mis rajaneb kemikaalide vabal ringlusel, v.a juhul, kui on tõendatud nende ohtlikkus ja tagantjärele on tehtud keelav otsus. Ta

lisab, et REACH-määruses sätestatud keelamisalused jäävad piiratuks ega hõlma kõiki kahjulikke mõjusid inimeste ja loomade tervisele ega lubamatuid mõjusid keskkonnale määruse nr 1107/2009 artikli 4 tähenduses.

276 Oma vasturepliigis väidab komisjon, et ükski nendest neljast argumendist, mille apellant tühistamishagi punktis 115 esitas, ei puudutanud REACH-määruses ja määruses nr 1272/2008 ette nähtud segude klassifitseerimise meetodite kohaldatavust taimekaitsevahendite suhtes. Ta lisab, et apellandi argument ei sea kahtluse alla EFSA võimalust kasutada toimeaine hindamisel nendest määrustest pärinevat hindamismeetodit.

Euroopa Kohtu hinnang

277 Apellatsioonkaebuse viiendas väites, mis puudutab toimeainena tsüpermetriini sisaldava taimekaitsevahendi tüüpilise kasutusala pikaajalise toksilisuse hindamist, märgib apellant, et Üldkohus on rikkunud mitut õigusnormi sellega, kuidas ta määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõikeid 3 ja 5 tõlgendas. Apellant väidab esiteks, et Üldkohus otsustas ekslikult, et selle määruse II lisa punktis 3 nimetatud kriteeriume kohaldatakse ainult toimeaine suhtes, samas kui need puudutavad ka seda toimeainet sisaldava ühe taimekaitsevahendi tüüpilist kasutusala, millega ta põhjustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 418–426 põhjenduste vastuolulisuse ja tõlgendas valesti määruse artikli 4 lõiget 5. Teiseks heidab ta Üldkohtule ette, et viimane nõustus – ilma seda kontrollimata – komisjoni vaidlusaluses otsuses esitatud seisukohaga, et asjaolust, et referentliikmesriik, EFSA ega avalikkus ei ole väljendanud muret, piisab selleks, et välistada seda toimeainet sisaldava ühe taimekaitsevahendi toksilisus pikaajalises perspektiivis, ning seda tehes pööras ta tõendamiskoormise ümber.

278 Mis puudutab esiteks õigusnormide rikkumisi, millele apellant viitab seoses vaidlustatud kohtuotsuse punktidega 418–426, siis kõigepealt tuleb märkida, et Üldkohus asus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 418–420 seisukohale, et määruse nr 1107/2009 II lisa punktides 2 ja 3 nimetatud kriteeriume, millele on viidatud määruse artikli 4 lõikes 1, ei kohaldata mitte taimekaitsevahendi müügiloa, vaid toimeaine heakskiidu suhtes. Üldkohus leidis ka, et selle määruse artikli 4 lõikega 5 ei laiendata selle artikli 4 lõigetes 1–3 kindlaks määratud nõudeid taimekaitsevahenditele, sest liidu seadusandja eristas sõnaselgelt ühelt poolt toimeainete heakskiitmist liidu tasandil ja teiselt poolt loa andmist liikmesriikide vastutusel neid aineid sisaldavatele toodetele kasutamiseks pestitsiididena.

279 Nagu Üldkohus õigesti märkis, eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktides 419 ja 423, soovis liidu seadusandja määruse nr 1107/2009 vastuvõtmisega eristada toimeainete heakskiitmise menetlust, mida reguleerib määruse II peatükk, taimekaitsevahenditele loa andmise menetlusest, mida reguleerib selle III peatükk.

280 Tuleb ka nentida, et määruse nr 1107/2009 artiklis 4 on vastavalt selle pealkirjale sätestatud toimeainete heakskiitmise kriteeriumid.

281 Ühelt poolt olgu märgitud, et selle artikli 4 lõikes 1 on teatava toimeaine heakskiitmise osas siiski viidatud selle artikli 4 lõigetes 2 ja 3 kindlaks määratud tingimustele, mis peavad olema seda toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite puhul täidetud.

282 Teiselt poolt tuleb tõdeda, et määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõike 5 kohaselt „[peetakse t]oimeaine heakskiitmiseks […] lõigetes 1, 2 ja 3 esitatud tingimusi täidetuks, kui see on kinnitust leidnud vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi ühe või mitme esitatud kasutusala puhul“.

283 Seega tähendab selle artikli 4 lõikega 5 loodud eeldus, et tuleb tõendada, et vähemalt ühe toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi üks tüüpiline kasutusala vastab selle määruse artikli 4 lõigetes 1–3 sätestatud kriteeriumidele.

284 Eelnevast tuleb järeldada, et kooskõlas sellega, et määruses nr 1107/2009 on eristatud toimeaine heakskiitmise menetlust ja seda toimeainet sisaldavale taimekaitsevahendile loa andmise menetlust, tuleb kõnealuse määruse artikli 4 lõikes 5 nõutud tõendid esitada kas taimekaitsevahendile turule laskmise loa taotlemise raames – kusjuures taotlust läbi vaatav liikmesriik peab siis kontrollima, kas täidetud on selle määruse artikli 29 lõikega 1 kehtestatud nõuded, milles on viidatud selle määruse artikli 4 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele– või toimeainele heakskiidu taotlemise või selle heakskiidu pikendamise menetluses, mida viib läbi komisjon. Määruse nr 1107/2009 artikli 14 lõikes 1 on muide sõnaselgelt kinnitatud, et toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotluse puhul peetakse artiklis 4 osutatud kriteeriume täidetuks, kui see on kinnitust leidnud vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi ühe või mitme esitatud kasutusala puhul.

285 Seega, nagu märkis sisuliselt kohtujurist oma ettepaneku punktis 156, eeldab toimeainele heakskiidu andmine või sellele antud heakskiidu pikendamine, et komisjon analüüsib vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi ühte või mitut tüüpilist kasutusala, lähtudes määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 kindlaks määratud hindamiskriteeriumidest.

286 Sellest järeldub, et Üldkohus on rikkunud õigusnormi, otsustades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 418, et määruse artikli 4 lõikega 5 ei laiendada selle artikli 4 lõigetes 1–3 kindlaks määratud nõudeid taimekaitsevahenditele nende ühe või mitme tüüpilise kasutusala puhul.

287 Nagu on aga juba meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktis 201, siis kui Üldkohtu otsuse põhjendustest ilmneb liidu õiguse rikkumine, kuid otsuse resolutsioon on muude õiguslike asjaoludega põhjendatud, ei saa niisugune rikkumine kaasa tuua kõnealuse otsuse tühistamist ja otsuse põhjendused tuleb asendada.

288 Käsitletaval juhul otsustas Üldkohus aga sisuliselt õigesti vaidlustatud kohtuotsuse punktis 421, et komisjon ei tohi toimeainele heakskiitu anda või sellele antud heakskiitu pikendada, kui ainus seda sisaldav katsetatud taimekaitsevahend on pikemas perspektiivis toksiline.

289 Ühelt poolt tuleb märkida, et määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõikest 5 ja artikli 14 lõikest 1 nähtub, et komisjon peab toimeainele heakskiidu andmise või sellele antud heakskiidu pikendamise raames veenduma, et on tõendatud, et vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi üks tüüpiline kasutusala vastab tõesti määruse nt 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele.

290 Teiselt poolt on vaja tähelepanu juhtida sellele, et määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõike 3 punkti b ning artikli 29 lõike 1 punkti e ja lõike 2 kohaselt tohib toimeaine heaks kiita ainult siis, kui taotleja on muu hulgas toodet puudutavate katsete, analüüside ja uuringutega tõendanud, et sellel ei ole olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi silmas pidades mingit kohest või hilisemat

kahjulikku mõju inimeste tervisele. Seda tingimust ei saa pidada täidetuks, kui see on mingil moel kantserogeenne või pikaajalises perspektiivis toksiline (vt selle kohta 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Blaise jt, C-616/17, EU:C:2019:800, punktid 114–116).

291 Teiseks heidab apellant Üldkohtule ette, et viimane otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 427–433 ekslikult, et komisjon võis põhjendatult asuda vaidlusaluses otsuses seisukohale, et üks tsüpermetriini sisaldav taimekaitsevahend ei ole ühe selle tüüpilise kasutusala puhul mingil moel kantserogeenne või pikaajalises perspektiivis toksiline.

292 Selles küsimuses ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse põhjendustest, et Üldkohus leidis kõigepealt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 428, et kuigi „ei EFSA 2018. aasta järelduses ega referentliikmesriigi koostatud pikendamise esialgses hindamisaruandes ei olnud sõnaselgelt viidet pikaajalisele toksilisusele, ei näidanud miski, et tootel on selle ühe või mitme kasutusala puhul problemaatilisi aspekte“. Seejärel leidis Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 429, et kuna see toode oli juba saanud turule laskmise loa riigisiseste loamenetluste tulemusena, milles liikmesriigid olid „tingimata“ pikaajalist toksilisuse puudumist kontrollinud, vabastas see, et võimalikust probleemist ei olnud teada antud, komisjoni „omaenda täiendava hindamise läbiviimisest“. Lõpuks lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 431 ja 432 tagasi apellandi argumendi, et tsüpermetriini pikaajalist toksilisust ei ole hinnatud, tuginedes komisjoni seisukohtadele, mille kohaselt sisaldavad referentliikmesriigi hindamisdokumendid konfidentsiaalset 4. köidet teabega, mille põhjal „väljendit“ hinnati, ning otsustas, et see argument ei tekita „põhjendatud kahtlusi“ küsimuses, kas vaidlusalune otsus on õiguspärane.

293 Esiteks tuleb märkida, et Üldkohtu hinnangud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 428 ja 429 rajanevad eeldusel, et pikaajalist toksilisust hinnati.

294 Kõigepealt tuleb aga märkida, et ettevaatuspõhimõtte järgimise eesmärgil ei saa taimekaitsevahendi ohutust eeldada, nagu tuleneb Euroopa Kohtu praktikast (1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Blaise jt, C-616/17, EU:C:2019:800, punkt 80).

295 Seejärel olgu sedastatud, et Üldkohus ei oleks tohtinud asuda seisukohale – ilma et ta oleks rikkunud oma kohtuotsuses õigusnormi –, et komisjon võis sellest, et referentliikmesriik ja EFSA ei olnud analüüsinud ühe taimekaitsevahendi pikaajalist toksilisust selle ühe või mitme kasutusala puhul, järeldada, et sellel ei ole ühtegi problemaatilist aspekti.

296 Üldkohus pidi vastupidi veenduma, et komisjon kontrollis tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise menetluses, lähtudes kohustustest, mis tal on määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõike 5 ja artikli 14 lõike 1 kohaselt, et on tõesti „tõendatud“, et üks seda toimeainet sisaldav taimekaitsevahend ei ole vähemalt ühe selle tüüpilise kasutusala puhul pikaajalises perspektiivis toksiline.

297 Komisjon võib tõepoolest asuda rakendusmääruse nr 844/2012 artikli 13 lõike 1 teise lõigu alusel seisukohale, et EFSA järeldus ei ole vajalik. Isegi eeldusel, et ta võib toime tulla EFSA hindamiseta ühe toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi pikaajalise toksilisuse kohta, on käsitletaval juhul siiski selge, et komisjon ei teavitanud EFSAt sellest, et järeldust ei ole vaja.

298 Lõpuks tuleb nentida, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 429 märgitud asjaolu, et taimekaitsevahendid on juba turul, ei mõjuta kohustust, mis on komisjonil määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõike 5 kohaselt. Nagu apellant õigesti väidab, viib taimekaitsevahendi turuleviimise argument selleni, et komisjon võib eeldada, et tüüpiline kasutusala vastab määruse nr 1107/2009

artikli 4 punktides 1–3 sätestatud kriteeriumidele, kui ükski liikmesriik ei väljendanud muret niisuguses loa andmise menetluses taimekaitsevahendile, mille koostis on identne tüüpilise kasutusala koostisega. Niisugune eeldus toob toimeainele antud heakskiidu pikendamisel kaasa hinnangu, et see toimeaine vastab nendele kriteeriumidele ka selle määruse artikli 4 lõike 5 alusel. Võttes aga arvesse toimeainetele antud heakskiidu pikendamise menetluste kestust, võivad need load olla antud mitu aastat või isegi mitu aastakümmet varem selliste teaduslike ja tehniliste teadmiste põhjal, mis võivad olla vananenud.

299 Mis puudutab teiseks vaidlustatud kohtuotsuse punktis 431 esitatud hinnangut, siis nagu apellant õigesti väidab, ei ilmne kohtutoimikust üldse, et Üldkohus, kes püüdis küll tagada referentsliikmesriigi ette valmistatud hindamistoimiku 4. köite konfidentsiaalsust, oleks palunud sellega tutvuda, et kontrollida nõutava rangusega, kas komisjoni väited, et hinnati vähemalt ühe tüüpilise kasutusala pikaajalist toksilisust, vastavad tõele. Piirdudes nende väidete ülevõtmisega ja heites apellandile ette, et ta ei väljendanud „põhjendatud kahtlusi“ vaidlusaluse otsuse õiguspärasuses, kuigi apellant ei saanud juba definitsiooni poolest referentliikmesriigi hindamistoimiku selle konfidentsiaalse osaga tutvuda, rikkus Üldkohus ka oma hinnangus õigusnormi.

300 Kolmandaks on küll õige – nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 180 märkis –, et Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 433 põhjendatult, et REACH-määruse ja määruse nr 1272/2008 alusel kohaldatavaid klassifitseerimismeetodeid võib määruse nr 1107/2009 raames arvesse võtta. Siiski ei vastata Üldkohtu valitud põhjendusega, et nende kahe määruse alusel olid kõnesolevat toimeainet sisaldava ühe taimekaitsevahendi tüüpilise kasutusala iga koostisosa kohta koostatud ohutuskaardid, apellandi argumendile, mille ta esitas nii esimeses kohtuastmes kui ka apellatsioonkaebuses ning mille kohaselt ei võimalda iga koostisosa eraldi hindamine hinnata nende vastastikusest toimest tulenevat üldist toksilisust.

301 Kuna taimekaitsevahend peab vastama kõikidele määruse nr 1107/2009 artikli 29 lõikes 1 ette nähtud nõuetele, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 422 muide õigesti leidis, eeldab see kohustus, et arvesse võetakse taimekaitsevahendite koostisosade teadaolevaid kumulatiivseid ja koostoimelisi mõjusid, et tagada selle määruse artikli 4 lõikes 3 ette nähtud kriteeriumide järgimine. Sellest järeldub, et nagu apellant väidab, tuleb arvesse võtta asjaomase toimeaine ja toote teiste koostisosade vastastikusest toimest tulenevaid mõjusid (vt selle kohta 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Blaise jt, C-616/17, EU:C:2019:800, punkt 68).

302 Lisaks ilmneb Euroopa Kohtu praktikast, et pikaajalise toksilisuse hindamiseks on vaja teha konkreetsed katsed, mis võimaldavad välistada niisuguse toksilisuse ohu, sest „kokkuvõtlikke katseid“ ei saa sel puhul pidada piisavaks (vt selle kohta 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Blaise jt, C-616/17, EU:C:2019:800, punktid 113, 114 ja 116).

303 Nendel asjaoludel ja võttes arvesse apellandi avaldatud kahtlust, kas ainult ohutuskaartidel ja eespool nimetatud klassifitseerimismeetoditel rajanev hindamine on asjakohane, võttes arvesse nende vahendite ebausaldusväärsust asjaomast toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi tüüpilise kasutusala koostisosade vastastikusest toimest tuleneva üldise toksilisuse hindamisel, ei saanud Üldkohus oma hinnangu puhul õigusnormi rikkumata asuda seisukohale, et apellant ei ole väljendanud tõsiseid kahtlusi selle kohta, kas vaidlusalune otsus on õiguspärane.

304 Sellest järeldub, et apellatsioonkaebuse viienda väitega tuleb nõustuda.

305 Kõikidest esitatud põhjendustest lähtudes on vaja nõustuda:

– esimese väite esimese ja kolmanda osaga, sest Üldkohus on rikkunud põhjendamiskohustust, moonutanud tõendeid ja rikkunud õigusnormi oma hinnangu puhul kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on teabe puudumine kasutatud partiide tüüpilisuse kohta, ja kriitilisele probleemsele valdkonnale, milleks on suur oht sihtliiki mittekuuluvate lülijalgsetele;

– neljanda väite esimese osaga, sest Üldkohus on rikkunud õigusnormi, kui ta võttis seisukoha, et teine kinnitava teabe päring isomeeride toksilisuse kohta ei olnud kuritarvituslik, ning

– viienda väitega, sest Üldkohus leidis ekslikult, et apellant ei ole väljendanud „põhjendatud kahtlusi“ selle kohta, kas vaidlusalune otsus on õiguspärane seetõttu, et ei hinnatud tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise taotleja esitatud tüüpilise kasutusala pikaajalist toksilisust.

306 Seega tuleb vaidlustatud kohtuotsus osaliselt tühistada ja jätta apellatsioonkaebus ülejäänud osas rahuldamata.

Üldkohtule esitatud hagi

307 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu teise lause kohaselt võib Euroopa Kohus teha Üldkohtu otsuse tühistamise korral asja suhtes ise lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium seda lubab.

308 Nii on see käsitletaval juhul, sest vaidlusaluse otsuse peale esitatud tühistamishagi ainsat väidet arutati Üldkohtus võistlevalt ja selle analüüsimiseks ei ole tarvis võtta täiendavat menetlust korraldavat meedet ega teha toimiku läbivaatamisel uurimistoimingut (vt selle kohta 8. septembri 2020. aasta kohtuotsus komisjon ja nõukogu *vs*. Carreras Sequeros jt, C-119/19 P ja C-126/19 P, EU:C:2020:676, punkt 130).

Hagi ainsa väite teise osa esimene etteheide, et puudus teave kasutatud pestitsiidipartiide tüüpilisuse kohta

309 Oma esimese etteheite raames, millega ta põhjendab hagi ainsa väite teist osa, väidab apellant, et komisjon pisendas vaidlusaluses otsuses selle EFSA 2018. aasta järelduses kindlaks tehtud kriitilise probleemse valdkonna tähtsust, milleks on teabe puudumine ökotoksilisuse uuringutes kasutatud pestitsiidipartiide koostise kohta, mis ei võimaldanud sellel asutusel kontrollida, kas need partiid vastavad tõesti ühe tsüpermetriini sisaldava taimekaitsevahendi tüüpilistele kasutusaladele.

310 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et vaidlusaluses otsuses leidis komisjon, et täiendava kinnituse alusel, mille referentliikmesriik andis ühes 2019. aasta e-kirjas, ja hilisema suhtlemise põhjal EFSAga ilmnes, et peale heksaani ei tule ühtegi lisandit pidada toksikoloogilisest seisukohast oluliseks. Ta järeldas sellest, et „pikendamistoimikus olevast teabest piisab järeldamaks, et uutel tehnilistel vahenditel ei ole suuremat kahjulikku mõju kui neil, mida esimese heakskiidu puhul katsetati“, ning et vastuseks EFSA järelduses mainitud kriitilisele probleemsele valdkonnale, tuleb suurendada tsüpermetriini minimaalset puhtusastet väärtuseni 920 g/kg ja määrata heksaani puhul kindlaks maksimaalne sisaldus 5 g/kg.

311 Nagu on aga märgitud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 116, ilmneb vaidlusalusest otsusest esiteks, et tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise taotlejate kasutatud partiid erinesid siiski esialgsel heakskiitmisel kasutatud partiidest, sest need tõid ilmsiks uusi lisandeid peale heksaani. Nagu aga tuleneb EFSA 2018. aasta järeldusest ja vastupidi vaidlusaluses otsuses mainitule, ei ole see asutus „kinnitanud“, et need lisandid ei olnud olulised. Ta märkis vastupidi, et teiste lisandite puhul esitati koguselise struktuuri-aktiivsuse suhte analüüsid, ilma et nendest piisaks siiski selleks, et välistada vähemalt võimalik genotoksilisus (andmelünk), ning et „seega ei saanud läbi viia nende lisandite toksikoloogilise olulisuse hindamist“, eriti mis puudutab toksilisust imetajatele ja keskkonnale.

312 Mis puudutab teiseks komisjoni argumenti, et teave, milles kinnitatakse, et ükski muu lisand peale heksaani ei ole toksikoloogilisest seisukohast oluline, saadi EFSAga suhtlemise tulemusena, mis toimus pärast tema järelduse tegemist, siis piisab, kui tuvastada, et vaidlusaluses otsuses ei ole mainitud mingit seda laadi suhtlemist ega ammugi selle suhtlemise vormi. Konkreetselt tuleb juhtida tähelepanu tõigale, et EFSA 2019. aasta avalduses endas ei ole selle kohta midagi märgitud.

313 Mis puudutab kolmandaks komisjoni argumenti, et suhtlemine referentliikmesriigiga andis selles küsimuses täiendava kinnituse, siis vaidlusaluses otsuses on märgitud, et referentliikmesriik tunnistas ühes oma 2019. aasta e-kirjas teabe puudumist tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise taotlejate kasutatud pestitsiidipartiides sisalduvate lisandite kohta, nagu on märgitud EFSA 2018. aasta järelduses. Ei selles e-kirjas ega vaidlusaluses otsuses ei ole täpsustatud, et referentliikmesriik viis läbi nende muude lisandite peale heksaani teadusliku hindamise, piirdudes märkusega, et „võttes arvesse lisandite üldist hindamist“, „leiab [ta], et andmelünga võib korvata kas piirkondlikul/liikmesriigi tasandil või seoses järgmise pikendamisega“, tunnistades nii sõnaselget andmelünka.

314 Ühelt poolt tuleb tõdeda – võttes arvesse andmelünka, mille EFSA tuvastas ja mida referentliikmesriik oma 2019. aasta e-kirjas tunnistas –, et viide selles e-kirjas „lisandite üldisele hindamisele“ ei võimalda välja selgitada, kas referentliikmesriik võttis tõesti seisukoha muude uute lisandite peale heksaani toksikoloogilise olulisuse kohta, ega ka seda, kas selles e-kirjas mainitud hindamine hõlmas neid uusi lisandeid.

315 Teiselt poolt tuleb lisada – nagu on sisuliselt täpsustatud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 178 –, et komisjon ei saa teatavale toimeainele antud heakskiidu pikendamise raames vabastada end kohustusest kontrollida, kas vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi üks tüüpiline kasutusala vastab määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 sätestatud kriteeriumidele, kandes selle ülesande üle liikmesriikidele, et viimased täidaksid selle seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi loamenetluses, või lükates kontrollimise edasi sellele toimeainele antud heakskiidu võimaliku tulevase pikendamise menetluseni.

316 Neljandaks, nagu apellant õigesti väidab, ei ole vaidlusaluses otsuses kuidagi täpsustatud viisi, kuidas võivad tsüpermetriini minimaalse puhtusastme suurendamine väärtuseni 920 g/kg ja heksaani maksimaalse sisalduse 5 g/kg kindlaksmääramine olla lahenduseks probleemses valdkonnas, mida EFSA väljendas seoses andmelüngaga muude lisandite puhul peale heksaani, mis vastab väärtusele 75 g/kg, mille võimalikku genotoksilisust ei ole saadud välistada.

317 Esitatud põhjendustest lähtudes ja käesoleva kohtuotsuse punktis 97 meelde tuletatud kohtupraktika kohaselt tuleb tuvastada, et lükates tagasi apellandi argumendi, et puudus teave kasutatud pestitsiidipartiide tüüpilisuse kohta, eiras komisjon oma kohustust analüüsida hoolikalt, erapooletult ja läbipaistvalt konkreetse juhtumi kõiki asjakohaseid asjaolusid ning oma kohustust põhjendada vaidlusalust otsust piisavalt.

318 Järelikult tuleb vaidlusalune otsus tühistada, sest komisjon ei saanud pidada tsüpermetriini hindamiseks kasutatud pestitsiidipartiide tüüpilisust tõendatuks.

Hagi ainsa väite teise osa kolmas etteheide, et ohtude puhul, mis ähvardavad väljaspool põllukultuuride viljeluspiirkondi sihtliiki mittekuuluvaid lülijalgseid, on riskivähendamismeetmed ebareaalsed

319 Kolmanda etteheite kohta, et ohtude puhul, mis ähvardavad väljaspool põllukultuuride viljeluspiirkondi sihtliiki mittekuuluvaid lülijalgseid, on komisjoni valitud riskivähendamismeetmed ebareaalsed, tuleb meelde tuletada, et nagu on otsustatud käesoleva kohtuotsuse punktis 178, peab nimetatud institutsioon tõendama, et kui on tuvastatud ühe teatavat toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi üks „ohutu“ kasutusala, mis võimaldab saavutada riskide vähendamise soovitud taseme, vastab see kasutusala tõepoolest ja mitte üksnes teoreetiliselt määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 nimetatud kriteeriumidele.

320 Kuigi vaidlusalusest otsusest ilmneb, et komisjon kinnitas, et alalises komitees tuvastati niisugune „ohutu“ kasutusala, ei nähtu sellest otsusest ega toimiku materjalidest, mille komisjon tõendina esitas, et on olemas „ohutu“ kasutusala, mis võimaldab tõesti realistlikult tagada toimeaine hajumise vähendamise rohkem kui 95% võrra, et määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 nimetatud kriteeriumid oleksid täidetud.

321 Lisaks ei piisa asjaolust, mida komisjon pidas meetmeks, mis võimaldab vähendada sihtliiki mittekuuluvaid lülijalgseid ähvardavaid ohte tasemeteni, mis ei ületa põldude ääres 5,8 mg/ha, mis vastab „väikesele ohule“ EFSA 2019. aasta avalduse tähenduses, selle tõendamiseks, et on tuvastatud tsüpermetriini sisaldavate taimekaitsevahendite „ohutu kasutusala“, mida mõistetakse tegeliku ja realistliku kasutusalana.

322 Nagu apellant õigesti väidab, ilmneb sellest 2019. aasta avaldusest, et sihtliiki mittekuuluvate lülijalgsete kokkupuutumise niisuguse vähendamise võib „teoorias“ saavutada, kohaldades meetodeid, millega vähendada toimeaine hajumist pihustamisel, ja kehtestades kaitsevööndid, mille laius varieerub olenevalt kultuuridest ja kus pihustamine mitteviljelusalade ääres on keelatud. Selles 2019. aasta avalduses on täpsustatud konkreetselt, et tali- ja kevadviljade ning rapsi puhul võimaldaks 150 m laiune kaitsevöönd toimeaine hajumist vähendada 99,3% võrra, mis kujutab endast minimaalset vähendamist, mida on tarvis, et saavutada üldiselt vastuvõetav riskitase. Seevastu kartuli kasvatamise kohta on samas avalduses täpsustatud ühelt poolt, et 250 m laiust kaitsevööndit, mis vastab toimeaine hajumise vähendamisele 99,6% võrra, ei peetud piisavaks, et saavutada niisugune riskitase, ning teiselt poolt, et tsüpermetriini kohta praegu olemasoleva teabe põhjal ei ole võimalik saavutada mingit üldiselt vastuvõetavat riskitaset, isegi mitte triivi vähendamisega 99,6% võrra.

323 Lisaks, nagu on juba märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 180, on EFSA 2019. aasta avalduses rõhutatud, et toimeaine hajumist üle 95% võrra vähendava meetme rakendamine kujutab endast praktikas suurt väljakutset (*challenging in practice*), eelkõige tuule mõju ja põllumajanduskõlvikute ebatasase maastiku tõttu.

324 Võttes seega arvesse neid asjaolusid ja EFSA 2019. aasta avalduses väljendatud kahtlusi, kas üldiselt vastuvõetava riskitaseme saab tõesti saavutada meetmete abil, mille puhul on toimeaine hajumist kokkuvõttes tarvis vähendada rohkem kui 99% võrra, ei piisa ainuüksi asjaolust, et komisjon kiitis heaks ühe selles 2019. aasta avalduses käsitletud sihtliiki mittekuuluvaid lülijalgseid ähvardavate ohtude vähendamise meetme, selle tuvastamiseks, et ta on täitnud oma kohustuse veenduda, et see meede on realistlik, ega ammugi, et ta on tõendanud ühe „ohutu“ kasutusala olemasolu, mis puudutab vähemalt ühe tsüpermetriini sisaldava taimekaitsevahendi ühte ohutut kasutusala.

325 Et vaidlusalune otsus ei rajane ühelgi muul teaduslikul allikal peale 2019. aasta avalduse, mis õigustaks seda väljaspool põllukultuuride viljeluspiirkondi sihtliiki mittekuuluvaid lülijalgseid ähvardavate ohtude vähendamise meedet, tuleb apellandi argumendiga nõustuda ja see otsus seega tühistada osas, milles on tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamist põhjendatud väljaspool põllukultuuride viljeluspiirkondi sihtliiki mittekuuluvaid lülijalgseid ähvardavate ohtude vähendamise meetmega, mille realistlikkust ei ole tõendatud.

Hagi ainsa väite teise osa neljas etteheide, mille kohaselt on teine kinnitava teabe päring isomeeride toksilisuse kohta kuritarvituslik

326 Mis puudutab neljandat etteheidet, mille kohaselt on teine kinnitava teabe päring isomeeride toksilisuse kohta kuritarvituslik, siis nagu on tuvastatud käesoleva kohtuotsuse punktis 232, on tsüpermetriin kaheksa isomeeri segu. Seega pidid sellele antud heakskiidu pikendamise taotlejate esitatud toimikud sisaldama määruse nr 283/2013 lisa A osa punkti 1.9 neljandas lõigus ette nähtud teavet.

327 Nagu on otsustatud käesoleva kohtuotsuse punktides 232–237, eeldas see nõue, et taotlejad näitavad oma tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamiseks esitatud toimikutes iga isomeeri bioloogilist aktiivsust nii selle toimeaine tõhususe kui ka toksilisuse seisukohast. Komisjon ei oleks seega tohtinud – eiramata määruse nr 1107/2009 artikli 6 punkti f – asuda seisukohale, nagu ta vaidlusaluses otsuses tegi, et olukorras, kus niisugune teave puudub, nagu on märgitud EFSA 2018. aasta järelduses, oli ikkagi võimalik pärast sellele toimeainele antud heakskiidu pikendamist edastada taotlejatele „täiendava kinnitava teabe“ päring selle artikli 6 punkti f tähenduses.

328 Sellest järeldub, et vaidlusalune otsus tuleb tühistada osas, milles on leitud, et teine täiendava kinnitava teabe päring, mille komisjon tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise taotlejatele edastas, ei ole kuritarvituslik.

Hagi ainsa väite teise osa seitsmes etteheide, et on jäetud analüüsimata, kas tsüpermetriini sisaldava taimekaitsevahendi tüüpiline kasutusala, mille sellele toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotlejad esitasid, on pikaajalises perspektiivis toksiline

329 Mis puudutab seitsmendat etteheidet, siis nagu on otsustatud käesoleva kohtuotsuse punktis 296, peab komisjon kontrollima kooskõlas kohustustega, mis tal on määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõike 5 ja artikli 14 lõike 1 kohaselt, et on tõesti tõendatud, et üks teatavat toimeainet sisaldav taimekaitsevahend ei ole vähemalt ühe selle tüüpilise kasutusala puhul pikaajalises perspektiivis toksiline. Nagu on sedastatud käesoleva kohtuotsuse punktides 300 ja 301, siis arvesse ei tule

võtta mitte üksnes toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi iga koostisosa mõju eraldi, vaid ka nende taimekaitsevahendite koostisosade kumulatiivseid ja koostoimelisi mõjusid, et määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõikes 3 ette nähtud tingimused oleksid täidetud.

330 Käsitletaval juhul on vaidlusaluses otsuses, nagu apellant õigesti märgib, ainult märgitud, et selle taimekaitsevahendi üksikasjalik koostis, mis oli tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise taotluse ese, esitati ja seda hinnati ning iga koostisosa kohta esitati ka ohutuskaardid.

331 Nagu ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktidest 293–303, ei piisa nendest asjaoludest selle tõendamiseks, et komisjon veendus hoolikalt ja erapooletult, et enne sellele toimeainele antud heakskiidu pikendamist viidi läbi selle taimekaitsevahendi koostisosade teadaolevate kumulatiivsete ja koostoimeliste mõjude hindamine, mis oleks võimaldanud asuda seisukohale, et on tõendatud, et määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõigetes 1–3 sätestatud kriteeriumid on täidetud selle määruse artikli 4 lõike 5 tähenduses.

332 Ainuüksi vaidlusaluses otsuses mainitud asjaolust, et ei referentliikmesriik ega EFSA ei „avaldanud kahtlust seoses toote pikaajalises perspektiivis toksilisusega“, ei piisa selle tõendamiseks, et viidi läbi nõuetekohane hindamine, mida on kirjeldatud käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis. Ei pikendamise esialgses hindamisaruandes ega EFSA 2018. aasta järelduses ei ole mingit sõnaselget viidet tsüpermetriini pikaajalise toksilisuse või seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi tüüpilise kasutusala analüüsimisele.

333 Sellest järeldub, et on vaja nõustuda seitsmenda etteheitega, mille kohaselt ei analüüsitud, ega tsüpermetriini sisaldava taimekaitsevahendi tüüpiline kasutusala, mille sellele toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotleja esitas, ei ole pikaajalises perspektiivis toksiline.

334 Vaidlusalune otsus tuleb seega tühistada osas, milles on järeldatud, et tsüpermetriini sisaldava taimekaitsevahendi tüüpiline kasutusala, mille sellele toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotlejad esitasid, ei ole pikaajalises perspektiivis toksiline.

Kohtukulud

335 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise.

336 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluses, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kodukorra artikli 138 lõikes 3, mida kohaldatakse kodukorra artikli 184 lõike 1 kohaselt ka apellatsioonimenetluse suhtes, on lisaks sätestatud, et kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, jäävad kummagi poole kohtukulud tema enda kanda. Kui kohtuasja asjaolud seda õigustavad, võib Euroopa Kohus siiski otsustada, et lisaks enda kohtukulude kandmisele mõistetakse poolelt välja ka osa teise poole kohtukuludest.

337 Et käsitletaval juhul on komisjon kohtuvaidluse kaotanud oma nõuetest olulise osa ulatuses, tuleb temalt lisaks tema enda kohtukulude kandmisele PAN Europe’i nõuete alusel välja mõista kolm neljandikku PAN Europe’i kohtukuludest nii esimese kohtuastme kui ka apellatsiooniastme menetluses.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 21. veebruari 2024. aasta kohtuotsus PAN Europe *vs.* komisjon (T-536/22, EU:T:2024:98) osas, milles lükati tagasi Pesticide Action Network Europe'i (PAN Europe) ainsa väite kaks osa, mille kohaselt**

   – **puudus teave kasutatud pestitsiidipartiide tüüpilisuse kohta;**

   – **olid väljaspool põllukultuuride viljeluspiirkondi sihtliiki mittekuuluvaid lülijalgseid ähvardavate ohtude vähendamise meetmed ebareaalsed;**

   – **oli teine kinnitava teabe päring isomeeride toksilisuse kohta kuritarvituslik ning**

   – **jäeti analüüsimata, kas tsüpermetriini sisaldava taimekaitsevahendi tüüpiline kasutusala, mille sellele toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotlejad esitasid, on pikaajalises perspektiivis toksiline.**

2. **Ülejäänud osas jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**

3. **Tühistada Euroopa Komisjoni 23. juuni 2022. aasta otsus (mis registreeriti numbri Ares(2022)4621502 all) osas, milles on**

   – **järeldatud, et tsüpermetriini hindamisel kasutatud pestitsiidipartiide tüüpilisust on tõendatud;**

   – **põhjendatud tsüpermetriini heakskiidu pikendamist väljaspool põllukultuuride viljeluspiirkondi sihtliiki mittekuuluvaid lülijalgseid ähvardavate ohtude vähendamise meetmega, mille realistlikkust ei ole tõendatud;**

   – **leitud, et teine kinnitava lisateabe päring, mille komisjon saatis tsüpermetriinile antud heakskiidu pikendamise taotlejatele, ei ole kuritarvituslik;**

   – **järeldatud, et tsüpermetriini sisaldava taimekaitsevahendi tüüpiline kasutusala, mille sellele toimeainele antud heakskiidu pikendamise taotlejad esitasid, ei ole pikaajalises perspektiivis toksiline.**

4. **Mõista Euroopa Komisjonilt lisaks enda kohtukulude kandmisele välja kolm neljandikku Pesticide Action Network Europe'i (PAN Europe) esimese kohtuastme ja apellatsiooniastme kohtukuludest.**

5. **Jätta Pesticide Action Network Europe'i (PAN Europe) kanda veerand kohtukuludest, mida ta kandis esimeses kohtuastmes ja apellatsiooniastmes.**

Allkirjad